TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 124

70'inci Birleşim
8 Mart 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**7**
II.-GELEN KÂĞITLAR	**10**
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**22**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*22:27*
1.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta, 20 Şubat 2023 tarihinde Hatay'da meydana gelen ve Adana'da da büyük yıkıma neden olan depremlere ilişkin gündem dışı konuşması	22:23
2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, deprem sonrası Hatay'da yaşanan temel sıkıntılara ilişkin gündem dışı konuşması	23:25

Sayfa

3.- Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in, asrın felaketi olarak yaşanan depremin etkili olduğu illerdeki tespitler ve duruma ilişkin gündem dışı konuşması 26:27

IV.- AÇIKLAMALAR 27,53,65,77,86

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 27

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, deprem illerindeki kamu personeli ihtiyacına ilişkin açıklaması 28

3.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, ülkede karar alma ve üst düzey yönetim kademelerindeki kadın temsiliyetinin eksiklik ve yetersizliğinin olumsuz sonuçlarının yaşanan her olumsuz olaya yansıdığına ilişkin açıklaması 28

4.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması 28

5.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, SGK emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 29

6.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, SGK emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 29

7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması 29

8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması 30

9.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 30

10.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kolin firmasının Lüleburgaz'daki çalışmalarına ilişkin açıklaması 30

11.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, domateste ihracat yasağının kaldırıldığına ve limonda da acil olarak ihracat desteği verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 30:31

12.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, emekçi kadınlara, Burdur Gölü'ne millet bahçesi projesine ve Burdur Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması 31

Sayfa

13.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kamu bankalarının düşük faizli deprem kredisine, bankaların promosyon uygulamasını rafa kaldırmasına, üniversite ve lise sınavlarına girecek depremzede öğrencilere ilişkin açıklaması 31

14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, bir milleti ayakta tutan en önemli özelliklerden birinin iyi günde ve kötü günde ortaya koyduğu ortak davranış başarısı olduğuna ilişkin açıklaması 31

15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması 32

16.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, depremzede diş hekimlerinin ve eczacıların sorunlarına ilişkin açıklaması 32

17.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 32

18.- Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve deprem sonrası yaşanan kardeşliğe ilişkin açıklaması 33

19.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 8 Mart Kadınlar Günü'ne ve deprem bölgelerine ulaşımda ana arter olan Ankara-Niğde-Adana yolunu çalıştıran firmaya ilişkin açıklaması 33

20.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, deprem bölgesindeki refakatsiz kayıp çocuklara ve Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 33

21.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, afet bölgelerinde ticari hayatı devam ettirmek isteyen KOBİ'lerin ve esnafların bankacılık alanında karşılaştığı zorluklara ilişkin açıklaması 33:34

22.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve kamu işçilerinin taleplerine ilişkin açıklaması 34

23.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 34

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Kahramanmaraş'ta şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu'na, 69'uncu Birleşimde yaptığı açıklamasında yanlış telaffuz ettiği soy ismi düzelttiğine, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne, Türkiye'nin Millet İttifakı'nın zaferiyle sonuçlanacak bir seçim sürecine girdiğine, Millet İttifakı ve iktidarının önceliklerine ve İYİ Parti olarak bütün sorunları çözmeye hazır olduklarına ilişkin açıklaması 34:37

Sayfa

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Piyade Sözleşmeli Er Adem Avunan ile Kahramanmaraş'ta şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu'na, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne, 4 Mart tarihinde ABD Genelkurmay Başkanı Mark Milley'nin Suriye'nin kuzeyinde terör örgütü PYD-PKK'ya gerçekleştirdiği ziyarete ve 3 Martta şehit edilen Irak Türkmen Cephesi Güvenlik Dairesi eski sorumlularından Ahmet Tahir'e ilişkin açıklaması 37

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve kadınların 8 Mart kutlamalarını önlemek için valilerin birçok yerde önlem aldıklarına, HDP Pazarcık İlçe Eş Başkanı Erdal İper'in vefatına, deprem sonrası cezaevlerinde çeşitli sevkler ve sürgünler yaşandığına, 85 yaşında ağır hasta olan hükümlü Mehmet Emin Özkan'a, Amedspor-Bursaspor maçından sonra yaşananlara, depremin üzerinden bir aydan fazla bir zaman geçmesine rağmen birçok sorunun devam ettiğine, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen Afet Yeniden İmar Fonu kurulması düzenlemesine ve Mecliste bir afet komisyonunun ihtisas komisyonu olarak şekillendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 38:40

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kahramanmaraş'ta şehit olan Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu ile Yalova Milletvekili Özcan Özel'in hayatını kaybeden kızı Duyşen Kuş'a, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne, depremin doğal felakete nasıl dönüştürüldüğüne ve depremde Kızılayın ismine yakışmayan bir yönetim sergilemesi, AFAD'ın da beceriksizliği nedeniyle yöneticilerinin gereğini yerine getirmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması 40:43

28.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Kahramanmaraş'ta şehit düşen Kıdemli Albay Jandarma Pilot Oğuzhan Adalıoğlu ile Yalova Milletvekili Özcan Özel'in vefat eden kızı Duyşen Kuş'a, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürünün depreme giden madencilerle ilgili göndermiş olduğu çizelgeye, deprem bölgesindeki hava koşullarına ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması 43:44

29.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, HDP Pazarcık İlçe Eş Başkanı Erdal İper'in vefatına ve deprem bölgesinde kalp krizi, beyin kanaması ve psikolojik sorunlarda ciddi bir artış olduğuna ilişkin açıklaması 44

30.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 53:54

31.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 65

Sayfa

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 65

33.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması 77

34.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, ücretli öğretmenlerin yaşadıkları mağduriyete ilişkin açıklaması 86

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 44

A) TEZKERELER 44

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Pakistan Senatosu tarafından 20-23 Mart 2023 tarihleri arasında "İklim Değişikliği: Milletler ve Parlamentoların Rolü İçin Bir Uyanış Çağrısı" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanması hususuna ilişkin tezkeresi (3/2309) 44

VI.- ÖNERİLER 45,54

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 45:53,54:60

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, kadınlarımızın başta eğitim olmak üzere istihdam, kültür, psikoloji, sağlık vesaire tüm alanlarda karşılaştığı sorunların her yönüyle araştırılması, tespiti, alınacak önlemlerin belirlenmesi ve bu tedbirlerin hayata geçirilmesi amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 45:49

2.- HDP Grubunun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından, depremde kadınların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 49:53

3.- CHP Grubunun, Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve arkadaşları tarafından, cinsiyet perspektifinde afetlerde kadınların sorunlarının araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 54:60

Sayfa

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **60,65,78,86,105**

A) KANUN TEKLİFLERİ *60:64,65:76, 78:85,86:105 105:117*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) 60:64,65:76, 78:85,86:105 105:117

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI **105**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un, milletvekillerinin süre tahdidine uymalarına ilişkin konuşması 105

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Kayseri Milletvekili Hülya Nergis, yaşanmış olan elim depreme,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremin Malatya'daki yansımalarına,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin'in düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, asrın felaketinin üzerinden bir ay geçtiğine ve devletin çalışmalarının süratle devam ettiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir,

Yeşilayın kuruluşunun 103'üncü yıl dönümüne ve 1-7 Mart Yeşilay Haftası'na;

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 13'üncü Cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'na ve depremin üzerinden bir ay geçmesine rağmen deprem bölgesi Kahramanmaraş'taki eksikliklere,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, geçmiş afetlerde olduğu gibi asrın felaketinde de verilen tüm sözleri yerine getireceklerine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, depremzede çiftçilerin sorunlarına,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, 7 Mart Kadirli ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, aile hekimliği uygulamasının yeniden düzenlenmesi gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, devletin tüm yetkililerinin, MHP teşkilatlarının, Ülkü Ocaklı gençlerin ve aziz milletin depremde yaraları sarmaya çalıştığına,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, CHP milletvekillerinin deprem bölgesine giderek depremzede vatandaşların acılarına ortak olduklarına ve 13'üncü Cumhurbaşkanının Kemal Kılıçdaroğlu olacağına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, AKP iktidarının millete söyleyecek sözü, verecek bir umudunun kalmadığına ve bu yönetimden sonra yapılması gerekenlere,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Salâhaddin Eyyubî'nin vefatının 830'uncu yılına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin'de yaşanan kuraklığa, Berdan ve Pamukluk Barajlarının önemine,

Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy, ivedilikle afet ve acil durumlar bakanlığının kurulması gerektiğine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, yeni düzene ne için başlayacaklarına,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, AK PARTİ iktidarları döneminde Türkiye'de ve özellikle Uşak'ta yapılan sağlık yatırımlarına,

Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, stadyumlarda yaşanan talihsiz olaylara,

Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, asrın en büyük deprem felaketinin ardından Mersin'in depremzedelere kucak açtığına,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhurbaşkanlığı adaylığına ve Genel Kurul gündemindeki yapılandırma kanun teklifine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, depremden ders çıkarılması gerektiğine ve Genel Kurul gündemindeki yeniden yapılandırma kanun teklifine,

İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu, Artvin ekosistemini koruma mücadelesi veren Artvinlilere,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Şanlıurfa Valiliğine,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, Jeoloji Mühendisleri Odasının yaptığı araştırmaya göre okulların deprem riskine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Bursa'da oynanan Bursaspor-Amedspor maçı öncesinde, maç sırasında, sonrasında yaşananlara, bunların hepsinin profesyonel bir şekilde organize edildiğine ve ırkçılıkla mücadeleden asla vazgeçmeyeceklerine; Mecliste çalışan danışmanlar ve sözleşmeli büro personeliyle ilgili yasa teklifinin aylardır Plan ve Bütçe Komisyonunda beklediğine ve enflasyon karşısında asgari ücret zammının eridiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Pençe-Kilit Operasyonu'nda yaralanan ve tedavi gördüğü hastanede vefat eden şehit Piyade Sözleşmeli Er Adem Avunan'a, Cumhurbaşkanının deprem sonrası muhalefetin eleştirilerine tepkisine ve Adıyaman'da yaptığı açıklamaya, Kızılayın ve AFAD'ın yöneticilerine, depremin şiddet ve büyüklüğünden ziyade öncesi ihmal, sonrası beceriksizlikten dolayı daha çok insanın canını kaybettiğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde yaralanan ve tedavi gördüğü hastanede şehit olan Adem Avunan'a, Artvin'in düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne, depremin bir doğa olayı olduğuna ancak depremi felaket hâline getirenin yetkileri nispetinde sorumluluk almayan iktidarlar olduğuna, bu türden büyük bedeller ödememek için bundan sonra yapılacak olanlara ve İYİ Parti iktidarında depremzedelerin konut sorununun çözüleceğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Berat Gecesi'ne, iki haftadır stadyumlarda yaşanan olaylara, Pençe-Kilit Harekâtı sırasında yaralanan bugün şehitlik mertebesine ulaşan Piyade Sözleşmeli Er Adem Avunan'a, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında yıkılan binaların yapılma tarihlerine, devletin bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla en hızlı bir şekilde deprem bölgesine ulaşmaya çalıştığına ve hava muhalefetine; AK PARTİ iktidarının, Cumhur İttifakı'nın bir yıl içerisinde 200 bin konutu yapmaya muktedir olduğuna, Cumhurbaşkanının 10 Martta açıklayacağı seçim takvimine ve Meclisin çalışmalarına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Dilekçe Komisyonu Üyeleri ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyonun, Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Raporu hakkındaki 326 sıra sayılı Raporu'nun İç Tüzük'ün 88'inci maddesine göre Komisyona geri verilmesine dair tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu, 326 sıra sayılı Rapor'un Karma Komisyona geri verildiği bildirildi.

İYİ Parti Grubunun, 23/2/2023 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, yabancılara konut ve toprak satışının ortaya çıkardığı sakıncaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 7/3/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Bursaspor-Amedspor müsabakasında yaşanan olayların araştırılması ve sporda şiddetin önlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 7/3/2023 tarihinde Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve arkadaşları tarafından, depremin yükseköğretim ve eğitime etkisinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Mart 2023 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy, Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Bitlis Milletvekili Cemal Taşar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, (2/1793) esas numaralı Çocuk Hakları Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubuna ait olup boş bulunan Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyeliğine Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Ali Cevheri seçildi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 404) görüşmelerine başlanarak birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında MHP Genel Başkanına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 8 Mart 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 20.49'da birleşime son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ
Başkan Vekili

Necati TIĞLI	*Mustafa AÇIKGÖZ*
Giresun	Nevşehir
Kâtip Üye	Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR **No: 106**

8 Mart 2023 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın; 17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4991) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2023)

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4992) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2023)

3.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4993) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2023)

4.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in; Engelliler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4994) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.03.2023)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası Hatay'da gerçekleştirilen arama kurtarma çalışmalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78624) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

2.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle Diyarbakır'da yaşamını yitiren bir avukata ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78625) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

3.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Hatay'da yağma yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alınan kişilerden birinin ölümüne ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78626) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

4.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Hatay'da yağma yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alınan kişilerden birinin ölümüne ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78627) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

5.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Hatay'da yağma yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alınan kişilerden birinin ölümüne ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78628) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

6.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Hatay'da plakasız bazı araçların gezdiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78629) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

7.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında depremzedeler için toplanan bağışlara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78630) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

8.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında yapılan enkaz kaldırma çalışmalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78631) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

9.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, 1999 yılından bu yana toplanan özel iletişim vergisine ve bu kapsamda yapılan harcamalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78632) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

10.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kızılay'ın çadır stokuna ve Kızılay bünyesinde çalışan personele ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78633) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

11.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Kızılay'ın deprem öncesi stok durumuna ve deprem bölgesine gönderilen malzemelerle ilgili verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78634) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

12.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, depremin meydana geldiği illerde baz istasyonlarının durumuna ve altyapının güçlendirilmesi talebine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78635) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

13.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kızılay tarafından deprem bölgesine gönderilen malzeme ve teçhizatla ilgili verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78636) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

14.-İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, 2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programının Onaylanması Hakkında Karar'a ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78637) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

15.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, deprem bölgesine gönderilen gıdalarla ilgili iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78638) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

16.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında kaskosu bulunmayan araçların akıbetine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78639) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

17.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Kızılay tarafından gerçekleştirilen çadır satışına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78640) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

18.-İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Kızılay'ın bazı faaliyetlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/78641) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 12 Şubat 2023 tarihinde Hatay T Tipi Kapalı Cezaevinde isyan girişimi yaşandığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78642) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

20.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, deprem bölgelerinde cezaevinde bulunan çocukların durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78643) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

21.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, deprem bölgelerindeki cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerle ilgili alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78644) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

22.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun görüş haklarının kısıtlandığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78645) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

23.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kahramanmaraş'ta yapımı devam eden bir cezaevinin tarım arazisi üzerine inşa edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78646) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78647) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78648) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

26.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, deprem sebebiyle refakatsiz kalan çocukların korunmasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78649) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

27.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78650) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

28.-Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78651) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

29.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, deprem bölgelerinde yapılan kayıp çocuk ihbarları ile koruma altındaki çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78652) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

30.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78653) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

31.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, deprem bölgelerindeki engelli kişilerin ihtiyaçlarının giderilmesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78654) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

32.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78655) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

33.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, deprem sebebiyle uzvunu kaybedenlerin ortez ve protez ihtiyacına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78656) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

34.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında refakatsiz kalan çocuklarla ilgili iddialara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78657) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

35.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78658) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

36.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, SGK tarafından ödenen hasta bezi ücretlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78659) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

37.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78660) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

38.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Karayolları Genel Müdürlüğünde taşeron olarak çalışan işçilerin kadroya geçirilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78661) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

39.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgelerine yardıma giden işçilerin Akkuyu Nükleer Enerji santralinden işten çıkarılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78662) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

40.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle Kayseri'de zarar gören binalara ve olası bir deprem için alınacak önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78663) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

41.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Ankara Saraçoğlu Mahallesinde bulunan kamuya ait konutların depremzedelere tahsis edilmesi önerisine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78664) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

42.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'daki askeri alanların imara açılmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78665) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

43.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78666) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

44.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bulunan beton üretim tesisleri ile ilgili bazı iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78667) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

45.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremde bir bölümü yıkılan İskenderun Devlet Hastanesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78668) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

46.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78669) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

47.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Balçova ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78670) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

48.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Karabağlar ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78671) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

49.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bayındır ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78672) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

50.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bayraklı ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78673) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

51.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Aliağa ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78674) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

52.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında dere taşkınlarının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78675) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

53.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Foça ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78676) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

54.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Çiğli ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78677) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

55.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında ortaya çıkan atıklara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78678) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

56.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bornova ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78679) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

57.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle hasar gören illerin yeniden inşa edilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78680) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

58.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bergama ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78681) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

59.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78682) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

60.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de imar barışından yararlanan ve depremde hasar alan bina sayısına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78683) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

61.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Seferihisar ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78684) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

62.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Menderes ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78685) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

63.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da onarım veya yıkım kararı verilmiş kamu binalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78686) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

64.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kiraz ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78687) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

65.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye genelinde hakkında onarım veya yıkım kararı verilmiş kamu binalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78688) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

66.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78689) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

67.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Karşıyaka ilçesinde imar barışı kapsamında yapılan başvurulara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78690) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

68.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2002 yılından bu yana Türkiye genelinde yıl bazında imar affından yararlanan yapılara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78691) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

69.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında yıkılan ve hasar alan binalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78692) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

70.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, 2022 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı kapsamında güçlendirme çalışması yapılması planlanan ve yapılan kamu binalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78693) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

71.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle afet bölgesi ilan edilen illerde tarımsal alan vasıf değişikliği yapılan alanlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78694) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

72.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'daki binaların depreme dayanıklılığına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78695) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

73.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'de depreme karşı riskli yapıların güçlendirilmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78696) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

74.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Adana İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78697) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

75.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, deprem bölgelerinde imar barışı kapsamında kayıt altına alınan ve depremde yıkılan binalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78698) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

76.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Sayıştay'ın 2021 yılı denetim raporunda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78699) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

77.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta ilinde olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78700) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

78.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta yaşanan depremler sonrası yıkılan şehirlerin yeniden inşasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78701) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

79.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde ortaya çıkan asbestin bertaraf edilmesine ve konuyla ilgili alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78702) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

80.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, deprem bölgesinde imar affı uygulamasından yararlanan ve yıkılan binalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78703) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

81.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş'ta meydana gelebilecek olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78704) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

82.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgelerinde ikamet edenlerin elektrik ve doğalgaz borçlarının silinmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78705) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

83.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, KYK yurtlarının boşaltılarak depremzedelerin kullanımına ayrılmasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78706) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

84.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2003 yılından bu yana toplanan deprem vergilerinin akıbetine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78707) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

85.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası afetzedelere ödenmesi planlanan kira yardım tutarlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78708) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

86.-Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, depremde hayatını kaybeden insanların mirasçıları tarafından gerçekleştirilen veraset ilamı işlemlerinin harçtan muaf tutulması önerisine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78709) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

87.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin KHK'lı olduğu gerekçesiyle bankada hesap açamadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78710) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

88.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir valinin açıklamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78711) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

89.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası hasar gören veya yıkılan Bakanlık binalarına ve depremzedelere yönelik çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78712) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

90.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, YİMER'de Kürtçe tercüme hizmeti verilmemesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78713) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

91.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 9-11 Ekim 2019 tarihlerinde yapılan deprem tatbikatına ve depremlere yönelik alınan tedbirlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78714) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

92.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, eski AFAD Başkanının geri çağırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78715) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.02.2023)

93.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78716) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

94.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, AFAD 2021 İdare Faaliyet Raporu ve 2022 Performans Programı kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78717) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

95.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında afet eğitimine dair yürütülen çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78718) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

96.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, AFAD'ın lojistik depolarındaki malzemelerin yenilenme ve tamamlanma oranlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78719) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

97.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, olası bir terör saldırısına yönelik alınan bir istihbarat bilgisi üzerine yapılan gözaltı ve tutuklamalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78720) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

98.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, AFAD'a atanan il müdürlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78721) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

99.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78722) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

100.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, AFAD'ın afetlere müdahale çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78723) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

101.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, deprem bölgelerinde kaybolan çocuklara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78724) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

102.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, AFAD bünyesinde kurulan Deprem Danışma Kurulu'nun çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78725) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

103.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında Muğla iline nakledilen depremzede sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78726) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

104.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'de imar barışı uygulamasından yararlanan yapı sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78727) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

105.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında valiler tarafından yürütülen çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78728) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

106.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, AFAD tarafından deprem bölgesine gönderilen malzeme ve teçhizatla ilgili verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78729) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

107.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78730) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

108.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de yürütülen tramvay hattı projesinin araç geçişini zorlaştırdığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78731) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

109.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Cezaevinde mahkumların görüşlerine kısıtlama getirildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78732) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

110.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgelerinde ikamet edenlerin su borçlarının silinmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78733) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

111.-Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'da bulunan otellere yerleştirilen depremzede sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78734) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

112.-İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle altyapısı hasar gören radyo ve televizyon kuruluşlarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78735) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

113.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle uzaktan eğitime geçen üniversite öğrencilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78736) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

114.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, 2022 ve 2023 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı kapsamında güçlendirme çalışması yapılması planlanan ve yapılan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78737) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

115.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, bir ilçe milli eğitim müdürlüğünün deprem yardım araçlarına bir partinin logosunu yapıştırdığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78738) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

116.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'de bulunan okulların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78739) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

117.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, depremzede öğrencilere yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78740) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

118.-Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'da bulunan okulların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78741) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

119.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'da bulunan okulların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78742) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

120.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, ülke genelindeki okulların depreme dayanıklılığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78743) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

121.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bakanlığın özel eğitim kurumları hakkında yayımlamış olduğu bir yazıya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78744) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

122.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden olumsuz etkilenen öğrenci ve öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78745) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

123.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası hasar gören veya yıkılan Bakanlık binalarına ve depreme karşı yürütülen çalışmalara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78746) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.02.2023)

124.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle ortaya çıkabilecek salgın hastalıkların önlenmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78747) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

125.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, rotavirüs, meningokok ve HPV aşılarının çocuk aşı takvimine eklenmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78748) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

126.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, deprem bölgesindeki çiftçilere verilmesi planlanan desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78749) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

127.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde hayvanları telef olan çiftçilere verilen desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78750) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

128.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında kaskosu bulunmayan tarım araç ve gereçlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78751) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

129.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, deprem bölgelerinde güvenilir gıda ve suya erişimde yaşanan sıkıntılara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78752) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

130.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgelerinde ikamet edenlerin su borçlarının silinmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78753) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.02.2023)

131.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun için hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78754) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

132.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, ülkemizdeki baz istasyonu sayısına ve internet altyapısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78755) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

133.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'de altyapının olası bir depreme karşı güçlendirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78756) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

134.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında iletişim ve haberleşme alanında yaşanan sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78757) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

135.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan taşeron işçilerin kadroya geçirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/78758) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2023)

8 Mart 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TIĞLI (Giresun)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 70'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta, 20 Şubat 2023 tarihinde Hatay'da meydana gelen ve Adana'da da büyük yıkıma neden olan depremler hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'na aittir.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta, 20 Şubat 2023 tarihinde Hatay'da meydana gelen ve Adana'da da büyük yıkıma neden olan depremlere ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat 2023 ve 20 Şubat 2023 tarihlerinde meydana gelen Kahramanmaraş ve Hatay merkezli depremler hakkında gündem dışı söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat 2023 tarihli Adana, Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep, Malatya, Adıyaman, Şanlıurfa, Osmaniye, Diyarbakır, Kilis, Elâzığ şehirlerimizi etkileyen, merkezi Kahramanmaraş olan depremin üzerinden otuz, Hatay merkezli depremin üzerinden de on altı gün geçti, çok büyük can kayıpları ve büyük yıkımlara sebep oldu. Seçim bölgem Adana'da yıkılan 13 binada hayatlarını kaybeden 418 hemşehrim, 6.393 yaralımız oldu; diğer 10 ilimizde binlerce vatandaşımız vefat etti, binlerce bina yıkıldı, birçok kişi evsiz barksız kaldı. Hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kalan yakınlarına ecir, sabırlar diliyorum; evleri hasar gören vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimle yaralarının sarılmasını talep ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu Gazi Mecliste depremde yıkılan binaların 99 öncesi yapılan binalar, 99 sonrası yapılan binalar tartışmasına girmek, buradan siyasi rant sağlama çabasına girmek olmamalı; büyük bir yıkım yaşayan necip milletimizin ruhu daha fazla yaralanmaktan başka bir işe yaramaz; bu, çok yanlış bir anlayıştır. Yirmi bir yıldır iktidarda olan ve yaşanan depremlere önlem alamayan iktidarın, sorumluluklarından kaçmaya çalışması iktidara bir şey kazandırmaz.

Ben depremin ilk günü saat 15.30'a kadar Adana'daydım, saat 15.30'da Genel Başkan Yardımcımız Metin Ergun Bey'le Hatay iline hareket ettik, saat 18.30'da Hatay'a girdiğimizde yaşanan can pazarına bizzat şahit oldum. Hatay'da ilk kırk sekiz saatte Hükûmetin organize olamadığını bizzat sahada olan arkadaşınız olarak ifade ediyorum. İnsanlarımızın devletine en çok ihtiyaçları olan zamanda yanlarında göremediklerine olan feveranlarını duydum. İş makinelerinin 2'nci gün hâlâ koordinasyon merkezi önünde, treylerlerin üzerinde beklediğine şahit olup AFAD'ın yetersiz kaldığını gördüm.

2009 yılında 5902 sayılı Kanun'la Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ve il-ilçe savunma müdürlükleri kapatılmamış olsaydı, 8 bin personel ve onların eğittikleri deneyimli 35 bin sivil uzman vatandaşımızla beraber hızlı bir şekilde kurtarma faaliyetlerinde bulunuyor olacaktı. Yirmi bir yıldır alınamayan önlemler, çıkartılan imar afları nedeniyle Rahmetirahman'a kavuşan bu insanlarımızla öte dünyada, kalanlarıyla bu dünyada nasıl helalleşeceksiniz?

Bu yaşadığımız depremler, devleti tüm kurumlarıyla uyumlu bir şekilde yönetmekten sorumlu olanların ve tüm gücü elinde bulunduranların, kurumların başındaki ve kritik noktalarda görev yapan kişilerin liyakat yerine biati temel alan bir yaklaşımla görevlendirilmelerinin, zamanında ve yerinde müdahale edemediğini de bize gösterdi.

Ben size kendi iktidarınızdan yirmi dört sene önce yaşanan 99 depremi günü yapılanları hatırlatmak isterim. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ilk saatlerde depreme müdahalesini sağlayan EMASYA yani Emniyet Asayiş ve Yardımlaşma Planı 2010 yılında kaldırılmasaydı, bugün bu imkânlarla neler yapılabilirdi söyleyeyim: Öncelikle, arama kurtarma faaliyetleri ve bölgenin güvenliğinin sağlanması gecikmezdi. Yine, o zaman DAFYAR yani Doğal Afet Yardım Planı vardı. Planlarda "Kim? Ne zaman? Nerede? Nasıl? Ne yapacak?" sorularının cevabını içeren şekilde tüm ayrıntılar belliydi.

Arkadaşlar, 17 Ağustos 1999 büyük Marmara depremi saat 03.02'de oldu. Türk Silahlı Kuvvetleri üç saat sonra saat 06.00'da 5 merkez oluşturdu. Saat 08.00'den itibaren askeriyeye bağlı 37 helikopterle, Ankara Askerî Mevki Hastanesi sağlık ekibi ve malzemeleri bu helikopterle deprem bölgelerine gönderilerek sahada çalışmaya başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2 seyyar cerrahi hastane, 2 sahra hizmet bölüğü deprem bölgesine gönderildi. Depremin ilk günü özel telefon hatları kesildi. TSK saat 13.00'te bölgeye uydu cep telefonu ve 2 uydu yer terminali gönderdi. İş makinesi ihtiyacı için 4 istihkâm savaş bölüğü bölgede görevlendirildi. 4 seyyar fırın, 4 seyyar mutfak, 22 su tankeri, 7 jeneratör, köpek timi, kan, serum ve diğer ihtiyaç malzemeleri deprem bölgesine o gün gönderildi. Daha depremin 1'inci günü yani 99 depreminin 1'inci günü 2 bin yaralı tahliye edildi. Bunları devletin kayıtlarında görebilirsiniz. Kıyaslanacaksa yirmi dört yıl önceki imkânlar ile bugünkü imkânlara rağmen insanlarımız için yapılamayanlar kıyaslanmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, deprem sonrası Hatay'da yaşanan temel sıkıntılar hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Serkan Topal'a aittir.

Buyurun Sayın Topal.

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, deprem sonrası Hatay'da yaşanan temel sıkıntılara ilişkin gündem dışı konuşması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Efendim, hepinize tekrar saygılarımı sunuyorum.

Depremde ülkemizde hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum; bir kez daha hepimize geçmiş olsun diyorum.

Arkadaşlar, Hatay -hepimiz biliyoruz- medeniyetlerin beşiği hep güller açardı, bir gün önce çocuklarımız parklarda oyun oynuyordu ama bir sabah uyandılar enkazda oyuncaklarını, kitaplarını, geleceklerini, umutlarını bıraktılar; hayalleri şu anda enkazın altında. Bugün Kadınlar Günü ama bütün kadınlarımız yine enkazın altında; kimi kızlarını kimi annelerini bıraktı.

Hatay'ı anlayabilmek için Hatay'a gelmek lazım arkadaşlar, onu görmek lazım. Az önceki milletvekili arkadaşımız ilk kırk sekiz saat içerisinde neler yaşandığını, nasıl can pazarının olduğunu… Belki, şu anda, bu kürsüde ne ben ne kendisi asla anlatamaz. Orada bağıran bir vatandaşımızı aslında buraya çıkarmamız lazım; onun haykırışlarını, onun sesini aslında buradan dinlemek lazım.

Değerli arkadaşlar, ben ilk kırk sekiz saat içerisinde neler yaşandığını şu anda anlatmayacağım çünkü çok kişi anlattı. Sonra, ileriki süreçlerde bu kürsüde anlatmaya devam edeceğiz ama bugün Hatay'da neler yaşanıyor, bundan sonra neler yapılması gerekiyor, onu anlatacağım çünkü burada her bir milletvekili arkadaşımızın imzası olacak, bundan sonraki süreçte de emeği olacak. Bu yüzden, Hatay'a lütfen… Evet, birçok milletvekili arkadaşımız gitti, valiler gitti, herkesin orada bir emeği, bir şeyi var, şu anda çalışıyorlar. Ama şu anda birçok vatandaşımız hâlâ ne bekliyor, biliyor musunuz? Çadır bekliyor, çadır; çadır bekliyor arkadaşlar. Ya, bir ayda hâlâ çadırı biz maalesef halledemedik, halledemedik arkadaşlar; çadır, çadır! Dedik ki: Her mahalleye üçer dörder tane seyyar duş, seyyar lavabo lazım. İnanın, vatandaşlarımızın çoğu şu anda hastalığa yakalanmaya başladı.

Bakın, değerli arkadaşlar, diğer bir sorun şu: Engelli vatandaşlarımıza bir ay içerisinde… Çok zor değil arkadaşlar, birer konteyner ya çünkü çadırda yaşayamıyor engelli vatandaşlarımız. Ya, birer konteyner verilebilir, bunun programını iktidardan bekliyoruz, lütfen arkadaşlar ya.

Arkadaşlar, diğer bir sorun, diyorlar ki: "Benim evim yıkıldı, ben hâlâ kiramı alamadım. Hâlâ 10 bin lirayı alamadım, hâlâ eşya yardımını alamadım." Evet, ben koordinasyon toplantısına katıldım, Cumhuriyet Halk Partili diğer milletvekili arkadaşlarımız burada, diğer partilerin bütün milletvekilleriyle beraber koordinasyon toplantılarına katılıyoruz, hâlâ yüzde 15-20'lik bir dilim var, ona bakılmaksızın bütün vatandaşlarımıza verilsin arkadaşlar yani evi yıkılmış, yıkılmamış… Ya, nakdi bile yok, bir kuruş alacak bir şey yok, bir yer de yok şu anda.

Arkadaşlar, diğer illerde vatandaşlarımız var, arıyorlar bizi, "Ya, diyorlar ki: 'İşte, 15 mart, 30 mart…'" Ya, arkadaşlar, devlet olarak biz 10 ile nasıl sahip çıkamıyoruz? Zayiatı en çok gören Hatay. Ya, arkadaşlar, orada 500 bin kişi olsa bile, üç ay, dört ay biz onları neden barındıramıyoruz? Neden onlara güzel bir yaşam sunamıyoruz? Hadi, Hatay'daki vatandaşımıza çadırı bıraktık, ona veremiyoruz. Bari Ankara'daki, Muğla'daki, Antalya'daki, Trabzon'daki, İstanbul'daki ve diğer illerdeki bizim vatandaşlarımıza sahip çıkalım ya. Ya, bazı arkadaşlarımız diyorlar ki: "İşte, eleştiri yapmayın." Ya, bu bir eleştiri değil arkadaşlar, bu bir talep. Oradaki vatandaşlarımızın sesini lütfen duyalım ya. Ya, telefonlarımız kilitleniyor, bütün milletvekili arkadaşlarımızın, belediye başkanı arkadaşlarımızın, meclis üyesi arkadaşlarımızın, muhtarların bile telefonları kilitleniyor arkadaşlar. Ya, bir şey yapamıyor muyuz? Ya, bu kadar para toplandı, bu kadar parayı harcayın bu arkadaşlara arkadaşlar, harcayın bu arkadaşlara, harcayın depremzedelere, daha fazlasını harcayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Sağ olun Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi Hatay'da yine bizi bekleyen çok büyük bir sorun var. Ya, merkezde, Atatürk Caddesi'nde bir iş yeri var Antakya'da, mesela Kırıkhan'da ya da İskenderun'da Pac Meydanı'nda ya da işte Samandağ'da Abdullah Cömert Meydanı'nda ya da Defne'de Uğur Mumcu Meydanı'nda iş yeri var. Şimdi, bu arkadaşların iş yerleriyle ilgili önümüzdeki süreçte lütfen onları da mağdur etmeyelim ve her bir vatandaşımızın eviyle ilgili bir mağduriyet yaşanmasın.

Özellikle "kırsal kesim" diye tabir edilen, mesela, Hatay'da daha önce belde belediyesiyken kapanmış olan yerler aslında şu anda Hatay'da kırsal kesim olarak biliniyor ancak resmiyette kırsal kesim değil; bu sorun mutlaka çözülmeli.

Önümüzdeki süreçte en büyük sorunlardan bir tanesi…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı diyor ki: "İmara girmişse burası şehir merkezi sayılır." İyi de arkadaşın parseli var, eskiden belde belediyesiydi, şu anda mahalle oldu; "Tamam, artık mahalle…" Yani "Burada parseli varsa, evi yıkılmışsa verin yüzde 60'ı." mı diyorsunuz siz? Verin kendisi evini yapsın, bu konuda mağduriyet yaşanmasın.

Bir de çıkarılmış, hani diyor ya mesela, faizsiz, iki yıl ertelemeli on sekiz yıl taksit ödeyecek. Ya, Allah aşkına ya, Allah aşkına ya, on sekiz yıl taksiti nereden ödeyecek? Adamların çoğu işsiz kaldı ya, bunu düşünemiyor muyuz ya? Nereden taksiti ödeyecek benim Hataylı hemşehrim, benim Adıyamanlı hemşehrim, Kahramanmaraşlı hemşehrim? Nereden, nasıl ödeyecek? Nasıl ödeyecek, söyleyin arkadaşlar.

Arkadaşlar, diğer konu, mesela öğrencilerimiz. Birçok öğrencimiz…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Yine, biteceği için, son…

BAŞKAN – Tamamlayınız, buyurun.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Geçen bir kızımız "Sayın Vekilim, ben okuluma ne zaman başlayacağım?" dedi. Bakın, şu anda KPSS'de başarılı olan öğretmen arkadaşlarımız var. Ya, atamayı yapalım, kontenjan verelim bu depremzedelere; memur konusunda da kontenjan verelim. Okulları yeniden yani hani sahra hastaneleri kuruyoruz, okulları da açabiliriz arkadaşlar. Bu sorunun mutlaka bir an önce giderilmesi gerekiyor değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, diğer konu, mesela muhtarlar. Vatandaşlar gerçekten muhtarlara sürekli telefon ediyorlar, muhtarlarımız zor durumda kalıyorlar, muhtarların hiçbir yetkisi yok. Mesela, AFAD geliyor, 15-20 çadırı veriyor "Dağıt." diyor. Yahu, muhtar ne yapsın? Muhtar ne yapsın? Vatandaş 200, 300, 400 çadır istiyor, veriliyor muhtara 10-15 çadır! Ya, arkadaşlar, bir an önce bu çadır olayını lütfen halledin; telefonlarımız susmuyor, telefonlarımız susmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Son bir cümlemi söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bütün milletvekillerine çağrımdır: Hepimiz bütün imkânlarımızı depremzedelere kullanalım, hepimiz el ele, omuz omuza verelim ve bütün bu sorunları birlikte çözelim. Bugüne kadar Hatay dâhil olmak üzere depremzedelere kim yardım ettiyse, kim zerre kadar bir şeyler yaptıysa hepinizden Allah razı olsun.

Son cümlem, bizler, bize yardım eden insanları asla unutmayacağız!

Hepinize teşekkür ediyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, asrın felaketi olarak yaşadığımız depremin etkili olduğu illerdeki tespitler ve duruma ilişkin söz isteyen Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'e aittir.

Buyurun Sayın Güneş.

3.- Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in, asrın felaketi olarak yaşanan depremin etkili olduğu illerdeki tespitler ve duruma ilişkin gündem dışı konuşması

NİYAZİ GÜNEŞ (Karabük) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat 2023 tarihi hafızalarımıza asrın felaketi olarak kazındı. Kahramanmaraş merkezli, 11 ilimizi doğrudan, birçok ilimizi dolaylı olarak etkileyen bu depremde hayatını kaybeden kardeşlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Depremzede kardeşlerimize metanet dileklerimi, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum. Acımız büyüktür ve tarifsizdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asrın felaketi olarak yaşadığımız deprem sonrasında yüce Meclisin üyeleri olarak bölgede olmaya, depremzedelerin ihtiyaçlarını gidermeye, onların acılarını paylaşmaya gayret ettik. Birçok acı ve tasaya birlikte şahit olduk. Öncelikle, gerek depremin etkilediği bölgenin genişliği gerekse çetin kış koşulları ilk etapta çalışmaları zorlaştırmış olsa da deprem anından itibaren devletimiz tüm kurumlarıyla milletimize hizmet için canhıraş bir şekilde çalışmıştır; arama kurtarmadan destek, yardım ve güvenliğe, yaralıların sevkinden yardımların ulaştırılmasına kadar polisiyle, askeriyle, jandarmasıyla tüm güvenlik güçleriyle seferber olmuştur.

Aziz milletimiz, yaşanan bu felaket karşısında birlik olmuş, herkes gücü nispetinde depremzede kardeşlerimize yardım etmiştir ve etmeye de devam etmektedir. Yardımsever Türk milletine yüce Meclisin bir üyesi sıfatıyla şükranlarımı sunmanın önemli bir borç olduğunu ifade ederek deprem bölgesinde edindiğim izlenim ve müşahedelerimi arz etmek istiyorum.

Ülkemizin dört bir yanından koşup gelen çeşitli vakıf, dernek, sendika, STK, belediye, sivil binlerce gönüllü insanın canla başla çalıştıklarını gördüm. Yardım etmek, bir canı daha kurtarmak, sevgiyle bir eli tutup hayata bağlamak için mücadele eden gönül erlerini gördüm. "Acımıza, hüznümüze ortak oldunuz, buralara kadar geldiniz." diyen, dillerinden duayı eksik etmeyen, ağlayarak omzumuza yaslanan çaresiz kardeşlerimizi gördüm. Bir yanda yıkılan binalar ve enkazları, öte yanda onların arasında acıyı yüreğine katık etmiş, ağlamaktan göz pınarları kurumuş babaları-anneleri gördüm. Bir anda her şeyini kaybeden, akrabalarını, sevdiklerini kendi elleriyle toprağa veren metanetli gönüller gördüm. Hayatın anlamının sadece mal ve mülkten ibaret olmadığını bilen, tevekkül eden insanları gördüm. Vicdanın ve merhametin, sabır ve metanetin, başkalarının derdiyle dertlenmenin, paylaşmanın, muhabbetle kucaklaşmanın ne kadar kıymetli bir erdem olduğunu gördüm. Bütün bunlarla birlikte, tedbirli olmanın ne kadar önemli olduğunu, doğru iş yapmanın erdemini, yitip giden canlardan önce tedbire, sonra takdire ve tevekküle bırakılması gerektiğini gördüm.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bugün taziye günüdür, bugün teselli günüdür, bugün vefat eden kardeşlerimiz için dua günüdür, bugün elleriyle betonları kazıyarak enkaz altındaki canları kurtaran kardeşlerimize minnet ve şükran günüdür, bugün yüreklerimizdeki depremleri dindirme günüdür, bugün iyilikle ve merhametle yeniden ayağa kalkma günüdür, bugün yüreklerdeki umudu tekrar yeşertme günüdür, bugün yaraları şefkatle sarma günüdür, bugün bizi biz yapan birlik ve beraberlik duygularını pekiştirme günüdür, bugün depremle yıkılan 11 ilimizi tekrar ayağa kaldırmak için seferberlik günüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NİYAZİ GÜNEŞ (Devamla) – Milletimiz çok acılar çekti, çok darlıklar, depremler, nice işgaller, nice savaşlar gördü; yandı, sele kapıldı. Bugün ise canımız yanıyor, içimiz sızlıyor; şehirlerimiz yıkıldı, toprağımız sarsıldı fakat umutlarımız sarsılmadı, imanımız sarsılmadı, inancımız sarsılmadı. Unutmayalım ki insanlığımızın ve inancımızın sarsılması yeryüzünün sarsılmasından daha tehlikelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devlet-millet el ele vererek, 85 milyon tek yürek olarak yaralarımızı saracağız, acılarımızı birlikte dindireceğiz, yerine getiremeyeceğimiz tek şey canlarımız, gidenlerimiz; onlar Rahman'ın emanetinde manevi şehitlerimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NİYAZİ GÜNEŞ (Devamla) – Şimdi yapılması gereken, gücümüzü hayatta kalan kardeşlerimize çevirmek, onların dertlerine derman olmak, yaralarına merhem olmaktır.

Daha önce Van, Bingöl, İzmir depremlerinde; Manavgat ve Muğla yangınlarında; Kastamonu sel felaketinde olduğu gibi nasıl şehirlerimizi inşa ve ihya ettiysek, Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman başta olmak üzere depremden etkilenen bütün illerimizi yöresel mimari özelliklerine dikkat ederek Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde bir yıl içerisinde konutlarıyla, sanayisiyle, tarımıyla ayağa kaldıracağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Bizler, her zorlukla beraber bir kolaylığın olduğuna inanan bir milletiz, millet olarak bu zor günleri de Allah'ın izniyle ve keremiyle aşacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

NİYAZİ GÜNEŞ (Devamla) – Sözlerimi bitirirken seçim bölgem Karabük'ün, Valiliğimiz öncülüğünde, Hatay'ın Hassa ilçesinde konteyner kentin kurulmasına katkı veren hemşehrilerimi kutluyorum ve tebrik ediyorum.

Ayrıca, başta şehit, gazi ve depremzede annelerimiz olmak üzere, özverili, fedakâr, cefakâr kadınlarımızın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü tebrik ediyor, yüce heyetinizi hürmetle saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Etyemez…

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Kadınlar, asrın felaketinin yaralarını sardığımız şu günlerde deprem bölgesindeki mücadelede en ön saflarda görev almaktadır. Depremzede kardeşlerimizin yaralarının sarılması için polisten sağlıkçıya, askerden öğretmene, vaizden işçiye ve gönüllülere kadar çok sayıda kadın görev almaktadır. Bazen anne, bazen de abla, kardeş şefkatiyle depremzedelerin yanında olan, onlara yalnız olmadıklarını hissettiren çeşitli kurumlarda görevli ve gönüllü kadınlar deprem bölgesinde iyilik için seferber oluyor. Sevgileri, emekleri ve fedakârlıklarıyla insanlığın umudu olan tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum.

Bu vesileyle, yaşadığımız deprem felaketinde hayatını kaybeden annelerimize, bacılarımıza, kızlarımıza ve kadınlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar niyaz ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan…

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, deprem illerindeki kamu personeli ihtiyacına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, depremde birçok kamu personeli vefat etmiştir, birçok personel ise yaralanmıştır. Deprem sonrası bazı kamu personeli depremden etkilenen ilini terk etmiş veya tayin istemiştir. Bu durum deprem illerinde çok ciddi kamu personeli ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Şu an görevlendirmeyle gelen kamu personeli deprem illerinde hizmet yürütmektedir fakat deprem illerine kalıcı kamu personeli göndermek gerekir. Bu nedenle, özellikle Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman ve Malatya'daki tüm kamu kuruluşları için, belediyeler ve üniversiteler dâhil olmak üzere, özel olarak kamu personeli alımı yapılmasında yarar vardır. Şu anda da gelecekte de bu illerde kamu hizmetlerinin yürütülmesi için her zamankinden daha fazla kamu personeline ihtiyaç vardır. Bu illere özel kamu personeli alımı yapılması uygun olacaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir…

3.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, ülkede karar alma ve üst düzey yönetim kademelerindeki kadın temsiliyetinin eksiklik ve yetersizliğinin olumsuz sonuçlarının yaşanan her olumsuz olaya yansıdığına ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizde karar alma ve üst düzey yönetim kademelerindeki kadın temsiliyetinin eksiklik ve yetersizliğinin olumsuz sonuçları yaşadığımız her olaya yansımaktadır. 6 Şubatta meydana gelen depremlerin ardından kadınlar ve kız çocuklarının yaşamları üzerindeki sorunlara çözümler üretilmemiş olunması ve afetlerin kadınlar için bir felakete dönüşmesi, işte, bu temsiliyet yetersizliğini, eşitsizliğini tekrar gözler önüne sermiştir. Ülkemizin karşı karşıya olduğu deprem gerçeğinin sadece depremler olduğunda ve depreme dayanaksız binaların altında on binlerce canımız kaldığında hatırlanmaması gerektiği gibi, toplumsal cinsiyet eşitliği, karar alma kademelerinde kadın temsiliyeti, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri de sadece 8 Martlarda hatırlanmamalı, yılın her günü Hükûmetin, Meclisin ve ilgili tüm kurumların gündeminde, önceliğinde olmalıdır. İşte, ilk seçimler sonrasında oluşacak olan yeni iktidar ve Meclisle bizler; hem depremlere karşı tüm hazırlıkları yapacak hem de kadın haklarına…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ekinci…

4.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Emekleri ve fedakârlıklarıyla insanlığın umudu olan tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Kadınların hak ve özgürlüklerini en geniş şekilde kullanabildiği, emek ve becerileriyle iş dünyasının her alanda varlık gösterebildiği dönem, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde bizim iktidarlarımız döneminde olmuştur. Kadınların en az bir eğitim düzeyini tamamlama oranı yüzde 70'lerden yüzde 88'e, iş gücüne katılım düzeyi yüzde 27'den yüzde 36'ya, istihdamdaki kadın sayısı 6 milyondan 10,5 milyona, Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil oranı da yüzde 4'ten yüzde 18'e çıkmıştır.

Bu vesileyle, başta depremde hayatını kaybeden kadınlarımız olmak üzere ahirete irtihal edenlere Allah'tan rahmet, kalanlara sağlık diliyorum ve başta şehit annelerimiz olmak üzere tüm kadınlarımızın Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin…

5.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, SGK emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında, pandemi döneminde olduğu gibi, borçların yapılandırılması ve prim affı dönemlerinde SGK emekçileri hafta sonları da dâhil hizmet vermektedirler. EYT'de 2,5 milyona yakın kişinin emekli olacağını düşündüğümüzde, 33 bin SGK emekçisinin bu sayıyla bu yükün altından kalkabilmesi mümkün değildir. Tüm bu süreçlerde bireysel olarak haklı itirazlarda bulunan hiçbir çalışan dinlenmediği gibi, hiçbir çalışanın yaşam şartlarında ya da ücretlerinde bir iyileştirmeye de gidilmedi. SGK'ye acilen personel alımı gerçekleştirilmeli, devasa iş yükü altında ezilen SGK emekçilerinin 666 sayılı KHK'yle gasbedilen ve on bir yıldır ödenmeyen ikramiyeleri derhâl ödenmeli, 3600 ek göstergeleri verilmeli, tüm çalışanlara hak ettikleri fazla mesai ücretleri ve ikramiyeleri acilen ödenmelidir; Bakanlık, personelinin sesine kulak vermelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu…

6.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, SGK emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçen hafta EYT düzenlemesi yasalaşmıştı, bu hafta bizim de destek verdiğimiz yapılandırma kanununu getirdiniz. Çalışma Bakanı evinin önüne bakmadığı için göremez ama bütün bu düzenlemeler SGK çalışanlarının kölelerden beter koşullarda, hak ettikleri ücretlerin çok altında çalışması demek. Kendi çalışanına yararı olmayan bir Bakanlığın ülkeye ne yararı olur? SGK emekçilerinin 666 sayılı KHK'yle gasbedilen ikramiyeleri tekrar ödenmeli, ek ödemeler diğer kurumların düzeyine çıkarılmalı, SGK çalışanlarına da 3600 ek göstergeleri verilmeli. Diğer kamu kurumlarındaki gibi SGK çalışanları da uzmanlık ve kurum içi sınavla denetmenlik talep ediyorlar. Sosyal güvenlik merkezlerinin birçoğunda personel yetersizliği had safhada; acilen personel alımı gerçekleştirilmeli, belirli bir süre hizmeti olan tüm SGK çalışanlarına uzmanlık kadrosu verilmeli, özel hizmet tazminatı oranları artırılmalı, tüm çalışanlara hak ettikleri fazla mesai ücretleri ve ikramiyeleri acilen ödenmeli, döner sermaye…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın…

7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Fedakârlıkları, emekleri, sevgileriyle hayatımızın her alanında yer alan tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde göreve geldiğimiz ilk günden bu yana kadınlara yönelik insani, siyasi, sosyal, ekonomik her alanda çok önemli çalışmalarımız oldu. Kadınların iş gücüne katılımını yüzde 27'ler seviyesinden yüzde 34'ler seviyesine çıkardık, kadın istihdamını 6 milyondan 10 milyon sınırına getirdik. Üniversitelerimizdeki öğretim elemanları arasında kadınların oranı yüzde 51'e yaklaştı. AK PARTİ'nin siyasi hayata katılımıyla kadınların Parlamentodaki temsil oranı yüzde 4 iken yüzde 17'lerin üzerine yükseldi.

İnancımız, kadim kültürümüz ve ait olduğumuz medeniyetimizden ilham alarak kadınlarımızı güçlendirmek, saygınlığını ve haklarını korumak üzere çalışmalarımız devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Özkan...

8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bulunduğu ortama şefkat, merhamet ve adalet götüren, her koşulda evlerinde, mesleklerinde özveriyle, fedakârlıklarıyla ülkemizin, milletimizin geleceği için gayret gösteren kadınlarımızdır. Kadın, toplumsal hayatın her alanında olmalıdır, en önemli yerlerden biri de elbette siyasettir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da belirttiği üzere "Kadınsız bir siyaset, kadınsız bir demokrasi kadınlar için değil, bütün toplumlar için bir eksikliktir." Bizler de bu anlayışla Türkiye Yüzyılı'nı inşa ederken kadınlara verilen önemi unutmuyor, bu doğrultuda çalışıyoruz. 15 Temmuz gecesi darbecilerin karşısına cesaretle dikilen kadınlarımızı da unutmuyoruz. Başta şehit anneleri olmak üzere, bizlere Allah'ın emaneti olan tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

9.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

10 Aralık 1919'da Kastamonu'da, Anadolu'nun işgaline karşı sesini tüm dünyaya karşı yükselten, İstiklal Yolu'nda bağımsızlığı ilmek ilmek örüp cumhuriyeti elleriyle büyüten Anadolu kadını, cumhuriyetin 2'nci yüzyılında mutlu, zengin, kalkınmış bir Türkiye'nin inşasında yine en önde yürümektedir. Yüzyıl önce ulusal kurtuluş mücadelesinde İstiklal Yolu'nu yürüyenlerden gücünü alan kadınlar depremin yaralarını da mücadele ve dayanışmayla saracak, huzurlu ve güvenli yarınlara ışık tutacaktır.

Gelecek 8 Martı fırsat eşitliğinin sağlandığı, kadınların hayatın her alanında güçlü ve etkin olduğu bir Türkiye'de kutlayacağımıza olan inancımla, kahraman, yiğit Kastamonu kadınlarının şahsında tüm kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınları Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

10.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Kolin firmasının Lüleburgaz'daki çalışmalarına ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kolin firması tarafından yapımı üstlenilen Edirne-İstanbul Hızlı Tren Hattı'nın Lüleburgaz bölgesi ray altı dolgu malzemesi hâlâ bitmemiştir. Diğer bölgelerde hattın rayları dahi döşenmiştir. Kolin İnşaatın bu kadar ağır davranmasına ne tür ve kimin torpili sebep olmaktadır.

Kolin firması tarafından şimdi de Lüleburgaz-Turgutbey arasında bulunan Şeker Şirketine ait arsada asfalt plenti kurulmaktadır. Lüleburgaz'ın hâkim rüzgârlarının geldiği bu bölgede kurulan plent Lüleburgaz'ı zehirlemektedir. Doğuş Holdingin E80 Otoyolu yapılırken kurduğu şantiye hâlâ müsait ve boş iken Lüleburgaz'ı zehirlemek niye?

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

11.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, domateste ihracat yasağının kaldırıldığına ve limonda da acil olarak ihracat desteği verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Domateste ihracat yasağının kaldırılması çiftçilerimizi ve ihracatçılarımızı sevindirmiştir. Ben, başta Tarım ve Ticaret Bakanlarımız olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Limonda, bu yıl özellikle havaların sıcak gitmesinden dolayı fiyatlar çok düşük seyretmektedir, bu konuda da mutlaka ihracata DFİF desteğinin verilmesi, ihracatın artırılması limon üreticilerini düştükleri bu zor durumdan kurtaracaktır.

Ben Tarım Bakanımıza ve Ticaret Bakanımıza buradan çağrı yapıyorum: Limonda mutlaka acil olarak bir ihracat desteği verilmeli, limon üreticilerimizin yüzü güldürülmelidir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Göker…

12.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, emekçi kadınlara, Burdur Gölü'ne millet bahçesi projesine ve Burdur Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, öncelikle, emekleriyle dünyayı güzelleştiren, geleceğe umut olan emekçi kadınların önünde saygıyla eğiliyorum.

Yaşadığımız deprem felaketi bizlere göstermiştir ki -özellikle ilk gününde- Hükûmet olarak buna herhangi bir hazırlık yapılmamış ancak tam da bu felaketin yaşandığı günlerde Burdur Gölü'ne millet bahçesi projesi onaylanmıştır. Üçte 1'inin yok olduğunun, gölün neden kuruduğunun araştırması yapılmayarak buraya millet bahçesi yapılma girişimi tam bir çevre felaketidir.

Bir diğer sorun ise yaşadığımız deprem felaketiyle, yörenin tek donanımlı hastanesi olan Burdur Devlet Hastanesinin depreme dayanıksız olduğunu bir kez daha hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin…

13.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kamu bankalarının düşük faizli deprem kredisine, bankaların promosyon uygulamasını rafa kaldırmasına, üniversite ve lise sınavlarına girecek depremzede öğrencilere ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kamu bankaları depremde evin hasar görüp görmediğine bakmadan kredi veriyor ancak emekli olup çalışmayan, evi hasarlı depremzede sokakta kaderiyle baş başa bırakılıyor. Kamu bankaları düşük faizli deprem kredisinde emekli maaş müşterisi olma şartı kaldırılsın. Yine, 0,99 olarak açıklanan faiz oranının bugün 1,59 olarak uygulandığı bilgileri geliyor. Bankalar promosyon konusunu rafa kaldırmış görünüyor, öğretmenler bu konuda mağdur. Bu yanlışlar düzeltilsin.

Öte yandan, deprem bölgesinde 11 ilde sınava girecek öğrencilerimiz ciddi psikolojik sorunlar yaşıyor. Üniversite ve lise sınavlarına girecek öğrenciler, diğer illerdeki öğrencilerle aynı şartlarda değil, dolayısıyla ek puan verilmesi gerekiyor. Maalesef, depremi fırsat bilerek kira, gıda, taşınma ve benzeri tüm kalemlerde fahiş artışlar var; bu konuda ilgilileri göreve çağırıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır…

14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, bir milleti ayakta tutan en önemli özelliklerden birinin iyi günde ve kötü günde ortaya koyduğu ortak davranış başarısı olduğuna ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir milleti ayakta tutan en önemli özelliklerden biri de iyi günde, kötü günde ortaya koyduğu ortak davranış başarısıdır. Milletimiz, yaşanan deprem sonrası tam da bunu hayata geçirmeyi üst seviyeye taşıyarak bu dayanışma ve yardımlaşmanın yanında acıyı paylaşmada gösterdiği bu tutumuyla millet olma özelliğini, Mehmet Akif'in "Bir zamanlar biz de millet, hem nasıl milletmişiz/Gelmişiz dünyaya, milliyet nedir öğretmişiz." mısralarında tam da karşılığını bulan bir şekilde göstermiş oluyordu. Bu millet, acı günde, iyi günde tek vücut olunabileceğini, hiçbir ayrım yapmadan bunun nasıl gerçekleşebileceğini uygulamasıyla hayata geçirmeyi başarıyordu. Ümitvar olmak, yeise kapılmadan felaket sonrası bu şuurla yola çıkarak kaldırılan enkazlarla birlikte içimize çöken kâbusu, umutsuzluk enkazını kaldırmada geç kalmamayı ve bölgenin ayağa kaldırılabilmesini başarabilmesi ümidiyle, duasıyla Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş…

15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Kadınlarımız toplumsal yaşamın ayrılmaz bir parçası, toplumun yapı taşını oluşturan ailenin temel unsurlarıdır. Hayatın her alanında, her türlü fedakârlığı gösteren kadınlarımız, bu vatan ve millet için canını feda etmeye hazır nesiller yetiştirmektedirler. AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, göreve geldiğimiz ilk günden bu yana geliştirilen yasal düzenlemelerle, eğitim, sağlık ve istihdama katılım başta olmak üzere, her alanda kadınlarımız için pozitif ayrımcılık içeren pek çok düzenlemeyi hayata geçirdik. "Cennet annelerin ayaklarının altındadır." buyruğuna bizleri muhatap kılan bir anlayışın mensupları olarak bugüne kadar kadınlara yönelik her türlü şiddetin, ayrımcılığın ve istismarın karşısında olduğumuz gibi bundan sonra da olmaya devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, yaşamımızda ve her anda varlıklarıyla onurlandığımız başta şehit ve gazilerimizin eş ve anneleri olmak üzere tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü en içten dileklerimle kutlar, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Bulut…

16.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, depremzede diş hekimlerinin ve eczacıların sorunlarına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

11 ilimizi yıkan ve 46 binden fazla vatandaşımızın hayatını kaybettiği deprem faciasında, serbest çalışan diş hekimlerinin klinik binaları, cihaz ve malzemelerinin göçük altında kalmasıyla büyük bir sermaye birikimi de yok olmuştur. Diş hekimleri yeniden mesleklerini icra edebilmek için maddi birikimlerini kaybetmiş ve yeniden bir klinik açmaları imkânsız hâle gelmiştir. Sağlık Bakanlığı diş hekimlerinin aynı ilde ya da istedikleri bir ilde kamu kurumlarına atanmalarını sağlamalıdır. Yine, deprem bölgesinde 44 eczacı meslektaşımız yaşamını yitirmiş, binin üzerinde eczane de yıkık ya da ağır hasarlıdır.

Bütün birikimlerini, eczanelerini kaybeden eczacılara gerekli maddi destek sağlanmalı, deprem bölgesindeki ilaç ve eczacılık işlemleri yeniden ayağa kaldırılmalıdır. Ayrıca, kamuda çalışan eczacıların yine diledikleri ilde kamu kurumlarına atanmaları sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Arkaz…

17.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Kadın ailedir, kadın vatandır, kadın toplumun her alanına güzellik katan en büyük değerimizdir. Kadın Türk töresinin en şerefli makamlarına sahiptir. Türk kadını, Orta Asya bozkırlarında Tomris Hatun, işgale karşı Kara Fatma, Erzurum'da Nene Hatun, hasta başında Doktor Safiye Ali, gönüllerde Zübeyde Hanım'dır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk diyor ki: "Şuna inanmak gerekir ki dünya üzerindeki gördüğümüz her şey kadının eseridir. Kadınların yükseldiği bir dünyada medeniyet ve insanlık da yücelir."

Geleceğimizin teminatı olan kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir…

18.- Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve deprem sonrası yaşanan kardeşliğe ilişkin açıklaması

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, ben de tebrik ediyorum.

Tabii, 6 Şubat günü Kahramanmaraş merkezli 2 tane depremi peş peşe yaşadık. Bu Parlamentoda yer alan üyeler olarak, o gün milletimizin, herkesin batı, doğu demeden; Kürt, Türk, Arap, Çerkez demeden, o anki yarayla, o anki sıcaklıkla bu birlikteliğini, bu kardeşliğini, bu dayanışmasını, bu yardımlaşmasını örnek alarak, bu depremdeki yaraların bir an önce sarılması için duyarlılık ve hassasiyetle topyekûn milletimizin bu örnekliğini kendi yanımıza alarak normal yaşama dönülmesi için hep birlikte mücadele etmemiz gerekiyor. Hükûmetin de…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yalım…

19.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 8 Mart Kadınlar Günü'ne ve deprem bölgelerine ulaşımda ana arter olan Ankara-Niğde-Adana yolunu çalıştıran firmaya ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü ve tüm kadınlarımızın 8 Mart Kadınlar Günü'nü kutlarım.

Sayın Başkan, 6 Şubattaki büyük felaketten sonra, deprem bölgelerine ulaşımdaki ana arter olan Ankara-Niğde-Adana yolu geçişi çalıştırıcı firma tarafından iki hafta ücretsiz yapıldı, bundan dolayı firmaya teşekkür ederiz. Deprem bölgesine yüz binlerce araç, kamyon ve tır yardım amacıyla bu yolu kullandı. Ancak yardım kamyonları, tırlar, otobüsler ve binlerce araç deprem bölgesine aralıksız her gün bu yoldan geçmektedir. Bu sebeple Ankara-Niğde-Adana yolunun çift yönlü olarak üç ay daha ücretsiz olmasını işletici firmadan ve Ulaştırma Bakanlığından talep ediyoruz. Yardım götüren tüm firma sahipleri adına teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özen...

20.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, deprem bölgesindeki refakatsiz kayıp çocuklara ve Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Şu ana kadar deprem bölgesinde enkaz altından sağ çıkarılan yüzlerce çocuk ambulans ile hastane arasında kaybolmuştur. Aradan otuz gün geçmesine rağmen bu çocuklara ulaşılamadı. Bunlarla ilgili soru önergelerime ilgili Bakanlık hâlâ cevap vermedi. Bu çocukların bazılarının tarikat ve cemaatlere verildiğine dair iddialar mevcut. Buradan ilgili Bakanlara soruyorum: Refakatsiz kayıp çocuklar nerede?

Bir de bugün Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Emekçi kadınların direnişlerini, mücadelelerini saygıyla selamlıyorum. "..." (*)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

21.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, afet bölgelerinde ticari hayatı devam ettirmek isteyen KOBİ'lerin ve esnafların bankacılık alanında karşılaştığı zorluklara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemizde yaşanan 2 büyük deprem sonrasında 11 ilimiz büyük ölçüde yıkıma uğramış, 50 bine yakın insanımız vefat etmiş, yüz binlerce yaralımız hastanede tedavi altına alınmıştır. Sayın Cumhurbaşkanı her gün televizyonlarda "Yaralar sarılacak, kimse mağdur edilmeyecek." diyor. Tüm bunlara rağmen afet bölgelerinde ticari hayatı devam ettirmek isteyen KOBİ'ler ve esnaflarımız

(*) Bu bölümde İstanbul Milletvekili Zeynel Özen tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

bankacılık alanında çeşitli zorluklarla karşılaşıyor. Deprem bölgesinde özel ve kamu bankaları yeterli nakit kaynağı olmadığını gerekçe göstererek esnafımıza ve KOBİ'lere kredi vermiyor. Nebati de dün gece rüya görmüş olacak ki kredi faizlerini 0,99'dan 1,59'a çıkarmıştır. Afet bölgelerinde ticari hayatın normale dönmesini sağlamak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı esnafımızı ve KOBİ'leri zorlamayacak adımları bir an önce hayata geçirmeli, normal zamanlarda uygulanan prosedürlerden vazgeçip depremzedeleri ortada bırakmamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Keven...

22.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve kamu işçilerinin taleplerine ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sözlerime depremde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dileyerek başlıyorum.

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Emeğiyle dünyayı güzelleştiren tüm kadınlar için sömürüsüz, şiddetsiz, eşit bir yaşam dileğiyle 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Sayın Başkan, Tarım Kredi Kooperatiflerinde çalışan taşeron işçiler, öğretmenevi, polisevi ve orduevinde çalışan sözleşmeli çalışanlar, kamu misafirhanelerinde çalışanlar, taşeron şoförler, Karayolları işçileri kadro taleplerini haykırmaya devam ediyor. Kamudaki bu kesimlerin seslerini duyup bir çözüm üretmeliyiz. İstihdam şekillerinin çok çeşitli olmasından dolayı sorun yumağına dönüşen kamu işçilerinin taleplerine Türkiye Büyük Millet Meclisi kulak vermeli ve kapsamlı bir çözüm ortaya çıkarmalıdır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Ersoy…

23.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türk kadını tarih boyunca devlet ve toplum içerisinde etkin ve önemli bir role sahip olmuştur. Dünyaya örnek olarak Millî Mücadele yükünü paylaşan fedakâr kadınlarımızın, cumhuriyetimizin kuruluşuyla birlikte toplumsal ve çalışma hayatının içerisinde yerini alması ve birçok konuda öncü olması için döneminin en ileri adımları atılmıştır.

Toplumun yapısını güçlendiren ve temel taşlarını oluşturan, şekillendiren, huzur ve sevginin kaynağı olan kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü en içten dileklerimle kutlar, güçlü Türkiye için güçlü kadınların varlığının artarak devam etmesi temennisiyle, başta şehit aileleri, eşleri ve yakınları olmak üzere bütün kadınlarımıza sevgi ve saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Başkan.

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Kahramanmaraş'ta şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu'na, 69'uncu Birleşimde yaptığı açıklamasında yanlış telaffuz ettiği soy ismi düzelttiğine, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne, Türkiye'nin Millet İttifakı'nın zaferiyle sonuçlanacak bir seçim sürecine girdiğine, Millet İttifakı ve iktidarının önceliklerine ve İYİ Parti olarak bütün sorunları çözmeye hazır olduklarına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Kahramanmaraş'ta, helikopteri kalkış için yönlendirdiği esnada pervanenin çarpması sonucu şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu'na ve dün soyadını yanlış telaffuz ettiğim, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde 18 Şubatta yaralanan ve tedavi gördüğü hastanede dün şehit düşen Piyade Sözleşmeli Erimiz Adem Avunan'a(*) Allah'tan rahmet diliyorum. Ruhları şad, mekânları cennet, kabirleri nur olsun; kederli ailelerinin ve aziz milletimizin başı sağ olsun.

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, tüm emekçi kadınlarımızın gününü tebrik ediyorum. Başta şehitlerimizin muhterem anaları ve Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi olmak üzere, üretime, gelişime, büyümeye emek veren tüm kadınlarımızın bu özel gününü kutluyorum. Ahirete irtihal eden ya da maruz kaldığı şiddet sonucunda hikâyesi yarım bırakılan kadınları ise bir kez daha rahmetle yâd ediyorum.

Hemen her gün en az 1 vakayla haberdar olduğumuz kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri konusu, karşı karşıya kaldığımız en önemli toplumsal sorunlardan biridir. Türkiye'de kadına şiddet artmakta, istihdamda kadın sayısı azalmakta, yönetime katılmakta ise cinsiyet ayrımcılığı dikkat çekmektedir. Millet İttifakı olarak hazırladığımız Ortak Politikalar Mutabakat Metni'nde ifade ettiğimiz üzere, kadınların maruz kaldığı tüm ayrımcı tutumların önüne geçeceğiz. Cinsiyet eşitliğini esas alarak tüm istihdam alanları dâhil, özel ve kamu kurumlarında kadınların karar ve yönetim süreçlerine katılımını destekleyecek, kadın temsilini artıracak, kadınların haklarının korunmasını öncelikli tutan bir politika takip edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İYİ Parti olarak, kadınların nüfus ve sosyolojik olarak hayatın yarısını oluşturdukları bu dünyada, tek bir güne sığdırılamayacak toplumsal fırsat eşitliği hedeflerimiz için yılın her günü aynı farkındalıkla çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Kadına yönelik cinsiyet ayrımcılığının sona erdiği, şiddet ve fırsat eşitsizliği sorunlarının ortadan kaldırıldığı bir Türkiye vadediyoruz. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in öncülüğünde, kadını özneye alan çalışmalarımıza da aralıksız devam ediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye, Millet İttifakı'nın zaferiyle sonuçlanacak bir seçim sürecine girmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Seçim sathımailinde, Millet İttifakı iktidarında, deprem felaketinin yıkıcı sonuçları bizim öncelikli sorunumuz olacaktır. Maalesef, AK PARTİ Hükûmeti uhdesindeki hesapsızlığın, kitapsızlığın, liyakatsizliğin, tedbirsizliğin, ihmallerin, suistimallerin, yolsuzlukların bedelini milletçe çok ağır bir biçimde ödedik. Giden canlarımızı elbette ki geriye getiremeyiz ancak depremin sebep olduğu tüm yıkımları, zararları, kayıpları telafi etme kararlılığına sahibiz. Bölgedeki yaraları sarmak ve şehirlerimizi yeniden inşa etmek yeterli olamaz. Tek adam rejimiyle partileşen, bu yüzden de yozlaşan devlet yönetme anlayışını da yeniden inşa ve ihya etmeliyiz çünkü devlet, yalnızca, vatandaşlarının zararını tazmin eden bir sigorta şirketi gibi davranamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(*) Bu düzeltmeye ilişkin ifade 7/3/2023 tarihli 69'uncu Birleşim Tutanağı'nın 60'ıncı sayfasında yer almaktadır.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Devlet, tehdidi ve tehlikeyi öngören, gerekli tedbirleri alan, plan yapan ve yaptığı planı icra eden bir organizasyon sorumluluğuyla hareket etmelidir. Bu sebeple, bir yandan yaralarımızı sararken diğer yandan ciddi bir devlet yönetimini de millî iradenin tecellisiyle en kısa sürede oluşturacağız.

Millet İttifakı ve iktidarının öncelikli meselelerinden biri, muhtemel İstanbul ve İzmir depremi risk ve tehditleri olacaktır. Bilim insanları Marmara Denizi'nde, İstanbul'un hemen güneyinde beklenen depremin 7 şiddetinin üzerinde olacağını öngörmektedirler. Ortada böylesine net bir bilimsel öngörü varken İstanbul'u ve İzmir'i kapsayacak bu büyük deprem riskine karşı sessiz ve kayıtsız kalmak, Türkiye'yi göz göre göre yıkıma sürüklemek anlamı içerir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum Başkanım.

Kırılma yaşanması beklenen iki fayın aynı anda kırılması hâlinde Marmara Denizi'ne kıyısı olan 7 ilde büyük depremler kaçınılmaz hâle gelecektir. Sadece İstanbul'da 15 milyon 840 bin, diğer 6 ili de dâhil ettiğimizde bölgede 24 milyon 370 bin vatandaşımız yaşamaktadır yani vatandaşlarımızın yüzde 28'i bu muhtemel afetin etkileyeceği ağır yıkım tehdidi altındadır. Buna bir de İzmir'i dâhil ederseniz, 30 milyonun üzerinde insanın deprem riski ve tehdidiyle karşı karşıya bulunduğunu tespit edebilirsiniz. Bizim birincil önceliğimiz, deprem de dâhil olmak üzere tüm doğal afet risklerine karşı her hâl ve şartta vatandaşlarımızın can güvenliğini sağlamak olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ancak şunu unutmamalıyız: Marmara Bölgesi aynı zamanda Türkiye'nin toplam üretim kapasitesinin yarısını gerçekleştiren bir bölgedir. İmalat sanayisinin yüzde 47'si, finans ve sigortacılık faaliyetlerinin ise yüzde 64'ü, ihracatımızın yüzde 61'i bu bölgede bulunmaktadır. İstanbul tek başına bütçenin vergi gelirlerinin yüzde 40'ını karşılarken diğer 6 ili eklediğimizde bu oran toplam bütçenin yarısını aşmaktadır. Bu sebeple, bugün muhtemel Marmara depremine yönelik tedbir almak için kaynak ayrılmazsa yarın hem çok sayıda vatandaşımız hayatını kaybedecek hem de çok daha büyük bir maddi külfet devletimizin ve milletimizin omuzlarına yüklenecektir. Eğer bir bedel ödenecekse bu bedel can kayıplarından önce, şimdi ve derhâl ödenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yirmi bir yıldır bu konuda neredeyse hiçbir şey yapmadınız, İstanbul'u yandaş rant gruplarının sonu gelmeyen imar taleplerine teslim ettiniz; biz ise milletimizin can ve mal güvenliği için önceliklerimizi belirledik. İktidarımızla birlikte ilk aşamada yol, köprü, bina, tünel, baraj, doğal gaz şebekeleri başta olmak üzere kentin tüm altyapısını depreme dirençli hâle getireceğiz. Kentteki yapı stokunu en riskli yerlerden başlayarak elden geçireceğiz ve depreme dirençsiz olanları da mutlak surette güvenli hâle getireceğiz; bunun gerçekleştirilebilmesi için depreme dayanıklı konut kredi sistemi kuracağız. Şehirlerin dokusuna ve yapılaşmasına zarar veren, rant amacı güden mevzi imar plan değişikliklerine ve emsal artışlarına da son vereceğiz.

Milletimiz müsterih olsun, İYİ Parti olarak bütün sorunları çözmeye hazır ve talibiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Müsamahanız için şükranlarımı arz ediyorum efendim, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kolaylıklar diliyoruz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sağ olun.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül.

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Piyade Sözleşmeli Er Adem Avunan ile Kahramanmaraş'ta şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu'na, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne, 4 Mart tarihinde ABD Genelkurmay Başkanı Mark Milley'nin Suriye'nin kuzeyinde terör örgütü PYD-PKK'ya gerçekleştirdiği ziyarete ve 3 Martta şehit edilen Irak Türkmen Cephesi Güvenlik Dairesi eski sorumlularından Ahmet Tahir'e ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Piyade Sözleşmeli Er Adem Avunan'a ve Kahramanmaraş'ta, helikopterin kalkış esnasında yönlendirilmesi sırasında pervanenin çarpması sonucu şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu'na Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk-İslam kültüründe kadın, nezaketin, zarafetin, iffetin ve asaletin timsali olarak kabul edilmiştir. Türk kadını kültürümüzde ailenin temeli ve dolayısıyla millet varlığımızın da membasıdır. Tarihte bünyesinden Tomris Hatun gibi kadın hükümdarlar çıkaran büyük Türk milleti, Kara Fatmaların, Şerife Bacıların, Nene Hatunların destanlaşan kahramanlıkları, cefakâr ve fedakâr hayatları sayesinde varlığını daim ettirmiştir.

Türk kadınını hayatın her alanında güçlü kılmanın, haklarını gözetmenin ve korumanın hepimizin sorumluluğu olduğuna inanıyor; 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle, başta şehitlerimizin muhterem anneleri ve eşleri olmak üzere tüm kadınlarımızın gününü kutluyor; kadına verilen değerin sadece bir gün değil, her gün anlam bulmasını temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, "asrın felaketi" olarak nitelendirilen 6 Şubat tarihli Kahramanmaraş depremlerinin yaralarını sarmak için bir yandan devlet ve millet dayanışmasıyla mücadele ediliyorken diğer yandan da ülkemize yönelen her türlü iç ve dış tehditlere ve tehlikelere karşı milletçe uyanık olmak durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - İçinde bulunduğumuz bu yoğun gündemde 4 Mart tarihinde ABD Genelkurmay Başkanı Mark Milley Suriye'nin kuzeyinde terör örgütü PYD-PKK'ya bir ziyaret gerçekleştirmiştir. DEAŞ terör örgütüyle sözde mücadele bahanesiyle gerçekleştirildiği bildirilen bu ziyaret PKK-PYD'nin meşru görüldüğü ve gösterilmeye çalışıldığı faaliyetlerden biri olmuş ve bunlara bir yenisi daha eklenmiştir. Türkiye, PKK-PYD/YPG, DHKP-C, DEAŞ ve FETÖ olmak üzere tüm terör örgütleriyle kesintisiz mücadele içerisindeyken Amerika Birleşik Devletleri ne yazık ki bu örgütlerin tamamının hamiliğine soyunmuş bulunmaktadır. Dost ve müttefiklik anlayışıyla bağdaşmayan terör örgütlerine yapılan bu ziyareti şiddetle kınadığımızı ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, Irak Türkmen Cephesi'nin güvenlik dairesi eski sorumlularından Ahmet Tahir'in 3 Mart tarihinde Kerkük'te uğradığı suikast sonucu hayatını kaybettiğini öğrenmiş bulunmaktayız. Terör saldırısı sonucu şehit edilen Ahmet Tahir'e Allah'tan rahmet, Irak Türklüğüne başsağlığı diliyoruz. Irak Türklerinin huzur ve güvenliğine kasteden bu menfur saldırıyı şiddetle kınıyor, Irak makamlarınca olayın etraflıca araştırılmasını, aydınlatılmasını ve hesabının sorulmasını bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç.

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve kadınların 8 Mart kutlamalarını önlemek için valilerin birçok yerde önlem aldıklarına, HDP Pazarcık İlçe Eş Başkanı Erdal İper'in vefatına, deprem sonrası cezaevlerinde çeşitli sevkler ve sürgünler yaşandığına, 85 yaşında ağır hasta olan hükümlü Mehmet Emin Özkan'a, Amedspor-Bursaspor maçından sonra yaşananlara, depremin üzerinden bir aydan fazla bir zaman geçmesine rağmen birçok sorunun devam ettiğine, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen Afet Yeniden İmar Fonu kurulması düzenlemesine ve Mecliste bir afet komisyonunun ihtisas komisyonu olarak şekillendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Bütün kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyoruz. Kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelelerinin bir kez daha vurgulandığı bir gündür 8 Mart. Maalesef bu yıl 8 Mart Türkiye'de deprem acılarının yaşandığı bir döneme denk geldi. Özellikle deprem bölgesindeki bütün kadınların 8 Martını kutlarken onları saygıyla selamlıyorum.

Maalesef, yine, başta İstanbul olmak üzere, birçok yerde valilikler kadınların 8 Mart kutlamalarını engellemek için çeşitli önlemler aldılar. TOMA'ları sokaklara gönderdiler. 21'inci yüzyılın utanç vesikalarından bir tanesi daha bugün 8 Mart 2023 yılında yaşanıyor. Elbette bugünlerin değişeceği zaman da gelecektir.

Sayın vekiller, acı bir haber aldık. Pazarcık İlçe Eş Başkanımız hayatını yitirdi. Depremin ilk anından bugüne kadar köy köy, mahalle mahalle, ev ev halkımızın yardımına koşan, gecesini gündüzüne katan arkadaşımız, Pazarcık İlçe Eş Başkanımız Erdal İper kalp krizi sonucunda hayatını kaybetti. Acı kaybın böylesi bir süreçte gelmesi, gerçekleşmesi elbette ki bizim de acımızı ikiye katladı. Halkımızın başı sağ olsun, ailesinin başı sağ olsun. Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz ve ailesine de sabır diliyoruz. Pazarcık'ı asla yalnız bırakmayacağız, bunu bir kez daha vurguluyoruz.

Sayın vekiller, deprem sonrasında cezaevlerinde çeşitli sevkler ve sürgünler yaşandı; bunlardan bir tanesi de Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde yaşanan sevkti, yaklaşık 300 tutuklu yer belirtilmeden sevk edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bunların arasında kim var? 85 yaşında ağır hasta olan Mehmet Emin Özkan; 85 yaşındadır ve hastalığı nedeniyle bir an evvel tahliye edilmesi gerektiğini çok uzun zamandır, yıllardır dile getirdiğimiz Mehmet Emin Özkan, tüm kamuoyunun yakından tanıdığı ve haksız bir şekilde cezaevinde tutulan Mehmet Emin Özkan aile görüşüne bile çıkamaz durumda olmasına rağmen şimdi de sevk edildi, bir tür sürgüne uğradı. "Deprem sebebiyle." deniliyor. Bir aydır tek bir şey söylenmeyen, önlem alınmayan Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde şimdi neden sevkler ve sürgünler yaşandı, bu da belli değil. Bir kez daha söyleyelim: Mehmet Emin Özkan'a özgürlük verilmelidir ve cezaevinden tahliye edilmelidir, sağlık sorunları ve yaşı nedeniyle cezaevinde daha fazla tutulmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biliyoruz, Cumhurbaşkanı Erdoğan, birçok davalardan tutuklu ya da hükümlü olan yaşlı ve hastaları tahliye etmiştir son dönemde. Nedense tutuklu veya hükümlü olan bu yaşlı ve hasta Kürt olunca tahliye edilmemektedir, Mehmet Emin Özkan bunun en önemli örneklerinden biridir. Bir kez daha kendisinin tahliye edilmesi gerektiğini vurguluyoruz.

Dün burada konuştuk, Bursaspor-Amedspor maçındaki ırkçılık ve kabul edilemez saldırılar ve tezahüratlara bugün bir kez daha kısaca değinmek istiyorum. Bursaspor Kulübü ve bazı kulüp görevlileri Amedspor'a saldırılar gerekçesiyle Profesyonel Futbol Disiplin Kuruluna sevk edildi. Sevk edilme sebeplerinin içinde şiddetin kendisi ya da ırkçı sloganlar yer almıyor, eften püften maddeler yüzünden disiplin kuruluna sevk edilmişler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – "Merdiven boşluğunda insan bulundurulması" "sahaya su atılması" gibi nedenlerle disipline sevk edilmişler. Yani Futbol Federasyonunun bu tutumu gerçekten anlaşılır gibi değil. Dün ve bugün Hindistan'dan Endonezya'ya kadar, Avrupa'dan Amerika'ya kadar Bursaspor-Amedspor maçında yaşanan ırkçı saldırılar haber oldu, konu oldu, tartışılıyor, FIFA binası önünde gösteriler yapıldı ama ne hikmetse Türkiye Futbol Federasyonu hiç duymuyor, görmüyor, konuşmuyor, bir şey söylemiyor; bu ırkçılık ve suç olan şeyi âdeta kerhen savunuyor. Türkiye Futbol Federasyonunun durumu budur, içler acısı bir durumdur. Yani öyle UEFA'nın maçlarına "Irkçılığa hayır!" "…"(*) yazarak pankartlarla çıkmayı biliyorlar ama Bursa'da yaşanan bir ırkçı saldırı karşısında tutum almayı beceremiyor Türkiye Futbol Federasyonu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu da kayıtlara geçmiş olsun.

Sayın vekiller, depremin üzerinden bir aydan fazla bir zaman geçti, birçok sorun devam ediyor, burada da konuşuyoruz her gün, konuşmaya devam edeceğiz. Çadır sorunu başta olmak üzere sağlık sorunu, hijyen sorunu, lavabo sorunu, gıda sorunu birçok yerde devam ediyor ve biz burada Meclis deprem sonrası mesaisine başladığından beri de bu konuyu çeşitli şekillerde tartışıyoruz hatta bir komisyon da kuruldu. Peki, bu komisyon da kuruldu… Hani, yasal bazı önlemler alınması gerekir, bunları hep konuştuk; AFAD'la ilgili, Kızılayla ilgili, çeşitli başka konularla ilgili ama hiçbiri hakkında herhangi bir yasal düzenleme gündeme gelmemişken ne oluyor da Plan ve Bütçe Komisyonuna bir yasal düzenleme teklifi geliyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen bu yasal düzenleme teklifinin konusu ne? Afet Yeniden İmar Fonunun kurulması… Yani başka hiçbir konumuz yok şimdi, yapılması gereken hiçbir şey yok, ilk iş Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması; iktidar böyle görmüş. Şimdi, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı olan bir fon kurulacak. Bir tür 99 depremi sonrasında devreye konulan özel iletişim vergisi benzeri bir uygulama gündeme getiriliyor yani bir kez daha halktan toplanan kaynaklar nasıl olur da meçhule feda edilir bunun altyapısı hazırlanıyor. 99 ile 2023 yılları arasında -bunu defalarca konuştuk- toplanmış olan deprem vergisinin miktarı 40 milyar dolar civarında, bunu defalarca söyledik. Sadece İstanbul'da 150 bin binanın güçlendirilmesi için 20 milyar dolara ihtiyaç var yani sadece İstanbul'da deprem için önlem alınmış olsa bu 40 milyar dolarla sıkıntılı olan ve hasarlı olan, riskli olan binaların güçlendirilmesi ya da yeniden yapımı açısından yani kentsel dönüşüm açısından çok ciddi bir mesafe kaydedilebilirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır, yapılmadı, bu deprem vergilerinin nereye kullanıldığı bir türlü açıklanmadı ve yine İşsizlik Fonu, ihtiyat akçesi, Varlık Fonu, Kredi Garanti Fonu gibi halktan toplanan ve kamuya ait olan kaynakların başka alanlarda ve amaçlarda kullanılmasının akabinde şimdi de Afet Yeniden İmar Fonu gündeme geliyor -kâhin olmaya gerek yok bunun nasıl işletileceğine dair, bu iktidar altında- ve bu Fon yönetiminden bir kez daha muhalefet, meslek örgütleri, sivil toplum örgütleri, akademisyenler, uzmanlar uzak tutuluyor; sadece yürütmeye bağlı bakanların içinde yer aldığı bir yönetim oluşturulmaya çalışılıyor. Denetim konusunda ve rapor düzenleme konusunda son derece yetersiz bir düzenlemeyle karşı karşıyayız yani…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

Yapılması gerekeni burada konuştuk, tartıştık. Bir kez daha hatırlatıyoruz: Acilen olması gereken şey, AFAD gibi, şu anda maalesef felç olmuş ve hem bütçesi hem de personeli ve ekipmanı açısından yeterli olmayan bir kuruluş yerine bir afet bakanlığının oluşturulması, kurulması gerekiyor; ayrıca Kızılayın ve AFAD'ın yeniden organize edilmesi gerekiyor ve fay hatları üzerinde herhangi bir inşaat yapılmayacağına dair bu yasağın kanunlaşması gerekiyor.

Ayrıca, bir kez daha söyledik, tekrar hatırlatıyoruz: Evet, Deprem Araştırma Komisyonu kuruldu ama Mecliste bir afet komisyonunun bir ihtisas komisyonu olarak şekillendirilmesi gerekiyor ama iktidar bu söylenenlerin hiçbirini duymak istemiyor. Bunu bir kez daha hatırlatmış olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Engin Altay.

Buyurun Sayın Altay.

27.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kahramanmaraş'ta şehit olan Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu ile Yalova Milletvekili Özcan Özel'in hayatını kaybeden kızı Duyşen Kuş'a, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne, depremin doğal felakete nasıl dönüştürüldüğüne ve depremde Kızılayın ismine yakışmayan bir yönetim sergilemesi, AFAD'ın da beceriksizliği nedeniyle yöneticilerinin gereğini yerine getirmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Zatıalinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İki üzücü haberle başlamak isterim: Kahramanmaraş'ta bir kahramanımızı kaybettik; Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adalıoğlu elim bir helikopter kazası neticesinde şehit oldu. Kederli ailesine, kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerine, aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Yine, Meclisimizin 27'nci Dönem üyesi, Memleket Partisi Yalova Milletvekili Sayın Özcan Özel'in biricik kızı Duyşen Kuş hayatını kaybetmiş, Allah'tan rahmet diliyorum; milletvekilimize ve kederli ailesine sabırlar diliyorum efendim.

Bugün 8 Mart Sayın Başkan, Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Tabii, geçirdiğimiz büyük bir deprem felaketi nedeniyle, Türkiye'nin birçok yerinde sanıyorum bu konudaki toplantılar da yapılmıyor. Her zaman çileyi ve sıkıntıyı kadınlar çekiyor, fedakârlığı kadınlar yapıyor; işin aslı bu. Depremde de en büyük fedakârlık kadınlara düştü, sıkıntı ve çile kadınlara. Ben farklı zamanlarda, dokuz gün bölgedeydim. O çadırlarda, o açık alanlarda kadınların -her şey bir yana- yemek yedikleri o kapları temizlemek için imkânsızlıklar içindeki çabaları gözümün önünden gitmez; çocuklarına bir çorba pişirmek için tüp arayışları, kumanya arayışları gözümden gitmez. Gözümden gitmeyen bir şey daha var. Osmaniye'deydik, 2'nci ya da 3'üncü gündü ve karşıma hamile bir kadın çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir beton zemine bir çadır kurulmuş, çadırın içinde bir tek kilim dahi yok. Kadıncağızın 2 elinde 2 yavru -biri 3 yaşında, biri 5 yaşında- kadıncağız bana geldi, dedi ki: "Bana yardım edin." Ablam, teyze -neyse- ne istiyorsun dedim. Çadırı açtı "Ne istemeyeyim ki? Hiçbir şey yok, betonun üstünde 2 çocuk ve yirmi gün sonra doğum yapacağım." dedi. Allah, o kadına ve bütün kadınlara, deprem bölgesindeki sıkıntı çeken kadınlara kuvvet versin, yardımcı olsun. Türkiye'de kadın olmak zordu, deprem bölgesinde kadın olmak daha zor. Dolayısıyla deprem bölgesindeki kadınlar başta olmak üzere, bütün kadınların Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Toplumdaki hak ettikleri statülere bir an önce kavuşmalarını, aynı zamanda iş yaşamında, çalışma yaşamında, siyasal hayatta, sosyal, kültürel hayatta, o hayatlarda, o alanlarda erkeklerle eşit statüde yer bulmalarını inşallah önümüzdeki birkaç yıl içinde sağlayacağımızı taahhüt de ediyorum.

Sayın Başkan, "deprem" demişken hep söylüyoruz, bu bir doğal afetti ama doğal felakete dönüştü, dönüştürüldü. Nasıl dönüştürüldü? İhmalle dönüştürüldü. Nasıl dönüştürüldü? İzansızlıkla, beceriksizlikle dönüştürüldü, liyakatsizlikle dönüştürüldü. Şimdi, denebilir ki: "Efendim, deprem Allah'tan geldi." Ya, şimdi, Japonya'ya da deprem Allah'tan geliyor. Japonya'da 10 şiddetinde, 9 şiddetinde deprem oluyor, kimsenin burnu kanamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Şimdi, evet, tabii, bu kötü bir deprem, büyük bir deprem, Türkiye'nin 11 ilini etkileyen bir deprem. Maraş, Hatay, Adıyaman, Malatya illerimiz, Gaziantep'in 2 ilçesi çok daha ağır hasar aldı.

Şimdi, mesele şu: Şimdi, benim derdim burada siyaset yapmaktan, bunun üzerinden iktidar partisini ve Erdoğan'ı eleştirmekten ziyade, şuna çok üzülüyorum, onun için konuşuyorum: Biz "İlk üç gün devlet yoktu." dedik. Sayın Erdoğan bize etmedik hakaret bırakmadı, küfre varan hakaretler etti. Sonra devletin valisi çıktı, "Geç kaldık." dedi, zannettim ki Erdoğan bu valiyi görevden alır; almadı. Sonra Adıyaman'a gitti, Erdoğan da bizim söylediğimizi söylemeye başladı. "İlk günlerde gerektiği kadar iş ve işlem yapamadık, gelemedik." dedi yani geç de olsa kabul etti. Fakat şimdi burada asıl sorulması gereken soru şudur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu bir vebaldir.

Sayın Başkan, siz de zatıaliniz de çok iyi bilirsiniz ki her vebalin bir bedeli vardır.

99 depreminde, 6'ncı saatte kahraman ordumuz da madenciler de oradaydı. Buraya ise 2'nci günün akşamı kısmen geldiler. Bu gecikmeden dolayı da ben binlerce insanın kurtulabilecek iken kurtulamadığını, kurtulmadığını düşünüyorum. Yani vaktinde gidilebilseydi belki 10 bine yakın hayatını kaybeden insan şimdi ayakta ve hayatta olacaktı. Orta yerde bir kusur var mıdır, ihmal var mıdır? Sayın Erdoğan'ın da söylediği gibi, vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, buradan, Sayın Erdoğan'a soruyorum: Bu teknoloji çağında bu kusuru, bu gecikmeden kaynaklı hayatını kaybeden vatandaşlarımızın hesabını kim, kime verecek? Yani madencilerin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin gerekli ekipmanlarının, donatımlarının ve ekiplerinin zamanında gidememesinden dolayı kurtulabilecekken kurtulmayan, hayatını kaybeden kıymetli vatandaşlarımızın hesabını kim verecek? Yakında, geçtiğimiz üç gün önce, dört gün önce bir örnek yaşandı; Yunanistan'da tren kazası oldu, Bakan istifa etti. Bakan yapmadı kazayı, Bakan istifa etti; ahlak, erdem, sorumlu siyaset anlayışı bunu gerektirir. Bizde -bırak, bakandan geçtik- orta yerde "Kızılay" ismini, amblemini taşımaya yakışmayan bir yönetim var, AFAD beceriksizliği var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu kurumların çalışanlarından Allah razı olsun, yöneticilerinin gereğini yapması gerekmiyor mu? Üstelik, ben de yanlış söylemişim ya, ben dedim ki: "Kızılay" deyince akla çadır stoku gelir, kan stoku gelir, battaniye stoku gelir, seyyar mutfak gelir. "Niye Kızılayın çadır stoku yok?" diye bağırdım ilk günlerde. Yanlış bilmişim, meğer Kızılayın çadırları da varmış depoda ya, on beş gün sonra Kızılay çadır sattı; yazıklar olsun, haram olsun, zehir zıkkım olsun! 12 şirketten ayrı ayrı huzur hakkı alan Kızılay Başkanı, daha ne kadar o koltuğu işgal edeceksin? Ayıp! Meclis de bunu ne kadar seyredecek ya? Bak, dün konuştuk, bu fotoğraf Sayın Başkan, bu fotoğraf sayın milletvekili, bu fotoğraf bir sera, Samandağ'ın köyünde bir sera.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitirelim Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne zaman çekilmiş olabilir? Herhâlde depremin olduğu ilk gün, 6 Şubatta. Hayır, bu fotoğraf 6 Martta, depremden tam bir ay sonra çekildi ve insanlar serayı bozup, seradaki domates fidelerini, içinde ne varsa söküp, o ıslak toprağa kilim atıp hâlâ burada yaşıyor, bu serada.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Münferit bir olay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu serada 30 kişi yaşıyor Sayın Milletvekili, laf atma oradan, laf atma!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Laf atma değil, bu münferit bir olay ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şunu da demeyin: "Efendim 'Çadır yok.' diyenler, Bursaspor-Amedspor maçında pankart açan provokatörlerle aynı dili kullanıyor." da demeyin. Çadır yok işte, yok, hâlâ yok!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – 13,5 milyon insanın etkilendiği bir bölge ya! 13,5 milyon insan etkilendi orada ya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Böyle mi savunacaksınız ya!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) –13,5 milyon insanın hepsine çadır gitti ya, yapmayın ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu tablo buradayken "Çadır var." diyecek kadar arsızsan sana da yazıklar olsun!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – 13,5 milyon insana gitti ya!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Hâlâ ulaşamayanlar var!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok diyorum sana, bir de "Var." diyorsun ya!

BEDRİ SERTER (İzmir) – Otuz gün geçti. Ayıp ya, hâlâ savunmaya geçiyorsun!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yüzünüz kızarmıyor olabilir değil mi? Siz yaşayın beş gün o çadırlarda…

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ramazan Can.

Buyurunuz Sayın Can.

28.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Kahramanmaraş'ta şehit düşen Kıdemli Albay Jandarma Pilot Oğuzhan Adalıoğlu ile Yalova Milletvekili Özcan Özel'in vefat eden kızı Duyşen Kuş'a, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürünün depreme giden madencilerle ilgili göndermiş olduğu çizelgeye, deprem bölgesindeki hava koşullarına ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Kahramanmaraş'ta Kıdemli Albay Jandarma Pilot Oğuzhan Adalıoğlu şehit düşmüştür; Allah'tan rahmet diliyorum, mekânı cennet, ruhu şad olsun, aziz milletimizin başı sağ olsun.

Yalova Milletvekilimiz, Memleket Partisi Genel Başkan Yardımcısı Sayın Özcan Özel'in kızı Duyşen Kuş kardeşimiz vefat etmiştir; Allah'tan rahmet diliyoruz, mekânı cennet, ruhu şad olsun, milletvekilimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkanım, bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü; evet, üstat Neşet Ertaş'ın dediği gibi "Kadınlar insandır, bizler insanoğlu." Başta şehitlerimizin anneleri olmak üzere tüm kadınlarımızın Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün depremle ilgili konuya girmeyecektim ama gündem oldu. Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürünün göndermiş olduğu bir çizelge var. Bu çizelgeye göre, birinci ekip, 86 kişi 6 Şubat saat 07.50'de Zonguldak'tan hareket etmiştir. İkinci ekip, 104 kişi yine 6 Şubatta, üçüncü ekip, 205 kişi, toplamda -konuyu teferruatlı olarak aktarmak istemiyorum- 3.903 kardeşimiz başta Hatay-Adıyaman-Hatay Kırıkhan, Hatay-Adıyaman-Hatay Hassa-Kırıkhan, Malatya-Kahramanmaraş-Hassa-Kırıkhan-Hatay merkez, Adıyaman merkez-Hatay merkez-Gaziantep Nurdağı, Hatay merkez ve Adıyaman merkez, Gaziantep İslâhiye, Hatay lojistik, Hatay merkez; buralarda cansiperane bir mücadele içerisinde ulaşabildikleri canları kurtarmak için gayret göstermişlerdir, onlara da teşekkür ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Can.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, depremle ilgili söylenecek şeyler söylendi. Türk Silahlı Kuvvetleri, madencilerden oluşan arama kurtarma ekipleri, AFAD, Kızılay o gün olay mahalline elinden geldiğince intikal ettiler.

Sadece depremle uğraşılmadı o gün, hava muhalefeti de vardı. Bizler milletvekili olarak araziye bir an önce intikal etmek için yollara düştük. Ben Kırıkkale Milletvekili olarak Kırıkkale üzerinden gitmeye çalıştım, o gün hava muhalefeti vardı, acayip derecede kar yağışı vardı. Keskin ile Kırşehir'in arası normalde yarım saatlik bir mesafedir, iki buçuk saatte alamadık.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Belediyeler geldi ama, belediyeler geldi.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bunlar bahane değil, bunlar mazeret değil; tabii ki eksikliklerimizi değerlendireceğiz, eksikliklerimizden ders alacağız ama "Devlet orada yoktur." demek doğru bir tabir değildir.

Bugün itibarıyla 404 sıra sayılı -bazı alacaklarla ilgili, yeniden yapılandırmayla ilgili- Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam edeceğiz. İnşallah yarın kanun teklifini hep beraber yasalaştırmayı umuyor…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – …tekrar her birinize teşekkür ediyor, başarılı bir çalışma diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Toğrul…

29.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, HDP Pazarcık İlçe Eş Başkanı Erdal İper'in vefatına ve deprem bölgesinde kalp krizi, beyin kanaması ve psikolojik sorunlarda ciddi bir artış olduğuna ilişkin açıklaması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün Maraş Pazarcık İlçe Eş Başkanımız, hemşehrim, köylüm, doğduğum toprakların bir insanı sevgili Erdal İper'in ani bir kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiğini öğrendik. 6 Şubat Pazarcık ve Elbistan merkezli 2 depremden sonra depremzedelerin yaralarının sarılması için olağanüstü bir çaba gösteren, köy köy koşturan arkadaşımız, İlçe Eş Başkanımız Erdal İper'e Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine, parti camiamıza başsağlığı ve sabır diliyorum. Arkadaşımızın devri daim, yıldızlar yoldaşı olsun.

Sayın Başkan, özellikle deprem sonrasında kalp krizi, beyin kanaması ve psikolojik sorunlarda ciddi bir artış olduğunu da Meclisin dikkatine sunmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurulu sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Pakistan Senatosu tarafından 20-23 Mart 2023 tarihleri arasında "İklim Değişikliği: Milletler ve Parlamentoların Rolü İçin Bir Uyanış Çağrısı" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanması hususuna ilişkin tezkeresi (3/2309)

7/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Pakistan Senatosu tarafından 20-23 Mart 2023 tarihleri arasında "İklim Değişikliği: Milletler ve Parlamentoların Rolü İçin Bir Uyanış Çağrısı" konulu parlamentolar arası konferans düzenlenecektir.

Söz konusu konferansa katılım sağlanması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, kadınlarımızın başta eğitim olmak üzere istihdam, kültür, psikoloji, sağlık vesaire tüm alanlarda karşılaştığı sorunların her yönüyle araştırılması, tespiti, alınacak önlemlerin belirlenmesi ve bu tedbirlerin hayata geçirilmesi amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/3/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, kadınlarımızın başta eğitim olmak üzere istihdam, kültür, psikoloji, sağlık vesaire tüm alanlarda karşılaştığı sorunların her yönüyle araştırılması, tespiti, alınacak önlemlerin belirlenmesi ve bu tedbirlerin hayata geçirilmesi amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/3/2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklama üzere İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Sıdalı.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; büyük bir vizyon ve değerler manzumesi olan cumhuriyetimizin 100'üncü yılında bile hâlâ kadınların eğitimden, siyasetten, iş hayatından özel yaşama birçok farklı kulvarda sorunlarının olmasından ve bunları konuşuyor olmaktan hepimiz utanmalıyız bence.

Hayatın tüm alanlarında kadınlara yönelik bir eşitsizlik söz konusu; 8 Martın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasının altında yatan sebep de aslında basitçe bu. Bu bir farkındalık yaratma ve gerçekçi çözümler için adım atma günüdür. Gelin, biz de bugün yeni bir adım daha atalım. Zira, tarihin her döneminde kadınlar ön yargılar, ön kabuller, cam tavanlar ve baskılarla mücadele etmek zorunda kaldı, maalesef ki içinde bulunduğumuz 21'inci yüzyılda bile aynı mücadele içindeler. Kadınlar bırakın hak ve kazanımlarının üstüne koymayı cumhuriyetimizin değerlerinin tahrip edilmesi ve bu sebeple gördüklerinden ve yaşadıklarından geriye düşmek durumunda kaldılar. Bundan tam bir asır önce kadınlara yükselmeyi hedef gösteren o büyük vizyonun 2023 yılında yerini büyük bir vizyonsuzluğa bırakmasına da göz yumuluyor. Oysaki toplumsal kalkınmada kadın ve erkek bir kuşun iki kanadı gibidir ancak ülkemizde her 10 kadından yalnızca 3'ünün çalışabildiği bir ortamda, cinsiyete dayalı ücret eşitsizliğinde OECD ülkeleri arasında sondan -iyi duyun- 4'üncü sırada olduğumuz bir ortamda ne kalkınmadan ne kadın istihdamından ne kadın yoksulluğunun giderilmesinden ne de iki

kuşun kanadını beraberce çırptığından, özgürlüğe ve refaha beraberce ulaştığından bahsedemeyiz. Biz kadınların hayatın her alanında daha aktif bir şekilde var olmasını amaçlıyoruz; cinsiyete göre değil, alın terine göre ücret istiyoruz. Bu sebeple, eşit işe eşit ücret hakkını anayasal ve yasal düzeyde ele almak zorundayız. Kadınların yaşadığı bu eşitsizliği dengeleyebilmek için ilk önce toplumun her alanına sirayet etmiş ayrımcılığı da hep beraber bitirmek zorundayız. Ancak bu şekilde sosyal ve ekonomik cinsiyet eşitsizliğini giderecek hamleler yapabilir, kadınların en temel haklara erişmesini sağlayabiliriz, ancak bu şekilde bir sendrom olarak sunulan cam tavanı da tam ortasından kırabiliriz.

İYİ Parti için kadın hakları ve kadınlarla ilgili tüm konular siyaset üstü bir meseledir. Ülkemizin kalkınmasının, zenginleşmesinin ve gelişmesinin kadınların hayatın her alanına aktif bir şekilde katılmasıyla mümkün olduğunu biz biliyoruz. Bu sebeple, erkekler ile kadınların kamusal ve özel yaşamın tüm alanlarında eşit ölçüde yetkinleşip eşit katılımlarını sağlamayı hedefleyen toplumsal cinsiyet eşitliğini yönetim anlayışımızın da tam merkezine koyuyoruz. Yani bizim önceliğimizde kadını dar kalıplara sokmak, hayattan dışlamak, ötelemek yok. Ne var? Adalet var, eşitlik var, güven var.

Fakat, Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra hepimiz gördük ki iktidarın hâlâ böyle bir gündemi yok. Afet sonrası süreç toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin boyutlarını bir kez daha hepimize gösterdi. Barınma ve güvenlik konusunda ciddi problemler yaşadılar, en temel ihtiyaç olan hijyen malzemelerine erişimleri bile günler sürdü. Hâlâ bölge bölge eksiklikleri olduğu bilgisini alıyoruz. Bu sorunu hızlıca çözerek gündemden çıkartmalı ve kadınların diğer sorunlarına odaklanmalıyız. Depremden etkilenen kadınların yükünü paylaşacak alanlar yaratarak yüklerini toplum ve devlet olarak hafifletmek zorundayız. Kadınların sosyal ve ekonomik konumlarını iyileştirmek, depremle birlikte kaybettiklerini yeniden ikame etmek için sorumluluk almak zorundayız, almak zorundasınız.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde kadınlar ve kız çocukları kendisini güvende hissedene kadar, güvenle okuyup, çalışıp, gezip yaşayana kadar bu konuda konuşmaya, elimizi taşın altına koymaya ve mücadele etmeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) - Bu mücadelenin en önemli yeri milletimizin aklı ve vicdanı olan yüce Meclisimizdir. Bu sebeple kadınların eğitim, istihdam, psikoloji, sağlık, siyaset, iş dünyası, kamusal ve özel yaşam başta olmak üzere hayatın tüm alanlarında karşılaştığı sorunların her yönüyle hep birlikte araştırılmasını istiyoruz. Gelin, bu önergemize destek verin, sorunları hep beraber tespit edelim, akılcı ve kalıcı çözümleri hep beraber bulalım ve ulaştığımız sonuçların hayata geçirilmesine hep beraber önayak olalım.

Bu vesileyle, Genel Başkanım Sayın Meral Akşener'in, kıymetli annemin, sevgili eşimin, canım kızımın ve tüm kadınların Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; depremde hayatını kaybeden tüm kadınları saygıyla anıyor, buruk da olsa tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Normal bir ülkede kadınların kazanımları baş tacı edilir, mücadelelerine de saygı duyulur ancak bugün sabahtan itibaren özellikle İstanbul'da her yere emniyet kuvvetleri konuşlandırılmış ve kadınları engellemek üzere bekliyorlar. Neden? Biz ne yaptık bu ülkede? Gerçekten saymak istiyorum, biz ne

yaptık: Aileye reis koymuş, eşitliğin olmadığı bir Medeni Kanunu değiştirmek için mücadele ettik. Ondan sonra, cinsiyetçi söylemlerin, maddelerin şahikasını barındıran bir Türk Ceza Kanunu'nun değiştirilmesini; evlilikte tecavüzün suç sayılmasını; genel ahlak, adaba aykırı cürümler başlığına karşı "Benim bedenim bu, toplumun değil." diyerek "Kişilere Karşı Suçlar" "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar" başlıklarının getirilmesini sağladık. Şiddete karşı mücadelemizle 4320 sayılı tedbir kanununun getirilmesini sağladık ki ondan sonrasında eksikleri tamamlanarak 6284 olarak dönüştürüldü. Sonra, hiçbir kadının yalnız olmadığını, her birimizin potansiyel olarak şiddetle, tacizle, cinsel saldırıyla karşılaşabileceğini ifade ederek kadın dayanışmasını güçlendirdik. "İstanbul Sözleşmesi" dedik, "İstanbul Sözleşmesi uygulansın." dedik ve demeye de devam edeceğiz ve daha o kadar çok şey yaptık ki dernekler, vakıflar, kurumlar kurduk; birbirimizin elinden tuttuk. Şiddet devam ediyor ve patriarkal sistem devam ettiği sürece tüm dünyada da şiddet bitmeyecek, sona ermeyecek; biz bunu biliyoruz ama işte biz, buna karşı yürüyoruz, buna karşı mücadele ediyoruz. Kimse bize "çiçeksiniz" "böceksiniz" "cennet ayaklarınızın altında" falan gibi laflar etmesin, bizim ihtiyacımız olan şey hamaset değil gerçekten şiddetin sona ermesi, haklarımızın uygulanması ve mücadeleye saygı duyulması. İşte, bu yüzden her 8 Mart sokaklarda olacağız, her 8 Mart mücadeleyi yükselteceğiz ve kentlerimizi de hayatlarımızı da yeniden kuracağız.

Yaşasın 8 Mart! "…"(*)

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Neslihan Hancıoğlu.

Buyurunuz Sayın Hancıoğlu.

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ve grup önerisinde de konu edildiği üzere gündemimiz kadınların hayatın her alanında mücadele etmek zorunda kaldıkları sorunlar. Biz kadınlar, 8 Martı bu yıl yaşadığımız deprem felaketinde yitirdiğimiz kadınlara ve bugün o bölgede çok zor koşullar içinde hayata tutunmaya çalışan kadınlara atfediyoruz. Şu anda bölgedeki kadınlar yeni bir yaşam kurmak için, kendilerinin, aile bireylerinin yaşadığı travmaların üstesinden gelebilmek için çok büyük bir mücadele yürütüyor. Kadınlar, kendileri ve aile fertleri için güvenlik kaygıları taşıyor. Çadırlar, konteynerler geçici de olsa artık onlar için birer yuva ve o yuvanın düzeni, temizliği, yemeği, çocuk bakımı vesaire bütün iş yükü yine kadınların sırtında. İşte, bu nedenle, bu 8 Martta deprem bölgesindeki kadınların sorunlarına odaklanmak, oradaki mücadeleyi anlamak gerekiyor. Hepimiz deprem bölgesinde yaşama tutunmaya çalışan kadınların bugün baş etmeye çalıştıkları sorunların sadece doğal afet kaynaklı olmadığını, kader olmadığını biliyoruz. Şu da bir gerçek ki: Tüm afetlerde olduğu gibi yaşanan bu son felaketle birlikte toplumsal cinsiyet eşitsizliği kaynaklı mahrumiyetler, istismar, şiddet sorunlarına maalesef yenileri eklendi.

Değerli milletvekilleri, büyük deprem felaketini yaşayan ve bugün hayata yeniden tutunma mücadelesi veren kadınların tek derdi barınma, beslenme, sağlık, hijyen koşullarına erişim değil; bütün bu sorunların yanı sıra çocuklarının eğitim hakkından yoksun bırakılması ve onlar için gelecek endişesi yaşamaları bu kadınları derinden sarsıyor. Hadi, depremi "kader" diye geçiştiriyorsunuz; peki, çocukları eğitimden koparmak, bu haktan yoksun bırakmak kader mi? Hayır, bu, kader falan değil, iktidarın basiretsizliğidir. Depremde ve sonrasında yaşananları unutmayacağız, unutturmayacağız. Emin olun, deprem bölgesinde yaşayan kadınlar da kendilerine yaşatılanları unutmayacak ve sözümüz söz, böylesi yıkımların, böylesi acıların bir daha yaşanmaması için liyakatli, hakkaniyetli ve insanına, kadınlarına değer veren yepyeni bir anlayışı bu ülkede egemen kılacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Çiğdem Koncagül.

Buyurunuz Sayın Koncagül.

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin çok güçlü kadınları var, hayallerinin peşinde giden kadınları; deprem olunca evlatlarını geride bırakıp başka çocukları, başka hayatları kurtarmaya giden kadınları, her sabah güneş doğmadan yola çıkan kadınları köyde, şehirde, evde, laboratuvarda, akademide, eğitimde, sanatta, siyasette Türkiye için söyleyecek sözü olan kadınları var, Türkiye'nin çok güçlü kadınları var. Gerektiğinde vatana sahip çıkmak için tankların önünde duran, gerektiğinde afetten yaralanan halkın yaralarına şifa bulmak için gece gündüz çalışan Türkiye'nin çok güçlü kadınları var. Ülkemizin yarınları için neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bilen, anlatan, geleceği bugünden inşa eden kadınlar.

Türkiye'de son yirmi yılda kadınlarla ilgili yaptığımız sosyal, ekonomik, siyasi reformlara baktığımızda kadına yönelik olarak yapılan çalışmaların aslında ülkemizin önünü açtığını görüyoruz ve bugün Parlamento başta olmak üzere kamusal alanda kadınlar önemli görevler alabiliyorsa bu başarısının arkasında yirmi yıllık büyük bir emek ve mücadele vardır. Kadının Güçlendirilmesi Eylem Planı 2018 yılından bu yana yürürlükte. Kalkınma planlarında artık kadının güçlendirilmesi büyük harflerle yazılıyor. Kadın istihdamı gibi konular üzerinde bakanlıklarımız sürekli çalışıyor. Bugün kadın istihdamı oranı yaklaşık yüzde 48 oldu. Yasalara baktığımızda benzer durumu görüyoruz. 2003 yılında aile mahkemeleri kuruldu, 2012 yılında Ailenin Korunması Kanunu'na "kadına karşı şiddetin önlenmesi" maddesi eklendi. Sosyal destek hatları, mobbing hattı, organize sanayi bölgelerindeki kadın istihdamı desteği, kreşlerin sayılarının artırılması, doğum yapan kadına verilen izin sürelerinin artırılması, yarı zamanlı çalışma destekleri, toplum yararına çalışma programlarında kadınların öncelikli olması, prim destekleri, KADES uygulaması AK PARTİ iktidarında yaptığımız çalışmalardan yalnızca birkaç tanesi.

İktidarlarımız boyunca kadına yönelik şiddetle ilgili her alanda mücadele verdik. Üniversitelerde kadın öğretim görevlisi oranının yüzde 50 olmasını sağladık. Kamu çalışanlarının yüzde 38'inin kadınlardan oluşması, zorunlu eğitimin on iki yıla iktidarımız döneminde çıkması, tam yirmi yıldır verilen çabanın sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde kadınların sosyal, siyasi ve ekonomik hayatta önünü açan reformlar ve yeniliklerle kadın emeği, kadın iş gücü ve kadın birikimi konuşulmaya başlanmıştır. Türkiye'de özellikle siyasette kadınlar Recep Tayyip Erdoğan'la özne olduğunu fark etmiştir. 8 Mart vesilesiyle Cumhurbaşkanımıza hiçbir ayrım gözetmeksizin destek verdiği çalışmalar için şükranlarımızı sunuyoruz.

Bazı kadınlar ülkesinin kaderini omuzlarında taşır. Ülkesinin kaderini omuzlarında taşıyan tüm kadınlarımıza selam olsun. Şuna gönülden inanıyoruz ki bizim kadınlarımızın tarihe altın harflerle yazılacak hikâyeleri var. 8 Mart vesilesiyle Türkiye'ye güç veren, Türkiye'ye sevgisi olan tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Devamla) – Depremin yaşandığı bölgedeki kadınlarımız başta olmak üzere Türkiye'nin kadınlarına selam ve saygılarımı iletiyorum.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından, depremde kadınların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/3/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

8 Mart 2023 tarihinde Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu ve arkadaşları tarafından (24090 grup numaralı) depremde kadınların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/3/2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bütün vekil arkadaşlarımız, özellikle kadın vekil arkadaşlarımız deprem bölgesinde ve sahada olduğu için ikinci kez karşınıza çıkmak zorunda kaldım.

Eşitsizliğe, adaletsizliğe, şiddete karşı mücadele yürüten kadın örgütleri depremzedelerle dayanışma için ilk yola çıkanlardan oldu. Bu sayede deprem bölgesinde kadınların yaşadığı sorunlar bir nebze de olsa görünür kılındı. Kadınlar deprem felaketinin yarattığı yıkımın ağırlığını kendilerine yüklenen cinsiyetçi roller ve beklentiler nedeniyle çok daha derin yaşıyorlar. Depremin ardından dağıtılan yardımlar için kuyruğa girme konusunda yalnız kalıyor, su sıkıntısının olduğu koşullarda çadırın, eldeki kıyafetlerin temizliğini sağlayabilmekte zorlanıyorlar. Yaşam koşullarının güçlüğü kadınların bakım verme yükünün zorluğunu da katlıyor. Bunlar kadınların görevi değil ama gerçeklik şu anda böyle maalesef. Çadır alanına uzak tuvaletlere sadece kendisinin değil, çocukların da ihtiyacı için bir günde defalarca gidip gelmek zorunda kalan kadınlar az sayıda kıyafetleri de elde yıkayarak hijyeni sağlamak için çaba harcıyorlar. Özellikle genç kadınlar deprem sonrası geniş ailelerinin ev içi ihtiyaçlarını gidermekle yükümlü bir hâle gelmiş ve bakım verdikleri kişi sayısı da artmış durumda. Resmî olarak henüz boşanmamış olmakla birlikte boşanma sürecinde olan ya da kendisine şiddet uygulayan eşinden deprem öncesinde ayrı yaşayan veya bu süreçte ayrı yaşamaya karar veren kadınlar

hâlâ aynı ailede varsayıldıkları için çadıra ulaşamıyor. Bu sebeple şiddet uygulayan eşle ve onun ailesiyle ya da kendi ailesiyle kalmaya mecbur bırakılıyor ve şiddet görme riskiyle de karşı karşıyalar. Bunun yanı sıra yalnız kadınlar, ailesi hayatta olsa bile ailesiyle yaşamak istemeyen kadınlar da çadıra ya da alternatif güvenli barınma hizmetlerine erişimde zorluk yaşıyorlar. Çadırların resmî kayıtlara göre aile adına teslim ediliyor olması bağımsız yaşamını kuran ya da kurmak isteyen, aile içinde şiddete maruz kalan kadınların şiddet ortamından uzaklaşmasını engellediği gibi orada kalmaya neredeyse mecbur kılıyor. Öte yandan çadır kentlerde ya da dağınık yerleşimlerde hem aile içinde hem de dışında cinsel şiddete ilişkin olası riskler konusunda da tedbirler almak gerekiyor.

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı depremin 2'nci haftasında afet bölgesinden gözlemlerini aktardı. Depremde resmî kurum binaları da zarar gördüğü için kurumların adresleri de değişmiş durumda ancak bölgede yaşayan ya da destek sağlamak için orada bulunanların yer değiştiren kurumlara dair bilgisi yok. Bu kurumlardan destek almak isteyen kadınlar bu kurumlara nasıl ulaşacaklar? Afet öncesi de zaten kolay erişilir değildi ancak şimdi şiddetle mücadele mekanizmalarına erişim daha da zorlaştı. AFAD görevlilerinin birçoğu da şiddet gören kadınları nasıl ve nereye yönlendireceklerini bilmiyorlar.

Mevcut durum şunu gösteriyor: Afet öncesinde, afet sırasında ve sonrasında ne gibi ihtiyaçlar doğabileceğine, bu ihtiyaçların nasıl ulaştırılabileceğine ve giderilebileceğine dair koordinasyonun olduğu bir çalışma yapılmamış. Hadi öncesinde yapılmadı, depremin üzerinden bir ay geçti arkadaşlar ve hâlâ ortada böyle bir girişim yok. Bölgede hizmet sağlayan sosyal hizmet kurumları da dâhil tüm kurumlar, öncelikle çadır, yiyecek ve seyahat masrafı sağlama çalışmalarına odaklanmış vaziyetteler. Artık psikososyal desteklerin de ciddi bir biçimde hayata geçmesi gerekiyor. Farklı şehirlerden desteğe giden belediyeler, psikososyal desteklere ilişkin çalışmalar başlatıyor ancak kadına yönelik şiddetle mücadele özelinde ciddi bir hizmet eksikliği var.

ŞÖNİM'lerde veya Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kuruluşlarda çalışanlar deprem sonrasında ortaya çıkan ya da çıkacak olan özellikli ihtiyaçlar konusunda donanımlı değiller ve bu konuda kendilerine destek sunulmamış, kolluk güçlerinde de durum aynı. Dolayısıyla kurumlar arasında koordinasyon sağlamak, depremzede kadınların karşı karşıya oldukları sorunlara ve risklere karşı acilen…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – …önlem almak için bir araştırma komisyonu kurulmasını talep ediyoruz.

Tekrar hayatını kaybeden herkesi saygıyla anıyor, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Bütün kadınlarımızın Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener, bugün, Samsun Kadın Kolları teşkilatımızın da yer aldığı çok sayıda kadın kollarıyla beraber Anıtkabir'i ziyaret etmiştir.

Her seferinde kadına şiddete sıfır tolerans düzenlemeleri yaptığınızı ifade ediyorsunuz. Maalesef, 2020 yılında 266 kadın cinayete kurban gitmiş. Yine 2022 yılında 334 kadın cinayetinin yaşandığı ülkemizde 245 kadın da şüpheli şekilde ölü bulunmuştur. Ülkemizde kadınların yüzde 50'si boşanmak istedikleri için öldürülüyorlar. Bu cinayetlere muhakkak "Dur!" dememiz gerekiyor. "Cennet anaların ayakları altındadır." diyen bir dinin mensuplarıyız. Buna rağmen, maalesef, hâlâ cinayetleri durduramıyoruz. Yine "Kadınlarımız evlerinin mimarıdır." diyoruz "eli öpülesi kadınlarımız" diyoruz ama ne siyasette ne de toplumun farklı kesimlerinde kadınlarımızın kendilerine düşen yeri aldıklarını… Buradaki bütün partiler açısından söylüyorum, Parlamento da buna dâhil. Bizim partimizde de yüzde 25 kadın kotası var. İnşallah, önümüzdeki dönem, 28'inci Dönemde haklarına düşen sayıda Parlamentoda temsil edilirler diye düşünüyorum.

Yine, özellikle deprem bölgesinde -hepimiz gittik, şahit olduk- kadınlarımızın kendileri için tek bir şey istemediğine sizler de bizler de hep şahit olmuşuzdur. Ya göçük altında çocukların elini tutan babaları gördük ya da yine göçük altında çocuklarının üzerine kapanarak ruhunu teslim eden anaları gördük. Her seferinde, mikrofon onlara uzatıldığı zaman söyledikleri bir şey var: "Çocuklarım için ayırdığım su." veyahut da "Çocuklarım için ayırdığım gıda." Yani vefakârlıklarını buradan kelimelerle ifade etmek mümkün değil. Hiçbir zaman kendilerine bir şey istemediklerini hepimiz ziyaretlerde gördük. Onun için özellikle deprem bölgesinde psikolojik durumları dâhil, sağlık sorunları dâhil özellikle gıda ve barınma konusunda yine bu analarımıza, bacılarımıza bu iş düşüyor. Biraz önce milletvekillerimiz de ifade etti, hâlâ bugün bile özellikle çadır konusunun konuşulması yani kelimelerle ifade edilemez. Artık bundan sonra barınma diyoruz -kadınlarımızın en fazla içinde bulunduğu durum- hijyen diyoruz, sağlık sorunları diyoruz, banyo diyoruz, mobil banyolar diyoruz; hâlâ bunların yerine getirilmediğini, neredeyse uyuzun, salgın hastalıkların başlamak üzere olduğunu söylüyoruz. İnanın bunların tamamının muhatabı kadınlarımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Artık kelimelerin bittiği, sözlerin bittiği, konuşmaktan daha çok icraat yapacağımız zamanları yaşamak istiyoruz. Her seferinde "yapılacaktır" "edilecektir" "Önüne geçilecektir." "Kadına şiddet son bulacaktır." diye bu kürsüden yüzlerce kez söylüyoruz ama maalesef bunun karşılığı olmuyor, bundan sonra da ben şahsen olacağını düşünmüyorum. Artık dönemin de sonuna gelmiş bulunuyoruz. Hepiniz biliyorsunuz ki bir eve kadın eli değdiği zaman… Yani şöyle: Hanımlardan biri evden bir hafta uzaklaşsa evin ne hâle geldiğini hepiniz biliyorsunuz yani bir eve kadın elinin değmesinin değiştirdiği sonuçları da biliyorsunuz. Biz diyoruz ki: İnşallah memlekete de bir kadın eli değer, hep beraber huzura ereriz.

Yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tekrar kutluyorum.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin konuşacak.

Buyurun Sayın Şevkin.

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum. HDP'nin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Türkiye'de ne yazık ki kadın olmanın bedeli her alanda çok ağır. Deprem yıktı hepimizi, en çok da kadınları. Ölen eşine, çocuğuna, kızına mı yansın, tek başına geride kalmanın hüznüyle mi kahrolsun, hayat şartlarıyla mı baş etsin, dertlensin; kadınların yükü gerçekten bu alanda çok ağır. Depremin en büyük yükü kadınlar ve çocuklar üzerine oldu ne yazık ki. Depremde kadınlar açıkta, kadınlar açlıkla ve yoksullukla ne yazık ki uğraşıyorlar. Depremde kadınlar şiddet görüyor, depremde kadınlar ne yazık ki güvenlik sorunuyla karşı karşıya. Yine, depremde kadınlar sağlık sorunlarıyla boğuşuyorlar, hijyen malzemelerine, çamaşıra ulaşamıyorlar. Deprem bölgesinde tuvalet kadınlar için çok büyük bir sorun. Hastalıklara karşı ilaçlara ulaşamadıkları için oluşan hastalıkların tedavisine yönelik de sorunlar yaşıyorlar. Ailenin bakımının yükü kadınların üzerinde. Deprem bölgesinde yemek pişirmek için tüp bulamıyor, sebze yok, meyve yok. Bir aydan bu yana eğer sıraya girip bulabilirlerse -yardım ekiplerinden- çocuklarını doyurmaya çalışıyorlar. Tabii, ilk hareketle yoğun bir şekilde yardım geliyordu ama artık bunlar da yardımlar da azalmaya başladı. Dolayısıyla gerçekten bu anlamda, gıda anlamında da çok büyük sorunlar yaşıyor.

Deprem çocukları da acımasız hayatın insafsızlığına terk edilmiş durumda. Refakatsiz çocuklar deprem nedeniyle maalesef deprem bölgesinde çok büyük sorun. Depremde çocuklar kayıp; bazı tarikatların yetim çocukları yurtlarına aldığı iddiaları hâlen geçerliliğini koruyor. Bir cemaat köyünde 1.100 çocuğun bulunduğu açıklanmasına rağmen kimse oralı bile olmuyor.

Değerli milletvekilleri, depremin ilk günlerinden itibaren hastane ziyaretlerimizde kim olduğu belli olmayan grupların öbek öbek sıralandığını gördük. Hastanenin önünde kim bu insanlar ve neden bekliyorlardı, kendini ifade edemeyen hastanedeki çocuklara sahip çıkmaya kalkışan bu insanlar bu fütursuzluğa nasıl cesaret ediyorlardı? "Devlet nerede?" diye burada bir kez daha soruyoruz. O günlerde il valilerine önlem almaları için bilgi aktardık. Bugün bu kürsüden Hükûmete bir kez daha sesleniyorum: Çıkın sırça köşklerinizden, çocukları kurtarın, çocuklarımızı zalimlerin zulmüne terk etmeyin diyorum.

Ailesini kaybeden çocukların kaybolma, kaçırılma riskine karşı neden hiçbir önlem almıyorsunuz? Çocuklar kayıp, çocuklar sahipsiz, çocuklar eğitimden mahrum bırakıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, tabii, depreme önlem almasını beklediğimiz Hükûmet maalesef "kader planı" dedi, ne yazık ki "Cumhur İttifakı sadece sahada." dedi. AFAD'ın iki gün boyunca gitmemesine karşılık Soylu "GSM operatörleri çöktü, yollar kapalıydı." dedi. Olağanüstü hâl ilan edildi, Meclis üç hafta kapatıldı! Madenciler geç intikal etti, ordu geç intikal etti. Adıyaman'da Sayın Genel Başkanınız helallik istedi.

Tabii, depremde daha fazla insanın enkaz altından kurtarılabileceği olasıyken ne yazık ki liyakatsiz kadrolarınız nedeniyle binlerce insan hayatını kaybetti. Siz, size soru soranlara "Bunları not ettik." dediniz ama unutmayın, biz de sizi not ediyoruz, kadınlar olarak hakkımızı helal etmiyoruz.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Radiye Sezer Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu.

AK PARTİ GRUBU ADINA RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm kadınlarımızın Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, kadınlarımızın bir gün değil, bir ömür hatırlanması gerekliliğini vurgulayarak konuşmama başlıyorum.

6 Şubatta, tüm uzmanlar tarafından "asrın felaketi" olarak nitelendirilen, 11 ilimizi kapsayan, dokuz saat arayla 2 büyük deprem yaşadık. 17 Ağustos 1999 depremini en ağır biçimde yaşamış bir kardeşiniz olarak depremde hayatını kaybeden tüm deprem şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralı kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Deprem bölgesinde ilk günden itibaren tüm milletvekillerimiz, bakanlarımız ve arkadaşlarımız depremin her anına şahitlik ederek enkaz başında, kadın, çocuk, yaşlı, genç demeden yanında olduk. Ayrıca, ben orada bir milletvekili olarak değil, 17 Ağustosu yaşamış bir kadın, bir anne olarak ve bu ülkenin bir evladı olarak bulundum. Orada olduğumuz her an siyasetin s'sini bile karıştırmadan bir gönüllü hassasiyetiyle çalışarak vatandaşlarımızın yaralarını sardık; bu, bizim ve benim insani görevimizdi. Askerimizle, polisimizle, sağlıkçımızla, AFAD'ımızla, tüm STK'larla ve gönüllü vatandaşlarımızla dünyada örneği görülmemiş olağanüstü bir çaba içerisinde yaraları sarmak ve şifa olmak için çalıştık.

Değerli milletvekilleri, afet bölgesinde Sağlık Bakanlığı 140 bin personeliyle depremzedelerimizin yanındadır. Bakanlığımız, afet sonrasında, yalnızca on gün içerisinde 10.601 cerrahi operasyon gerçekleştirmiş ve 114 acil müdahale ünitesi, 906 aile sağlık merkezi, 25 sahra hastanesi, 1.267 ambulansla hizmet vermeye devam etmektedir. Ayrıca, Kocaeli Büyükşehir Belediyemiz Hatay'da kurduğu 54 yataklı konteyner hastanesiyle günlük bin hastaya hizmet vermektedir.

Güvenlik konusuna gelince, afet illerinde 73.447 Emniyet, 61.597 Jandarma, 1.046 Sahil Güvenlik personelimizle depremin yaralarını sarmak için gece gündüz demeden çalışmaktadır. Devletimiz tüm unsurlarıyla birlikte, binlerce yıllık Türk devlet geleneğinde olduğu gibi din, dil, ırk, cinsiyet hatta mülteci ve sığınmacı ayrımı yapmaksızın bütün vatandaşlarımızın, depremzedelerimizin yaralarını sarmak, onları tekrar refah dönemine, günlerine ulaştırmak için büyük çaba sarf etmektedir. Afet bölgesinde ilk günden itibaren 2 ekmeğinden 1'ini paylaşan, yokluğu var eden ve tüm kalbiyle, sevgisiyle depremzedelerin yanında olan bu necip millet ve 85 milyon vatandaşımızın her birine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, tarihe bir not düşmek üzere belirtmek isterim ki deprem bölgesinde karşılaştığım manzara şuydu: 1924 Erzurum depreminde Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Devletimizden ne istersin?" sorusuna vatandaşlarımız nasıl "Devletimiz var olsun Paşam." dediyse bugün yine aynı inanç ve şuurla vatandaşlarımızın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dan istediği tek şey "Devletimiz var olsun, bu yaraları hep birlikte sararız." olmuştur diyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın Nuhoğlu…

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Babaannelerin, anneannelerin, annelerin, halaların, teyzelerin, kız çocukların, kız torunların hepsinin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun.

Kadınlarımız fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik her türlü ayrımcılığa, şiddete ve vahşice katledilmeye maruz kalmaktadır. Sabır, fedakârlık, sevgi, şefkat ve merhamet gibi yüce duyguların sembolü olan kadınlarımızın özgür olarak, korkmadan yaşayabilecekleri, öldürülmeyecekleri, kendi ayakları üzerinde dimdik durabilecekleri ve huzur içinde yaşayabilecekleri bir Türkiye en büyük arzumuzdur.

"Dünya yüzünde gördüğümüz her şey kadının eseridir." diyen Atatürk'ü bu vesileyle saygıyla anar, cumhuriyetimizin yeni asrının kadınların omuzlarında yükseleceği sözünü veren Genel Başkanımız Sayın Akşener'in verdiği mücadelede yanında olduğumuzu beyan ederiz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve arkadaşları tarafından, cinsiyet perspektifinde afetlerde kadınların sorunlarının araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Mart 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

8/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/3/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve arkadaşları tarafından, cinsiyet perspektifinde afetlerde kadınların sorunlarının araştırılması amacıyla 8/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3945 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/3/2023 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Suzan Şahin.

Buyurunuz Sayın Şahin.

CHP GRUBU ADINA SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlere selam getirdim Hatay'dan. Sadece Hatay'dan da değil, deprem bölgesinde olan 10 ilin selamını da ayrıca getirdim. Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra yaşananlar, büyük hatalar silsilesi ve derin bir yapısal işlevsizlik sonucu canları yanan vatandaşlarımızdan selam getirdim, hem de çokça sitem. Çığlıklarına ses olmaya çalışacağım bugün.

Depremlerin yaşandığı her anda İskenderun'daydım, 3 büyük depremi de evimde yaşadım. İlk depremde evimin sağındaki ve solundaki o ünlü Eda ve Sahil Apartmanları çöktü. Sabahın ilk ışıklarında ailelerinden önce deprem enkazında ben vardım. Komşularımdı, seslerini duyuyor ve tanıyordum; Fırat "Yardım eden yok mu?" diye bağırıyordu, Erdinç "Buradayım." diyordu. Koştum, ne

yapabilirim? Elimdeki bir leğenle atacağım birkaç tozla olmayacaktı bu iş. Nereye? Kaymakamlığa. Üç sıra su basmıştı, dizlerime kadar suyla gittim Kaymakam Bey'in yanına. Evet, Emniyet Müdürümüz, AK PARTİ'li milletvekili arkadaşımız, diğerleri oradaydı ama birdenbire bir telefon geldi; yeğenim "Te…" dedi, kaldı. Kaymakamlığın biraz ilerisinde evi var, gittim, ev böyle olmuş, böyle. Evi çöktü kız kardeşimin, 1 yeğenimi kaybettim. Güzel kardeşlerim, bu felakette gene gittim Kaymakamın yanına. Gittiğim her göçükte hilti, arama kurtarma ekibi, ışık, asker, polis -ne istersen- bir el gücü istiyorlardı ama yoktu. 2'nci günün akşamına kadar hiç kimse gelmedi. 35 arama kurtarma ekibi gecenin 23.00'ünde -orada bekledim- geldi ama elinde alet edevat yoktu. "Makas, hilti, ışık neden yok?" diye sorduk "Havaalanında aldılar." dedi. "Niye?" dedim, arkadan yollayacaklarmış. Yahu, ben uzman değilim, bu işin uzmanı, liyakatli yöneticisi değilim ama aklım almıyor, arama kurtarma ekibinin alet edevatı neden sonra gelir, ne yapacak orada? 3'üncü gününe kadar yaprak kımıldamadı, bütün herkesin seslerini duyduk, "Can kurtarın." diye bağırdılar. Hani, böyle deprem sahnelerinde görürüz, göçüklere çıkar arama kurtarma ekipleri "Beni duyan var mı?" diye bağırır ya, göçük altındakiler bağırdı "Beni duyan yok mu?" diye! Yoktu! Yoktu!

Bakın, arkadaşlar, bunların sorumlusu kim? Biz sadece göçük altında kalmadık; evlerimiz yıkılmadı, yuvalarımız yıkıldı, dağıldık, her bir taraftayız. Kimileri toprak altında; kimileri uzuv kaybıyla anasız-babasız yeni bir hayata başlayacak, ne yapacaklarını bilmiyorlar, sahipsizler; kimileri de gurbet ellerde, dönecek bir memleketleri yok, tuzla buz her taraf.

Biz bir deprem bölgesinde yaşıyoruz. Evet, deprem bir felaket, afet, her yerde oluyor ama arkadaşlar, bizim bütün savaşlarımızı hesaplayın o kadar can kaybı yoktur, savaşlarda bu kadarını kaybetmiyoruz. Hele Hatay, 10 ilin toplamından daha fazla can verdi. Buradan arkadaşım sayıyor "Falan yere şu kadar kurtarma, falan yere…" İskenderun'u saydın mı? Ha! Saydın mı? İskenderun'a gelmedi. 400 göçük, 2 bin apartman yıkıldı. 35 kişi… Arama kurtarma ekibine soruyorum: "Nasıl çalışmalısın?" "Biz ekip çalışırız." diyor. 77, 100 olsun; 100 göçüğe gittiniz, 300'ünde kimse yok. Sekiz gün gelmedi, birçok göçüğe uğramadılar. Sebep? Sebep? Hani biz uzaya gidiyorduk, hani Avrupa bizi kıskanıyordu, hani! Neredeydiniz? "AFAD neredeydi, Kızılay neredeydi, asker neredeydi?" deyince kızıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Ben askerime canımı veririm, asker benim kırmızı çizgim ama o askeri oraya yığmayan iradeye söylüyorum.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Konuşma! Konuşma! Konuşma! Beni...

BAŞKAN – Sayın Şahin... Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Bugüne kadar utanmadınız, tedbir almadınız, anlamadınız, dinleyeceksiniz! Dinleyeceksiniz! Dinleyeceksiniz! Dinleyeceksin! Dinleyeceksin!

BAŞKAN – Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Bu işin...

BAŞKAN – Sayın Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Bakın, arkadaşlar, lütfen, en azından buna saygı gösterin, acımı anlatayım… Lütfen.

Güzel kardeşlerim, bu işin 3 türlü aşaması var: Depremlerden kaçınmak, can kaybı olmasın diye önce tedbir alacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Şahin.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Bu deprem oldu, o zaman kurtaracağız. Kurtarabildiklerimizi kurtardık, geride kalanları koruyacağız. Biz ne yaptık? Biz ne yaptık? Şunlar nedir arkadaşlar? Nedir bunlar? Kaç kere burada araştırma önergeleri verildi, kaç kere deprem için tedbirler sıralandı, tespitler yapıldı. Biz ne yaptık? Biz ne yaptık? Kentsel dönüşümleri rantsal dönüşümlere çevirdik, burada imar afları için el kaldırdık. Biz ne yaptık? Kurumlarımıza bir sözüm yok. Şu kadarcık küçücüktüm, Kızılaya yardım olsun diye -buraya Kızılayı takar- kumbarayla para toplardım. Ben madalyalı bir kan bağışçısıyım ama şimdi, kanımı verirsem satar mı diye düşünüyorum. Ne hâle getirdiniz o güvendiğimiz kurumları? Çadır satıyor, yiyecek, giyecek satıyor. Utanın! Utanın! Biri de istifa etmiyor, biri de.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin…

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Rica ediyorum, lütfen…

BAŞKAN – Tamamlayınız.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Kızılayın bütçesini Yeşilayın otuzda 1'ine indirdiniz. Eskiden askerler arama kurtarma eğitimleri alırdı; işaretlenirdi, babamın aracı işaretliydi, deprem oldu mu seferberlik olacak ama bugün ne oldu biliyor musunuz? O vatansever, hayırsever bütün insanlar hakikaten araçlarını yığdılar ama Karayollarının parkında bekletildi. AFAD'a gittim, "Ya, arkadaş, bu göçükten şu aracı istiyorlar." "Ya, Vekilim, araç var ama yönetecek arama kurtarma yok." Niye yok? Arama kurtarma var ama elinde alet edevatı yok. Niye yok? Arkadaş, böyle bir liyakatsizlik, böyle bir sorumsuzluk, böyle bir beceriksizlik görmedim. Göçük ile aracı, AFAD ile göçüğü, göçük ile araç edevatı buluşturamayan, yeteneksiz, basiretsiz, sorumsuz bir AFAD yönetimi. AFAD başımıza afet oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Sayın Başkan, rica ediyorum…

BAŞKAN – Buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – AFAD başımıza afet oldu, dünyanın en büyük afeti; kurumsal demiyorum, asıl olan o kurumlarda değil suç, o sitem ettiğimiz kurumların konumunda değil suç, onun içini boşaltanlarda, oraya liyakatsiz insanlar koyanlarda, o liyakatsiz insanların emir, talimat almadan yetkilerini kullanamamasında. AFAD'ın inanılmaz yetkileri var ama kullandı mı? Kullanmadı. Niye? Talimat mı bekledi acaba? Bakın, arkadaşlar, buradan birileri diyor ki, bir arkadaşım: "Yol kapalıydı, gelemedik." Yakını olanlar yetişti on iki saatte, altı saatte; belediyelerimiz yetişti. Buradan o gün bir tek silgisini gönderen, suyunu gönderen, her türlü yardım için yollara düşen, o karanlığımızda bize Kutup Yıldızı olan her bir insanın ayaklarından öpüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Son bir kez rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Onların ayaklarından öpüyorum. Biz dayanışırız, evet, yeniden ayağa kalkarız. Ama bu konuda en sonda şunu söyleyeceğim: Hatay'a zamanında gelmediniz, Hatay'ı ölüme terk ettiniz, Hatay'a kefen bile vermediniz, 40'lı 40'lı kıyafetleriyle battaniyelere, bazıları da sarılı olmayan bacaklarıyla gömüldüler, bazıları gömülemedi bile, uzun günler sıra beklediler. Hataylılara ilk gün bir bardak su dahi vermediniz; insanları enkaz altında, yakınları enkaz altında,

başlarında kederleriyle bıraktınız; ailemiz, yakınlarımız, sevdiklerimiz gitti. Siz gönüllü gelenlere AFAD yeleği giydirdiniz, siz gönüllü gelenlere asker kıyafeti giydirdiniz. Onları korumak mıydı maksadınız, acziyetinizi kapatmak mı?

İlk günden bu yana olduğu gibi önce dayanışmayla bu zor günleri elbette aşacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Hiç kimse bundan asla umutsuzluğa kapılmasın, biz bu zor günleri aşacağız. Ruhumuz yok; biz Hatay'ın ruhunu, göç edenlerin bu yaşadıklarını kalıcı Hatay yaparak yeniden inşa ederiz evelallah!

Oradaki kadınlarımızdan da bahsetmek istiyorum. Her zaman omuzlarına bindirdiğiniz yük yine kadınlarımızda. Onlara cinsiyet ayrımcılığı düşünülmemiş, onlar için özel alanlar yok, kilitli kapılar yok, tuvaletler yok; hamilelerin, çocukluların emzirme alanları yok ve hâlâ çevresi korunaklı çadır kentlerimiz yok. Giden kız çocuklarımız tacize, ahlaksızlığa maruz kalıyor. Tuvalet yok, duş yok. Biliyor musunuz ben dokuz gün sonra Erikli suyla saçımı yıkarken aynada yüzüme tükürdüm. Yüzüme tükürüyorum, ben utanıyorum. Siz utanıyor musunuz? Siz utanıyor musunuz?

Şimdi, sıra neye geldi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Son söz, son defa diyorum Sayın Başkanım; çok özür dilerim, son defa.

BAŞKAN – Yani isterim ki bugün hepimiz sizi dinleyelim.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Son defa… Çok özür diliyorum, son defa…

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Şimdi, benim bir teklifim var. "Kader, kader" diyoruz, hiçbiri kader değil, kader değil, müteahhitler de tek başına suçlu değil; yapı denetim kurumları suçlu, ruhsat veren belediyeler suçlu, denetim yapmayan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı suçlu. Suçluların silsilesi büyük. Bu yasaları çıkaran, bu Mecliste imar aflarını çıkaran Meclisteki bütün milletvekilleri suçlu. Suçlu arıyorsak hepsini bir arayalım. Bunun yanında, bu kadınların üzerine yüklenen "kader" sözünü kabul etmiyorum. Bir yasa teklifi vereceğim, kadınların adı bundan sonra "keder" olsun, soy isimleri de çoktan seçmeli; "liyakatsiz" "sorumsuz" "işsiz" "yoksul" "eşitliksiz", ne derseniz o olsun. Kadınların çektiği yeter artık; çocuklarına okul derdi, kıyafet derdi, yıkama derdi, temizlik derdi, her şey onların üzerinde.

Sınıfta kaldılar, sınıfta kaldılar; kalkın ayağa, okuldan atın bu iktidarı!

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı en derin saygılarımla selamlıyorum.

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Başta şehit aileleri ve Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener olmak üzere tüm kadınlarımızın gününü kutlarım; depremde hayatını kaybedenlerine Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum.

Değerli arkadaşlar, 6 Şubat günü korkunç bir sabaha uyandık, büyük bir felaket yaşadık; kentlerimiz yıkıldı, on binlerce canımızı kaybettik. Verilen önergenin gerekçesinde de belirtildiği gibi, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonunun 17 Şubat 2023 tarihli Türkiye Durum Raporu'nda, yaşadığımız deprem felaketinden 11 şehirde etkilenen kişi sayısının 15 milyondan fazla olduğu, hamile kadın sayısının tahminen 226 bin ve önümüzdeki ay gerçekleşmesi beklenen doğum sayısının ise 25 bin civarında olacağı açıklanmıştır.

Değerli arkadaşlar, depremde kaybettiklerimizin acısını en derinden hissediyoruz. Deprem bölgesinde hayatı yeniden canlandırmak için millet olarak, ülke olarak büyük bir gayretin içerisindeyiz. Artık zaman, deprem bölgesinde kalanlar ile başka şehirlere göç edip aklı, gönlü, memleketinde olan tüm depremzedelerimiz için kalıcı çözümler ortaya koyma zamanıdır.

Değerli arkadaşlar, bu tür afetlerden en olumsuz etkilenenler şüphesiz kadınlarımız ve çocuklarımızdır. Barınma alanları aşırı kalabalık ve mahremiyetten yoksundur. Birçok barınma alanında kilitlenen kapılar bulunmamaktadır. Kadınlarımız, kız çocuklarımız, özellikle hamile ve emziren kadınlarımız için toplu merkezlerde uygun bölmeler, mahremiyet alanları oluşturulmalıdır.

Değerli arkadaşlar, deprem bölgesinde temiz suya erişim zorluğu, kadınların öncelikle yaşam alanı temizliğiyle ilgilenmek ve temiz ya da pis suyu kullanmak zorunda oluşu, gece tuvalet kullanımını zorlaştıran aydınlatma sorunu gibi aslında basit gibi görünen ancak cinsiyete duyarlı gözle bakılmadığında önemli sorunlara neden olacak durumları önemsemek ve bu durumları ortadan kaldıracak tedbirleri almak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu hizmetlerin sağlıklı koşullarda ve ehil kişilerce verilmesi, dağılmış olan sistemlerin çok hızlı bir şekilde yeniden toparlanması gerekmektedir çünkü hayatta kalanlar arasında gebeler, doğum zamanı gelmiş kadınlar, hatta yaşanan şokla erken olan doğumlar dolayısıyla lohusa kadınlarımız vardır.

Bu konuya da dikkatlerinizi çekiyor, hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Fatma Kurtulan.

Buyurunuz Sayın Kurtulan.

HDP GRUBU ADINA FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sanırım salondan ayrıldı ama sevgili Suzan Vekilimize bir şey söylemek isterim. "Hatay'da yoktunuz." dedi. Ben de depremin ilk saatlerinden itibaren memleketim Pazarcık'taydım, orada da yoklardı yani hiçbir yerde yoklardı. Kendi vekillerini enkazın altından bile çıkaramadılar, orada da yoklardı, hiçbir yerde yoklardı yani.

Burada hâlâ bütün bunları konuşuyorken, Cumhurbaşkanı helallik isterken, yaptığı hatayı kabul etmişken siz hâlâ burada niye söyleniyorsunuz? Arkadaşlar, gerçekten ben sizi anlamıyorum, biraz mahcubiyet duyalım, acımız var. Bizzat hissedenler, tanıklığını yapanlar "Yoktunuz." diyor, bangır bangır bağırıyoruz: "Yoktunuz!" Gerçekten yoktunuz, bunu kabul edin yani dışarıdakiler kabul ediyor, siz burada niye direniyorsunuz anlamak zor.

Evet, bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Aslında uzunca bir mücadele tarihi; ağır bedeller üzerinde yürüyen büyük bir mücadele tarihi; dayanışma, eşitlik, özgürlük, adalet mücadelesinde büyük kazanımlarla yol aldığımız bir mücadele tarihi. Bütün kadınlara, hepimize kutlu olsun! "…"(*) diyorum ben de.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Elbette ki Türkiye'de, bu iktidarınız döneminde, sadece depremle ilgili değil, genel olarak kadınların, bizlerin yaşadığı sorunlar oldukça vahim. İstanbul Sözleşmesi'ne el uzatmanız, ortadan kaldırmanız, her gün artan kadın cinayetleri, kadın katillerinin çok serbestçe dolaşıyor olması, 8 Martı hâlâ istediğimiz gibi kutlayamıyor olmamız, kolluğun şiddetine uğruyor olmamız, yetkili ağızlardan bizzat küfür ve hakarete uğruyor olmamız, ekonomik krizin ağır yükünü bizim sırtımıza bindiriyor olmanız, kadın derneklerini kapatmanız ve işsizlik oranını daha çok bize yüklemenizle aslında kadınların durumu oldukça vahim.

Deprem bölgesinde yaşanan, kadınların yaşadığı sorunlara arkadaşlarımız değindi; araştırma önergesi de bunu araştırmaya dönüktür. Barınma ihtiyacı gerçekten çok ciddi. Çok kalabalık; kadınların, çocukları ve kendileri için güvenli bir ortam değil. Ayrı tuvaletin olmaması büyük sıkıntı, hijyen ürünleri yetersiz, ulaşım çok sorunlu, yıkanma alanları yok, temiz su yok, anne sağlığı hizmeti yok, mahremiyet alanı hiç yok. Ailenin bakım ihtiyacını da karşılamak zorunda olan kadınlar için, bizler için deprem alanlarında yaşam gerçekten oldukça zor ve zahmetli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FATMA KURTULAN (Devamla) - Burada laf atmak yerine bir an önce deprem alanlarında biz kadınların etkilenme düzeyini, sorunlarını doğruca yerinde tespit etmek, araştırmak ve çözümünü üretmek bir ihtiyaçtır. Umarım, dilerim, bu ihtiyaç burada karşılanır, herkes vicdanını dinler ve bu önergeye olumlu yanıt verir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek.

Buyurunuz Sayın Erdoğan Atabek.

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tarihimize en acı günlerimizden biri olarak geçen, 6 Şubatta meydana gelen 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremde hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, tüm yakınlarına sabırlar niyaz ediyorum; millet olarak hepimizin başı sağ olsun.

Türk milleti, tarih boyunca kadın-erkek ayrımı olmaksızın, milletin zor gününde cinsiyet ayrımı gözetmeden, elini değil yüreğini ortaya koymuş bir millettir. Kurtuluş Savaşı'nda kağnısını süren Elifleri, Şerife Bacıları böyle bir ayrımı yapanların bilmedikleri ortadadır. Afet döneminde bahsedeceğimiz şey, toplumsal cinsiyet değil kadınlara ve çocuklara pozitif ayrımcılık olmalıdır. Maalesef, birilerinin bazı kavramları her olayın başına ya da sonuna eklemek gibi bir eğilimleri var. Bu bağlamda deprem bölgelerinde yapılan yardımlarda özellikle çocukların ve kadınların özel ihtiyaçları öncelikli kabul edilmiş ve yardım organizasyonları bu şekilde yapılmıştır ve yapılmaya devam edilmektedir. Kurulan geçici yaşam alanlarında kadınların depremin olumsuz etkilerinden kurtularak hayata tutunabilecekleri aktivite alanlarının yer aldığı iş atölyeleri açılmıştır. Bu atölyelerde dikiş, kilim dokuma, örgü, takı, ahşap, ebru gibi faaliyetlerde bulunacakları bölümler mevcuttur. Bebekli anneler için emzirme ve bebek bakım bölümleri oluşturulmuştur. Şiddet mağduru olan ve can güvenliği tehlikesi bulunan mağdurların il dışına nakilleri gerçekleştirilmiştir. Elektronik kelepçe uygulaması ve gizlilik kararı süren kadınların can güvenliği riski oluşturmaması için bire bir takipleri devam etmektedir. İŞKUR'la meslek edindirmede, işbaşı eğitim programlarında, TYP'te, mikrokredi uygulamalarında ve bölgede bulunan kadın kooperatiflerinin tekrar üretir hâle geçebilmesi için hamile, tek başına yaşayan, eşi vefat etmiş, çocukları olan kadınlara öncelik verilmesi planlanmaktadır.

"Yüzyılın felaketi" olarak adlandırılan 6 Şubat tarihli depremler yüreklerimizde derin yaralar açtı. Kaybettiğimiz canların, yıkılan evlerin ve onların altında kalan hayatların acısı hepimizin içinde kalacak. Dünyada bu kadar geniş bir alanda, bu kadar çok nüfusun etkilendiği bu kadar büyük bir felakete maruz kalıp da bizim kadar hızlı toparlanabilecek başka bir ülke yoktur, olmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – En büyük gücümüz birlikteliğimizdir. İnşallah bu yangını da hep birlikte söndüreceğiz. Ülkemiz, bizim dönemimizde depremiyle, seliyle, yangınıyla, terörüyle yaşadığı tüm felaketlerin izlerini kısa sürede silmeyi başarmıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, ülkemizin demokrasi ve kalkınma atılımlarını gerçekleştirmiş bir yönetim sıfatıyla deprem bölgemizi yeniden inşa etmek de inşallah bizlere nasip olacaktır.

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü. Yüzyılın felaketinden etkilenen tüm kadınlarımızın ve şehit annelerimizin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Tüm milletimize tekrar geçmiş olsun, Rabb'im ülkemizi ve milletimizi daha büyük felaketlerden korusun. Yüce Meclisimizi, aziz milletimizi ve ülkemin eli öpülesi kadınlarını saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan 1'inci madde üzerinde önerge işleminde kalınmıştı.

1'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

(*) 404 S. Sayılı Basmayazı 7/3/2023 tarihli 69'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "% 0,75" oranının "% 0,50" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Emine Gülizar Emecan	Erkan Aydın	Cavit Arı
İstanbul	Bursa	Antalya
Mehmet Bekaroğlu	Özkan Yalım	Süleyman Girgin
İstanbul	Uşak	Muğla
	Abdüllatif Şener	
	Konya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gerekçeyi okutalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

1/11/2016 tarihinden itibaren aylık yüzde 0,75 oranı yüzde 0,50'ye indirilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan "ihdasına" ibaresinin "eklenmesine" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş	İmam Hüseyin Filiz	Hüseyin Örs
Konya	Gaziantep	Trabzon
	Ayhan Erel	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
	Aksaray	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1'inci maddede yapılandırmaya konu alacakların hangileri olduğu açıklanmış. Buna göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına olan borçlar yapılandırılacak. Vergiler, vergi cezaları, idari ve adli para cezaları, gümrük vergileri ve idari para cezaları, sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi ferî alacaklar kapsama alınmış. Ayrıca, bu idarelerin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen diğer alacakları ile belediyelerin su, atık su ve katı atık gibi alacakları da kanun kapsamına alınmış olup ilave olarak "stok affı" ve "kasa affı" olarak bilinen hususlar kapsama dâhil edilmiştir.

Yirmi bir yıldır iktidarda olan AK PARTİ, ülkemizi önce sorunlar yumağı hâline getirip sonra da bunların canhıraş pansuman tedbirlerle giderileceğini sanmaktadır. Bütün bu sorunların yaratıcısı olan iktidarın, vatandaştan koptuğu ve güç zehirlenmesi yaşayıp yandaştan başka bir şey görmediği için milletimize vereceği bir şey kalmamıştır.

Milletimiz adına iktidara buradan soruyorum: Getirdiğiniz kanun teklifiyle kaç mükellefin hangi vergi türünden ne kadar vergi borcu var? Böyle bir düzenlemenin bütçe, mükellef, ekonomi üzerindeki muhtemel etki ve sonuçları nelerdir? İçinde bulunulan kötü ekonomik koşullar böyle bir teklifin uygulanabilirliğini ne ölçüde mümkün kılmaktadır? Ödememeyi alışkanlık hâline getirenlere değil de neden gerçekten ödeme güçlüğü çekenlere destek olmuyorsunuz? AK PARTİ, bu konuda, iktidarları sürecinde 16 tane düzenleme getirdi. Anlaşılacağı üzere, yaptıkları her iş günü kurtarmaktan ibaret oldu, hiç uzun vadeli bir iş yapılmadı. Önce bozdu, sonra düzeltmeye çalıştı, çalıştıkça da daha kötü hâle getirildi. Vatandaşlarımızın işleri kolaylaştırılamadı. Yaptıkları hiçbir işte ekonomimize, ülkeye ve topluma bir katkı sağlanmadı.

Teklifte yer alan düzenlemelerden kaç kişinin yararlanacağı, kamu alacaklarının toplamının ne olduğu muğlak ifadelerle geçiştirilmeye çalışılmaktadır. Düzenlemelerle vazgeçilen miktarların büyüklüğü şeffaflıkla hesap edilmeli, kamuoyunun bilgisine de sunulmalıdır. İktidar, 521 milyar lira alacak, 316 milyar lira da gecikme zammıyla beraber toplam 837 milyar liralık miktarı yapılandırmaya alıyor.

Burada İYİ Parti olarak mutlaka açıklanmasını istediğimiz bir husus daha var: Daha önceki yapılandırmalarınızda ne hedeflediniz, ne oranda tahsilat gerçekleştirdiniz, buna neden değinmediniz?

İktidarın görmediği veya işine gelmeyen bir diğer konu da yüksek enflasyonu engelleyemediğinden vatandaşımızın borcunu ödeyemiyor olmasıdır. Vatandaşlarımız gittiğimiz her yerde bunun farkında olduklarını söylüyorlar. Ayrıca, buradan bütün çiftçilerimize ve üretici kardeşlerimize sizi, iktidarınızı şikâyet ediyorum. Komisyon üyesi arkadaşlarımız çiftçilerimiz için bir önerge vererek "Enerji fiyatlarından doğrudan etkilenen çiftçilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları mutlaka bu yapılandırmaya dâhil edilsin." dediler ama Cumhur İttifakı milletvekilleri tarafından reddedildi. Yine, İYİ Parti Komisyon üyesi arkadaşlarım vaktinde ödenen vergiye uygulanan indirim oranının yüzde 25'e çıkarılması yönünde teklifte bulundu ama önergemiz yine Cumhur İttifakı milletvekillerinin oylarıyla reddedildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bizim İYİ Parti olarak önerimiz şu: Gelin, vatandaşa gelir vergisinde, kurumlar vergisinde, ÖTV'de, KDV'de, özellikle alt gelir gruplarının toplam talebini besleyecek vergi indirimlerini sağlayalım. Ama bunları söylerken de AK PARTİ'nin bunları yapamayacağını bilerek söylüyorum ve dürüst vatandaşlarımıza AK PARTİ iktidarını şikâyet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan ilk "ile" ibaresinin "ve" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
Gaziantep	İstanbul	Bitlis
İmam Taşçıer	Filiz Kerestecioğlu Demir	Zeynel Özen
Diyarbakır	Ankara	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün 8 Mart Kadınlar Günü; başta eşim ve yoldaşlarım olmak üzere tüm kadınların gününü kutluyorum, özgür yarınlarda eşitlik içerisinde bir arada yaşam mücadelelerinde de başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, depremi konuşmaya devam edeceğiz çünkü etkileri sürüyor, yaralar sarılmış değil ve sorunlar, sıkıntılar hâlâ can yakıcı bir şekilde devam ediyor. Burada sürekli iktidar cenahından yapılan açıklamalarda bir algı çalışması, bir yanılgı ifade ediliyor. Daha önceki konuşmalarımda da ifade etmeye çalışmıştım ama burada bir defa daha söylemek isterim. Şimdi, çok şiddetli bir deprem olduğundan bahsedilip depremin şiddetinin yüksekliği ve dünyanın en şiddetli depremlerinin arasında olduğu söyleniyor. Şimdi, arkadaşlar, "depremin şiddeti" diye bir şey yoktur yani bu ölçülebilir bir şey değildir; depremin büyüklüğü ölçülür, derecesi vardır, işte 7,7; 7,6 depremin büyüklüğüdür. "Depremin şiddeti" dediğiniz şey verdiği hasardır. Evet, Türkiye'de yaşanan Maraş merkezli bu deprem, dünyanın en şiddetli depremlerinden biri olmuştur ama bunun sebebi büyüklüğü değildir, sizin ihmalkârlığınız yüzünden olmuştur. Yani "Depremin yıkıcılığını, depremin şiddetinin yüksekliğini bilim insanları da böyle açıklıyorlar." diyerek kendi ihmallerinizi, kendi kusurlarınızı örtbas edemezsiniz, bunun arkasına sığınamazsınız. Depremin şiddetinin ölçü birimi yoktur. Depremin şiddeti sizin beceriksizliğinizin, ihmalkârlığınızın sonucunda oluşmuş yıkımlardır. Dolayısıyla, doğal afeti doğal felakete dönüştüren ve yüzyılın felaketine dönüştüren sizsiniz. Niye bunu söylüyorum? Çünkü bakın, çok açık, Şili'de 2015'te 8,3'lük bir deprem oluyor, 15 kişi yaşamını yitiriyor -bakın, Şili'den örnek veriyorum, Japonya'yı hiç konuşmuyoruz- 2014'te 8,2'lik oluyor, 6 kişi yaşamını yitiriyor. Yani Şili bu sorunu çözmüşse biz niye çözemiyoruz? Bunun sebebi belli.

Şimdi, biz Deprem Araştırma Komisyonundaydık. Devletin bütün kurumlarından geldiler, Ulaştırma Bakanlığından, İçişleri Bakanlığından, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından; hepsi geldi. Öyle sunumlar yaptılar ki ya, zannedersiniz, yarın Türkiye'de 10 şiddetinde deprem olsa hiçbir şey olmayacakmış gibi sunumlar yaptılar; oh, ne güzel! Hiçbir yıkım olmayacak, hiçbir sorun, sıkıntı yaşanmayacak, herkes hazır, AFAD'ın her şeyi hazır; böyle bir sunumdu. Hadi vatandaşın yaptırmış olduğu, yapmış olduğu binaları geçtik, onlarla ilgili kusurları müteahhide yıkıp kurtulabilirsiniz, peki yollar neden kapalıydı; köprüler, tüneller neden hasar gördü; havalimanları neden uçuşa açık olamadı, neden hasar gördü; okullar, belediye binaları, kamu binaları niye yıkıldı, niye hasar gördü? Bunun sorumluluğunu müteahhide mi yıkacaksınız? Yani bütün kurum, kuruluşlar Deprem Araştırma Komisyonuna geldiğinde her şeyi düzgün yaptıklarını ifade ederken bunun hesabını kim verecek?

Şimdi "Devlet oradaydı." diyorsunuz; depremzedenin beklediği, o gün karşısındaki Süleyman Soylu'nun suratı değil yani, depremzedenin beklediği kurtarma ekipleriydi, ekipmanlarıyla birlikte kurtarma ekipleriydi. "Devlet yoktu." derken Süleyman Soylu'nun suratından bahsetmiyorlar yani "Orada devlet yoktu." derken devlet, enkaz altındakilere yardım edebilecek ekipmanlarıyla yoktu.

Maraş'tan bahsediyorsunuz, biz de 2'nci günü Maraş'taydık, merkeze de gittik hatta ve dolaştık merkezde de; enkazların başında hâlâ sadece insanlar vardı, gönüllüler vardı ama ne AFAD'ı ne bir ekipmanı yoktu. Şimdi bu gerçekler ortada duruyorken siz sayıları verseniz ne olacak, vermeseniz ne olacak? İnsanlar orada bağıra bağıra canlarını yitirdiler; şimdi, bu gerçek ortada dururken böyle birtakım rakamlarla bu işi kapatamazsınız.

Diğer taraftan şu var: Deprem bitti ve bittikten sonra yapılması gerekenler var. Deprem oldu, o zamana kadar yapılması gerekenleri yapmadınız. Şimdi, depremden sonra ilk aşama, hayatı kurtulanların barınma ihtiyacını karşılamak olmalıdır. Yani bu konuştuğumuz çadır meselesinin daha ilk haftadan yani 1'inci günden, 2'nci günden bitmiş olması lazım; bunu bizim 3'üncü, 4'üncü gün konuşmamamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Artık, 1'inci haftadan sonra konteyner kentleri nasıl oluşturacağız, onları nasıl yetiştireceğiz, bunları konuşmamız gerekiyor; ondan sonra kalıcı konutlardan bahsetmemiz gerekiyor ama sizin en sevdiğiniz kısmı neresi? "Yeniden inşa edeceğiz, deprem bölgelerini yeniden inşa edeceğiz." Orada rant var, orada para var, orada inşaat var, orada ticaret var çünkü ülkeyi şirket gibi yönetmek isteyenler ticaret olduğu zaman orada ellerini ovuşturmaya başlıyorlar; hikâyenin en sevdiğiniz kısmı orası.

Şimdi, ancak bu işlerin hesabı verilmeden olmaz. O kamu binaları, o evler, o kadar insanın, yaşamını yitiren insanların acıları ortada dururken bu insanlar feryat figan ederken ve yaralar hâlâ sarılmamışken siz çok kolaylıkla bu işin üstesinden kurtulamayacaksınız ve bunun hesabını mutlaka vereceksiniz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 1'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Gülender Açanal…

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

"Kadınların haklarını yerine getirme hususunda Allah'tan korkunuz zira siz onları Allah'ın bir emaneti olarak aldınız." hadisişerifte buyruluyor. Toplumsal yapımızın güçlenmesinde, aile bütünlüğümüzün sağlanmasında, gelecek nesillerimizin sağlıklı ve başarılı yetişmesinde önemli bir role sahip kadınlarımız eğitimden bilime, kısacası hayatın her alanına katkı sağlamaktadırlar. Türkiye'nin aydınlık yarınlarına dair umudu en çok besleyen, en büyük fedakârlıkları gösteren, daha büyük hayallerin kurulmasını sağlayan kadınlarımızdır.

Hayatın her alanında çalışan, üreten, emekleri ve fedakârlıklarıyla dünü, bugünü ve yarınlarımızı imar eden, başta aziz şehitlerimizin anneleri ve eşleri olmak üzere, tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu…

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlu olsun. Kadınların yoğun bir şekilde şiddete uğradığı ve durdurulamadığı zamanları yaşıyoruz, buna karşı ne kadar yoğun önlem alsak azdır. Şu anda da kadınlar çok büyük bir çile çekiyor, sıkıntı çekiyor çünkü deprem var, depremde çektikleri sıkıntılar var, çadır kentlerde çektikleri sıkıntılar var, mahremiyet sorunları var, temizlik sorunu var, hijyen sorunu var ve bütün bunlarla boğuşuyorlar; ailenin tüm yükü üstlerinde, eğitim, sağlık ve ekonomi onların sırtında, büyük bir çile çekiyorlar. Bu konularda yoğun bir şekilde önlemler alınmalı ve kadınların yardımına tüm toplum koşmalı diyorum ve insan haklarından uzak, barıştan uzak olduğumuz bugünlerde maalesef ki en büyük çileyi de yine kadınlar, anneler, eşler çekiyor; bunun da bir an evvel bitmesi gerekiyor.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Devam)

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

"b) Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %60'ı ve bu tutara gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaların kalan %50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,"

Mehmet Bekaroğlu	Emine Gülizar Emecan	Erkan Aydın
İstanbul	İstanbul	Bursa
Cavit Arı	Özkan Yalım	Süleyman Girgin
Antalya	Uşak	Muğla
Abdüllatif Şener	İsmet Tokdemir	
Konya	Hatay	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın İsmet Tokdemir.

Buyurunuz Sayın Tokdemir.

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 6 Şubat tarihinde büyük bir deprem, büyük bir afet yaşadık. Hatay ilinin bir vekili olarak bu kürsüden defaatle Hatay'ın önemini arz etmeye çalışmıştım. Yaşadığımız afetten çıkaracağımız dersler var. Bu devlet bizim, bu millet bizim. Şerefli Türk milletinin bir bireyi olmaktan onur duydum çünkü yaşadığımız bu depremde milletimiz sel oldu aktı fakat ne yazık ki bu yüce devletimizi yönetenlerin, hiç kimsenin tarih huzurunda, Allah'ın huzurunda yapılacak bir yargılamada beraat edeceği yok.

Sabahın ilk saatlerinde deprem olunca öncelikle ailemin bireylerini aradım; kiminden ses çıkmadı, ablam "Beni kurtar kardeşim." dedi, yeğenimin biri "Enkaz altındayım." dedi. Ardından Hatay Valimizi aradım "Vekilim, ben de enkazdan şimdi çıktım. Bir yerde buluşalım." dedi. Sabahın 08.00'inde bir "tweet" attım; biz şu an ne ekmek istiyoruz ne su, arama ve kurtarma ekipleri istiyoruz, on binlerce insanımız, canımız enkaz altında dedim. Gittik, buluştuk; 3 Bakanımız oradaydı öğleye yakın, 3'ü de benden çaresizdi. "Ne oluyor?" dediğimizde "Bunu içeride konuşalım." dediler. Neyi içeride konuşacağız arkadaş? "AFAD" denilen merkezin yıkılmış -daha yapılalı üç dört sene olmuş- İl Jandarma Alay Komutanlığına gittik, oranın binası çökmüş. Hastanesi çöktü, devletin yaptığı bütün kamu kurum kuruluşları, yeni yapılan hastaneleri çöktü. Bunun hesabını verecekler kimlerse eğer dünyada kurtulurlarsa ben de diyorum ki: Zalimler için yaşasın cehennem! Çünkü bu kadar insanın vebali bu yüce devleti yönetenlerin omuzlarında, sırtında; kimse kendini bundan ayıklamasın.

Bugün oldu, üzerinden bir ayı aşkın zaman geçti. Telefonla arayanların yüzde 80'i "Vekilim, bir çadır temin edemedik." diyor. Hani -biz büyüğüz- dünya bizi kıskanıyordu, dünya liderimiz vardı? Özellikle AK PARTİ'li kardeşlerim, gidin, deprem bölgesinde bizim duyduğumuzdan farklı bir ses duyarsanız o zaman biz doğruyu konuşmuyor oluruz. İnsanlar bugün çadır istiyorsa, çadır için yalvarıyorsa bunun anlamı, önemi büyük. Ben bugün sabahleyin geldim, kaldığım misafirhanede duş alırken utandım çünkü deprem bölgesinde on bir gün duş alamamıştım. Şu an dahi insanlara duş alacak bir kabin ve en doğal ihtiyacını gidereceği, tuvaletini yapacağı bir sistem oluşturulamadı. Bunun ayıbı bugünkü iktidarın; iki ay sonra biz iktidar oluruz, biz de sizin gibi yapacaksak Allah o zaman bize de müstahakkımızı versin diyorum.

Sırf eleştirmek, siyaset yapmak için değil ama gerçeklerin hepsini bu toplumla bire bir yaşıyoruz. Ben bugün, bu Mecliste bir seçim kararı alınacak, gideyim son defa bir konuşma yapayım diye, hemşehrilerimin sesi olmak adına, burada olmak adına geldim yoksa bugün burada bulunmak da bana zül geliyor. Ben Hatay'ın 1 milyon 670 bin nüfusunun, hepsinin bir kardeşiyim, siyasette uzun süre bulunmuş bir ailenin çocuğuyum, kaybettiğimiz canların büyük bir bölümünü şahsen tanıyorum, bire bir tanıyorum. Derdimiz birilerini eleştirmek değil. Bundan sonra yapacaklarımızı da konuşacağız. Herkes aklını başına almalı, kendini yargılamalı. Ben geçen bir televizyon programına çıktım, benden önce de Grup Başkan Vekilimiz Engin ağabey bahsetmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMET TOKDEMİR (Devamla) – Yapmış olduğum, vermiş olduğum bir soru önergesi var, 2020 yılının Martında Sayın Murat Kurum'a bir soru önergesi vermişim; 5 maddelik de bir soru önergem var. Demişim ki: Sayın Bakan, Elâzığ'da bir deprem oldu, bu depremin yansıması Hatay olacaktır diye yer bilimcileri söylüyor, bizde olası bir deprem olursa aşağıdaki tedbirler alındı mı? diye soru sormuşum; üç yıl zaman geçmiş, Sayın Bakan -tenezzül mü etmedi, ne gerekçe düşündüyse- bir milletvekiline cevap verme tenezzülünde bulunmamış. Şimdi de o koltukta oturuyor, nerede yeni yapacağız diye onun çalışmalarını yapıyor. Hatay'a geldiğinde de beni çağırdılar "Bir milletvekilinin sorusuna cevap vermeyen bir Bakanla beraber oturmam!" dedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

İSMET TOKDEMİR (Devamla) - Değerli arkadaşlar, şu andan itibaren, bütün bu acılar devam ederken… Hatay çok özellikli bir yer. Hatay, cumhuriyetimizi kuran Büyük Atatürk'ün son emaneti, son mirası. Hatay, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşunun üzerine on sekiz yıl Fransız işgaline karşı ciddi mücadele vermiş, akabinde kendi devletini de kurmuştu; İstiklal Marşı da vardı, bayrağı da vardı, 40 kişilik meclisi de vardı. O tarihî doku bugün yok oluyor, o tarihî doku bugün yok oluyor. Bizim çağrımız Türkiye Büyük Millet Meclisine; burada daha millî omurgasının şuurunu kaybetmemiş bütün vekil arkadaşlarıma sesleniyorum: Hatay çok özel bir yer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMET TOKDEMİR (Devamla) - Hatay'a yalnız Türkiye'nin değil, dünyanın kalıcı tarihî mirasına sahip çıkan bütün kurumlarını davet etmemiz lazım.

Hatay bir tarım bölgesi; çiftçilerimiz ekime başlayacak, ciddi bir destek alamıyor. O çiftçilerin üretmediği durumda başımıza daha neler geleceğini düşünelim. Türkiye'yi idare eden, kendi mesuliyetini bilen herkes Hatay'ın ve Hatay'ın dışındaki 10 ilin sıkıntılarını bilip gereğini yapmalı.

Bugün üzülerek söylüyorum, depremin ilk günlerinde sel gibi yardım geldi, son on gündür Türkiye'den gelen yardımlar azaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMET TOKDEMİR (Devamla) – Hatay'da bulunan, hangi siyasi partinin mensubu olursa olsun, vekillerin tümüne Hatay'ın bir vekili olarak teşekkür ediyorum, hepsi ciddi bir gayret sarf etti; insanlarımız hiç olmazsa karnını doyurdu. Ama 21'inci asırda eğer bir bölgede insanlar duş alamıyorsa,

temiz sayılabilecek bir tuvalete giremiyorsa, bir çadır bulamıyorsa bunun sorumlusu kimse ayağa kalksın, yalnız Adıyaman'dan değil 85 milyondan helallik istesin. Yapılacak ilk seçimde de bu millet bu sandıkta her şeyin gereğini yapacaktır; ona inanıyoruz.

Yalnız, bir şey daha söylemek isterim buradan: Hatay büyük bir göç verdi. Hatay'ın şu an 600-700 bin civarında nüfusu komşu illere veya diğer illere gitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMET TOKDEMİR (Devamla) – Yapılacak seçimde Hataylıların tercihinin Hatay'a yansıması noktasında -adil olan, vicdanlı olan herkesin- özel bir yasa düzenlemesiyle Hatay'ın millî iradesinin kendi vekillerini seçmesi noktasında imkân sağlansın diyorum.

Bu depremlerde kaybettiğimiz bütün vatandaşlarımızı -benim ailemden çok sayıda kayıplarım var- ve bütün kayıplarımızı rahmetle, minnetle anıyorum; yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Türk milleti büyüktür, bütün bu yaraları saracağımıza inanıyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "yayımı tarihi itibarıyla" ibaresinin "yayımlandığı tarih itibarıyla" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş	İmam Hüseyin Filiz	Hüseyin Örs
Konya	Gaziantep	Trabzon
Mehmet Metanet Çulhaoğlu		Ayhan Erel
Adana		Aksaray

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2020 yılında yapılan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun yürürlüğe girdiğinde toplam 7 milyon 679 bin vatandaşımız 110 milyar TL'lik borcunu yapılandırmak için başvuruda bulunmuştu. O dönem yapılan açıklamada, yapılandırma kapsamında taksitle ödeme seçeneğini tercih eden toplam 1 milyon 483 bin kişi ilk taksitini süresi içinde ödemediği için kanundan yararlanma hakkını yitirmişti. Peşin ödeme seçeneğini tercih eden 321 bin kişinin de gerekli ödemeyi yapmadığı için kanundan yararlanma hakkı ortadan kalkmıştı. Üzülerek ifade etmek istiyorum ki yine

borçlarını ödeyemeyen vatandaşlarımız olacaktır. İçinde bulunduğumuz ekonomik durum göz önüne alındığında, yapısal ekonomik reformlar yapılmadıkça bazı alacakların yeniden düzenlenmesi her zaman etkisiz ve geçici bir uygulama hâline gelecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihte en zeki bilim insanları bile "Dünyada anlaması en zor şey gelir vergisi." demiştir. Dört yüz yıl önce Fransa'da bir maliye bakanı ise vergiyi "Vergi sanatı, kazdan en az gürültüyle en fazla tüy yolma sanatıdır." şeklinde tanımlamıştır. Vergi gerçekten de karmaşık bir konudur ancak vergi kadar anlaşılması zor olan diğer bir durum da sık sık vergi aflarına başvurulmasıdır. Türkiye'de neredeyse son doksan dokuz yılda 99 defa vergi affı getirilmiştir. Olağanüstü bir yöntem olması gereken vergi afları bizde ekonomik hayatın sıradan bir parçası hâline gelmiş durumdadır, şimdi de yeni bir vergi affına doğru gidiyoruz. Sürekli önümüze gelen bu vergi afları, vergiye uyumu bozmakta, toplumda adaletsizlik algısı oluşturmakta, dürüst mükellefler kendilerini aldatılmış hissetmektedir; mükelleflerin sürekli bir af beklentisi içinde olmasına yol açmaktadır, tahsilatları yavaşlatmaktadır. Vergi afları vergi ahlakını bozmakta, vergisini düzenli ödeyenler de vergi affı bekleyenler kervanına katılmaktadır. Vergi afları vergi sistemini olumsuz etkilemekte, sistemin denetimlerinin caydırıcılığını zayıflatmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vergi aflarının mükellefler üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak ve özellikle vergi aflarının bir gelir toplama aracı olarak kullanılması yerine Türk vergi sisteminde aflara ihtiyaç duymayacak köklü değişikliklere ilişkin çalışmaların yapılması gerekmektedir. Hükûmet veya hükûmetler tarafından yapılması gereken çalışmalar şunlar olabilir: Vergi oranları makul düzeye çekilerek verginin tabana yayılması, vergi yasalarının basit ve anlaşılır hâle getirilmesi, tahsil sürecini güçlendirecek önlemlerin alınması, vergi yargısının işleyişini kolaylaştırmak, vergi denetimlerinin etkinliğini arttırmak, mükelleflerde vergi bilinci ve ahlakının yerleşmesini sağlamak, mükelleflerin mali gücüne göre vergilendirilmesi, az kazanandan az çok kazanandan çok vergi alınmasını sağlayacak düzenlemelerin yapılması, vergi kanunlarının günün koşullarına uygun hâle getirilmesi, vergi sistemindeki muafiyet, istisna ve indirimlerin daraltılması için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Yukarıda belirtilen bu çalışmaların yapılması hâlinde vergi aflarına başvuru azalabilecek ve mükellefler de vergi aflarının olumsuz etkilerinden kurtulacaktır diye düşünüyoruz. Her şeye rağmen, yine de çıkarılacak vergi aflarının vergi önünde eşitliği sağlayan, dürüst mükellefleri cezalandırmayan, adaletli uygulamalar olmasını temenni ediyoruz ancak bu torba yasada ehliyet affı bekleyen vatandaşlarımız konusunda attığınız taşın ürküttüğünüz kurbağaya değmediğini ifade etmek istiyorum. Zira, kanun teklifine baktığımızda yaklaşık 1 milyona yakın vatandaşımızın ehliyet affı konusunda beklentilerine cevap veremediğinizi görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN EREL (Devamla) – Oysa onların beklediği, kasten cana zarar vermeyen, diğer nedenlerle ehliyetine el konulan ve ehliyetine el konulduğu için çocuğuna, evine aş götüremeyen, çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayamayan, şoförlükten başka da bir mesleği olmayan bu vatandaşlarımızın talebi "ama"sız "fakat"sız "lakin"siz bir şekilde ehliyet affı düzenlemesidir. Bu son günlerde bu vatandaşlarımızın talebine AK PARTİ'deki milletvekilleri arkadaşlarımızın duyarsız kalmayacağını umuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan üçüncü "ve" ibaresinin "ve/veya" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
Gaziantep	İstanbul	Bitlis
İmam Taşçıer	Murat Çepni	Zeynel Özen
Diyarbakır	İzmir	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkanım.

Genel Kurul ve değerli halkımız; bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Cinsel, sınıfsal, ulusal sömürüye karşı yaşamın her alanında kadın özgürlük mücadelesini yükselten kadınlara selam olsun.

Depremin yaraları henüz sarılmamışken iktidar tarafından depremin sonuçları sıradanlaştırılmaya çalışılıyor. AKP'nin yaptığı iki şey var: Biri, yıkımı bir inşaat yıkımı olarak ele alıp, yeniden ihaleler yapıp inşaatlar yapmaya başlamak; bir diğeri de toplumsal yıkımı da "fıtrat" diyerek "kader" diyerek geçiştirmeye çalışmak. Fakat bir yaptığı diğer bir şey daha var, çok tehlikeli bir adım atıyor AKP. Yaptığı şey de şu; diyor ki: "Bu depremin sonuçlarının bu kadar ağır olmasının sebeplerinden bir tanesi kentsel dönüşüm projelerine halkın ve kurumların, demokratik kitle örgütlerinin karşı çıkmasıdır." Burada bir diğeri de şudur, en tehlikelisi olan: İstanbul depremi var. Bilim insanları her gün uyarı yapıyorlar ve AKP şuna hazırlanıyor, olası bir İstanbul depreminde de şunu söyleyecek: "Biz yapmaya çalıştık ama halk karşı çıktı, demokratik kitle örgütleri, meslek örgütleri buna karşı çıktı." diyerek katliamdaki doğrudan rolünü, olası katliamlardaki doğrudan rolünü gizlemeye çalışacak; bunu buradan açıktan söylüyoruz. Biz hiçbir zaman kentsel dönüşüme karşı olmadık, biz AKP'nin rantsal dönüşümüne karşı çıktık. Örnek vermek istiyorum: Bakın, İstanbul'da bilim insanlarının "riskli" dediği yerleri iktidar riskli ilan etmiyor. AKP'li belediyeler de Kandillinin "risk düşük" dediği yerlerde dönüşüm başlatıyor. Örneğin; Zeytinburnu, Bahçelievler, Küçükçekmece gibi ilçeler risk altında ama AKP buralarda dönüşüm yapmıyor. Nerede yapıyor? Rantı büyük yani müteahhidin gidip kâr edebileceği yerlerde; işte, Armutlu, Derbent, Çubuklu, Fikirtepe gibi yerlerde risk düşük olmasına rağmen kentsel dönüşüm yapmaya çalışıyor.

Bakın, şu tabloyu buradan bir kez daha göstermek istiyorum. Burada kırmızı olarak işaretlenmiş yerler Bakanlığın riskli ilan ettiği yerler, kırmızı olan yerler fakat tüm sarı olan yerler hem bilim insanlarının hem de Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansının riskli tespit ettiği yerler. Buralarda dönüşüm yok, buralarda dönüşüm yok. AKP ne yapmaya çalışıyor? AKP'nin yaptığı kentsel dönüşümün örneği burada. Bakın, Mall of İstanbul, görüyor musunuz tesisi? Ve bu tesisin tanıtım reklamında da şu yazıyor: "Mall of İstanbul aynı zamanda bir kentsel dönüşümdür." Ve tanıtımında da şunu söylüyor: "TEM Otoyolu üzerindeki Mahmutbey gişelerinin yakınında, Atatürk Uluslararası Havalimanı'na 5 kilometre mesafede…" Şimdi, bu kentsel dönüşüm mü oluyor? Bu, işte tam olarak rantsal dönüşüm. Bir başka örneğe bakalım. Biz neye karşıyız? Biz işte buradaki tabloya karşıyız. Burada kim var? AKP Beyoğlu Belediye Başkanı. Yanındaki kim? AKP Genel Başkanının oğlu. Aralarındaki diyalog kameralara, mikrofonlara yansıyor, kapalı zannediyorlar mikrofonu. Diyalogları şu: "Bakalım, şu

dönüşümde birkaç şey yapabilirsek, bir şey kalırsa bize.” “Projede var değil mi?” “Olmasa da bir iki yer bina olarak aldık mı yeter bize.” “Ya, altını istediğimiz gibi yaparız, altta havuz olur, üstü koordinasyon yeri vesaire.” İşte, AKP’nin kentsel dönüşümü budur. Kentsel dönüşüm, halkın depreme karşı canını koruyan, aynı zamanda bölgenin tarihsel yapısını da koruyan, insanların sosyolojik olarak da yapısını koruyan bir çalışmadır. Kentsel dönüşümde siz halkın yerinden yurdundan edilerek oralara rezidans dikilmesini söylerseniz bunun adı “rantsal dönüşüm”dür. AKP rantsal dönüşüm yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) - Şimdi, AKP diyor ki: “İnsanlar niye yerlerinden çıkmak istemiyorlar?” Aynı şeyi depremde de söylediniz, insanlar ilk depremden sonra eksi 15, eksi 20 derece soğukta kendilerini kapıda buldular ama tekrardan evlerine dönmek zorunda kaldılar ve işte evlerine girdikleri anda, ikinci depremde hayatlarını kaybettiler. Yani insanlar keyiflerinden hasarlı evlerde kalmıyorlar. Siz insanları onlarca yıl borçlandırırsanız, yerinden yurdundan ederseniz, onların yerlerine rezidanslar dikerseniz insanların açlıkla, yoklukla karşı karşıya kaldıklarında evlerinden çıkmak istememeleri son derece normaldir; bu, insani bir tutumdur. Dolayısıyla, kentsel dönüşüm şeffaf olmalıdır, kentsel dönüşüm yerinde olmalıdır; insanlar borçlandırılmamalıdır, ücretsiz bir biçimde insanların evlerinin dönüşümü sağlanmalıdır. Rantsal dönüşüme karşıyız, rantsal dönüşüme karşıyız, rantsal dönüşüme karşıyız.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“(1) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re’sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerinin %60’ı ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin % 60’ı, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla gümrük vergilerine ilişkin gümrük yükümlülüğü doğmuş ve idari itiraz süresi geçmemiş veya idari itiraz mercilerine intikal etmiş bulunan tahakkuklar hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır. İlk taksitini 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede, izleyen taksitleri aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanılır.”

Mehmet Bekaroğlu	Cavit Arı	Emine Gülizar Emecan
İstanbul	Antalya	İstanbul
Erkan Aydın	Özkan Yalım	Abdüllatif Şener
Bursa	Uşak	Konya
Süleyman Girgin	Gülizar Biçer Karaca	
Muğla	Denizli	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Gülizar Biçer Karaca.

Buyurunuz Sayın Biçer Karaca.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, deprem bölgesinde yaşamını kaybeden tüm yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar ve bugün devletin sıcak kollarını bekleyen ama bir türlü yanında hissedemeyen bütün vatandaşlarımıza ve tüm milletimize de buradan geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum.

Bugün, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. 8 Mart dolayısıyla, tabii ki depremde yaşamını kaybeden ve depremde birçok uzvunu kaybederek hayat ve yaşam koşulları zorda olan bütün kadınlarımızı da ve tüm emekçi kadınlarımızı da buradan saygıyla anmak isterim.

Evet, değerli arkadaşlar, milletvekili arkadaşlarımızı dinliyoruz -iktidar milletvekillerini özellikle- televizyonlara bakıyoruz; her şey varmış deprem bölgesinde, milletin tüm ihtiyaçları, vatandaşın tüm ihtiyaçları karşılanmış, hele hele kadınlara da pozitif ayrımcılık yapılarak tüm ihtiyaçları karşılanmış.

Değerli arkadaşlar, on beş gün deprem bölgesindeydik Cumhuriyet Halk Partisinin tüm milletvekilleriyle. Çadırları gezdik, oradaki yıkıntıları, enkazları gezdik ve orada vatandaşın çığlıklarına, özellikle kadınların taleplerine baktığımız zaman kadınlar depremde yok sayılmışlar. Örneğin, AFAD deprem yardım paketleri dağıtıyor arkadaşlar. Deprem yardım paketlerinde kadın hijyen malzemeleri neden yok? O deprem paketini dağıttığınız evde kadını neden görmezden geliyorsunuz? Hani "toplumsal cinsiyet" demeyin, pozitif ayrımcılık; işte, toplumsal cinsiyet eşitsizliği tam da budur, AFAD'ın deprem yardım paketinde kadın hijyen malzemeleri yok arkadaşlar.

150 çadırlık bir çadır kentte, depremin 9'uncu, 10'uncu günüydü, dolaşıyoruz, kadınlar bizi gizli gizli yanlarına çekiyorlar, iç çamaşırı ihtiyaçları var. Gittiklerinde iç çamaşırı talep edemiyorlar ve iç çamaşırı talep ettiklerinde de "Buna mı kaldık?" diyerek cevap alıyorlar. Kadınların iç çamaşırı talep edememesi bu ülkede toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ta kendisidir arkadaşlar. Bazı şeyleri yok sayarak, kavramları farklı farklı anlamlarda siyasi, politik çıkarlar için yozlaştırarak olmayanı var edemezsiniz değerli arkadaşlar.

Milletvekili arkadaşlarım yine ifade etti; 150 çadırlık alanda bir tek tuvalet var, kapısında kilidi yok. Peki, kadınlar ne yapacak? Oraya kadınları düşünerek 2'nci ve kapısı kilitli bir tuvaleti kurmamak toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ta kendisidir arkadaşlar. Duşlar var, 600 kişinin barındığı çadır kentte ya da konteyner kentte 2 duş var arkadaşlar ve burada kadınlara özel duş alanları planlamamak toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ta kendisidir değerli arkadaşlar. Yine, AFAD'dan, Kızılaydan bahsedildi; bu kurumlarda, işte, kadınlara pozitif ayrımcılık yapılmadığı için, kadınların bu ihtiyaçlarının karşılanması noktasında bu zihniyet oluşturulmadığı için toplumsal cinsiyet eşitsizliği depremde ağırlaşarak süregelmiştir.

Değerli arkadaşlar, bir başka deprem gerçeği daha var. Depremzedeler ilk günlerde yakınları enkazdan canlı çıksın diye dua ettiler, bir süre sonra "Cesedi sağlam çıksın." dediler ama bugün ne diyorlar biliyor musunuz? "Kolu, bacağı eksik olsun ama en azından gömüp başında yasımızı tutacağımız bir mezarı olsun; yakınlarımız yok." diyorlar. Kahramanmaraş Ebrar Sitesi'nde, 1990 doğumlu Mehmet Kuş. Ağabeyi kardeşini canlı olarak çıkarmış enkazdan, ambulansa bindirmiş, bugün depremin üzerinden kaç gün geçti, yok; hastanelerde yok, ölü olanların listesinde yok, kimliği belirlenemeyen cesetlerde yok ama ağabeyi diyor ki: "Ben kardeşimi canlı çıkardım, ambulansa bindirdim, kardeşimi

istiyorum.” Kardeşi yok değerli arkadaşlar. Yine Kahramanmaraş’ta Fatma Bıçkıcı. Bir özel hastaneye depremden iki gün önce yatmış, depremden sonra özel hastaneyi boşaltmışlar ve Necip Fazıl Devlet Hastanesine canlı olarak nakli yapılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – Hastaneyle görüşüyoruz, evet, hastaneye canlı girişi var ama hastanede yok. Yurt dışından evlatları arıyor: “Vekilim, annemizi bulun.” Hastane başhekimiyle görüşüyoruz, diyor ki: “Evet, canlı girmiş, hastanede kaydı var ama kendisi yok.” Ölen -ex- listesinde yok, başka bir hastaneye sevk listesinde yok. Fatma Bıçkıcı nerede arkadaşlar?

Şu anda yakınını bulamayan, bulunamayan 39 çocuk var; 18 yaş altı 39 çocuk, bize gelen ihbara göre 34’ü 15 yaş altında. Bakanlığa diyoruz ki: “Gelin, bize randevu verin, konuşalım, bu çocuklar için bir müzakere edelim.” Bakanlık kapı duvar. Yasama organının temsilcisi milletvekillerine, atanmış Bakan burada randevu vermedi arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – Depremde sınıfta kaldınız, sosyal devleti yok ettiniz ama emin olun, bu ülke dayanışma kaslarını güçlendirdi, bu kaslarla sizi burada barındırmayacaktır. Enkazın altında kaldınız, çıkamayacaksınız arkadaşlar.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “yayımı tarihi itibarıyla” ibarelerinin “yayımlandığı tarih itibarıyla” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ayhan Erel
Konya	Adana	Aksaray
Hayrettin Nuhoğlu	İmam Hüseyin Filiz	Hüseyin Örs
İstanbul	Gaziantep	Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurunuz Sayın Nuhoğlu.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılandırmayla ilgili torba kanun teklifinin 3’üncü maddesi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bu maddeyle, kesinleşmiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının tahsil edilirken ne şekilde yapılandırılacağına ilişkin hükümler düzenlenmektedir. Her zaman olduğu gibi AKP iktidarının olağan kanun yapma sürecinin dışına çıkma alışkanlığını burada da gördük. Farklı konularda çok sayıda kanunda değişiklik yapılmasına rağmen teklifin sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüş

olması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kanun yapma geleneklerine uymamaktadır. Diğer taraftan, yirmi yıllık bu iktidar döneminde çıkarılmış olan 9 yapılandırma kanununun yarattığı beklenti var. Dolayısıyla, milletin bu beklentisine ve isteğine duyarsız kalmak da mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, son bir aydır ana gündem elbette depremdir. Ben her söz aldığımda depremle ilgili konuşacağım çünkü deprem gerçeğini unutturmak istemiyoruz. Yapılan hataları sıralayıp sebep olanları açıkça söylemek istiyorum çünkü afetin büyüklüğünün arkasına sinsice saklananlar var. Afet yönetiminden sorumlu Çevre ve Şehircilik Bakanı, afet risklerini en aza indirmek için güvenli yapılaşma konusunda hiçbir şey yapmamıştır. İçişleri ve Millî Savunma Bakanları afete acil müdahale konusunda kesinlikle çok geç kalmışlar, ilk günlerde sahaya çıkamadıkları gibi koordinasyonu sağlama konusunda da çok beceriksiz olduklarını göstermişlerdir. Bu kadar öngörüsüzlük sonucu, yaşanan büyük yıkıma rağmen sorumluluk hisseden ve görevinden istifa eden bir tek kişi bile çıkmamış, Kızılay Başkanı bile istifa etmemiştir. Üstelik, hâlâ konuşmaya devam edilmekte, ileriye dönük güzel vaatlerde bulunulmaktadır; bu kadar pişkinlik olamaz.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanına da doğru bilgiler verilmediği ve deprem alanlarındaki gezilerinde de gerçekleri görmesini engelledikleri kanaatindeyim. Osmaniye ziyaretimiz sırasında, orada karşılaştığımız bir üniversite öğretim üyesinin söyledikleri, kanaatimizi destekler mahiyettedir. Diyor ki: "Yapılan ziyaret esnasında bir çadır tiyatrosu basına izletilmiş, afet koordinasyon merkezine bile gidilmemiş, üniversite kampüsüne gece yarısı kurulan bir çadır, afet koordinasyon merkezi olarak gösterilmiş ve toplantı sonrasında tekrar sökülmüştür. Cumhurbaşkanı geçecek diye yollar günübirlik süpürülmüş, bozuk yollarda asfaltlama çalışması bile yapılmıştır."

Cumhurbaşkanı, Osmaniye gezisi sırasında yaptığı konuşmada "Deprem bölgesindeki vatandaşlarımıza bir yıl içerisinde konutlarını teslim etmeye başlayacağız, vatandaşlarımızdan bir yıl müsaade etmelerini istiyorum." demek suretiyle yeni bir vaatte bulunmuştur. Sayın Cumhurbaşkanına hatırlatmak isterim: 2019'da her şey normalken bile bir buçuk yılda teslim etme sözü verilen 100 bin konutu hâlâ teslim edememişken, yeni konut projelerinde henüz yol alınamamışken, şimdi deprem enkazı kalkmadan, deprem bölgesindeki mağdur vatandaşlarımızdan bir yıl müsaade istemek akla ve mantığa uygun değildir; verilen söz havada kalacaktır çünkü altyapısı olmadan yeni bir yapılaşma süreci başlayamaz, yeni yerleşimler için bilimsel hazırlık dönemi gereklidir. Vatandaşlarımızın korkusuzca güvenli yapılarda huzur içinde yaşayabilmeleri için inşa sürecinde birbirini takip eden safhalar olacaktır, bu safhaların herhangi birinden vazgeçilemez. Planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme safhaları bütüncül bir anlayışla yürütülmelidir.

Planlama safhası, zemin özelliklerinden dolayı yer seçiminden, ulaşım ve sosyal ihtiyaçların karşılanmasına kadar ve bütün ayrıntıların düşünülmesini gerektirir. Projelendirme safhasında planlanan yapılaşma sürecine göre mimari ve statik bütün projeler kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmalıdır. Uygulama safhası, standartlara uygun malzemelerle, eğitimli personel ve sorumlu mühendisler eşliğinde iş programlarına uygun inşaatların yapılması demektir. Denetim safhası ise uygulamanın başından itibaren öncelikle hazırlanan projelerin uygun yürütülüp yürütülmediğinin, kullanılan malzemelerin standartlara uygunluğunun ve iş güvenliğinin sağlanıp sağlanmadığının aralıksız kontrol edildiği en önemli safhadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bütün bu yapılaşmada en çok ihtiyaç duyulan ise finansmandır. Yeterli kaynak bulunmadan, yüz binlerce konutun bir yılda yapılacağını söylemek inandırıcı değildir. Kaldı ki demir, çimento, tesisat ve elektrik malzemeleri gibi yüzlerce kalemin bu sürede temin edilmesi de mümkün değildir. Yaklaşan seçimler dolayısıyla milletin duygularıyla oynamaya, algı yaratarak kandırmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Kentsel dönüşüm adına yirmi seneyi boşa geçiren bu iktidar, depremin ağır sonuçlarından sorumludur, bu sorumluluktan asla kaçamayacaktır.

Bu vesileyle bir kez daha deprem bölgesinde hayatını kaybedenlere rahmet, yaralılara acil şifa niyaz ediyorum. Canla başla çalışan bütün ekipleri saygıyla selamlıyor, şükranlarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan ilk "ya da" ibaresinin "veya" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen	Mahmut Toğrul	Ali Kenanoğlu
İstanbul	Gaziantep	İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı	İmam Taşçıer	Erol Katırcıoğlu
Bitlis	Diyarbakır	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, 404 sayılı Kanun Teklifi'ni konuşmamız gerekiyor ama yaşadığımız felaket öylesine bir felaket ki bu felaket üzerine konuşmadan da insan yapamıyor, nitekim ben de şimdi bu konuşmayı biraz deprem meselesine ayıracağım.

Değerli arkadaşlar, bir doğal afet, bir felaket fakat burada bu olayla birlikte, tabii, Sayın Cumhurbaşkanı da başta olmak üzere, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşların sanki depremden dolayı suçlanıyorlarmış gibi algıladığını anlıyorum. Yani şöyle hissediyorsunuz sanki: "Ya, biz depremi yapmadık ki yani niye bize bu kadar çullanıyorsunuz?" Doğrudur, depremi siz yapmadınız. Dolayısıyla da esasında, depremle ilgili olarak yapılan eleştiriler, doğrudan doğruya bir doğal felaketin gelmekte olduğunu gördüğünüz hâlde ya da en azından bilim insanları bunu söyledikleri hâlde bunları dikkate almayan bir yönetim sergilemiş olmanızdan kaynaklanıyor. Sayın Cumhurbaşkanı da "kader planı" dedi ve işte, şimdi de onarım faaliyetleriyle ilgili olarak çalışıyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi, esasında, bu deprem felaketiyle yaşadığımız -ki unutmuş gibiyiz esasında- ekonomik felaketi konuşmuyoruz, geri planda kaldı ama değerli arkadaşlar, ekonomik felaket de tıpkı deprem felaketi gibi bugünümüzü sarsıyor çünkü bunu da "kader planı" olarak görebilirsiniz belki ama öyle değil. Bakın, değerli arkadaşlar, eğer dünyadaki ekonomik gelişmeleri yeterince yakından görseydiniz artan bir enflasyonist dünya ortaya çıkacaktı ve dolayısıyla da siz Merkez Bankasının döviz

rezervini harcamayacaktınız. Yani belki ekonomik felaketi de önleme şansınız yoktu ama ekonomik felaketin gelmesini önleyebilirdiniz tıpkı deprem felaketinin gelmesini önleyebileceğiniz gibi; bunu yapmadınız, daha doğrusu yapamadınız.

Değerli arkadaşlar, niye yapamadınız biliyor musunuz? Ben size söyleyeyim; Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi. Ben bazen düşünüyorum bu yaşadıklarımı da değerlendirerek, nasıl olmuş da Türkiye "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" adı verdiğimiz bir sisteme evrilmiş. Yani gerçekten, dünyada olmayan ve herhangi bir şekilde denge, denetim vesaire gibi hiçbir mekanizmasının olmadığı bir yönetim tarzına "Evet." demişiz Türkiye olarak ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yönetiliyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın, iktisatçıların çok sıkça kullandığı bir motto vardır o da şöyle ifade edilebilir: Az sayıda insan çok sayıda insanın hayatını etkileyen kararları alıyorsa eğer, o kararların yanlış olma olasılığı çok yüksektir. Şimdi, düşünün, Meclisi de devre dışı bırakmış, hatta benim gördüğüm Adalet ve Kalkınma Partisi olarak da sistemin dışına taşınmış olan bir yönetim sistemi var, bu yönetim sistemi de Külliye'den yönetiliyor. Kim tarafından yönetiliyor? Esasında Sayın Cumhurbaşkanı ve etrafında seçtiği, kendine göre değerli bulduğu bürokratlar ve kararları onlar alıyorlar arkadaşlar, dolayısıyla da onların aldıkları kararların yanlış olma olasılığı çok yüksek ve biz bunu çok kötü bir şekilde yaşıyoruz. Yani 128 milyar doların satılmasıyla ortaya çıkan ekonomik felaketin önlenebilmesi ancak daha fazla sayıda insanın kararlara katılımının olduğu bir sistemle mümkün olabilirdi.

Değerli arkadaşlar, Allah aşkınıza, sizin, Adalet ve Kalkınma Partisinin, özellikle söylüyorum, içindeki geçmişteki tartışmaları bilirim, özellikle bu yerel yönetimler meselesinde kararların yerele göçerilmesiyle ilgili olarak çalışmalar yapan arkadaşlarınız vardı ama siz hepsini unuttunuz. Şimdi doğrudan doğruya saraya bakıyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı ne diyorsa onu konuşuyorsunuz. Arkadaşlar, esasında biraz dikkatli düşünürseniz bu üç günlük gecikmenin de temel olarak Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminden kaynaklandığını görürsünüz, böyle olmuştur. Dolayısıyla da ben geçen gün Bülent Turan konuşurken…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bülent Turan dedi ki yani uzlaşmacı bir tavırla söyledi bunu: "Ya, biz sizin önerilerinizi de duymak isterdik." ama arkadaşlar çok geç çünkü birbirimizi dinlemiyoruz, çünkü Türkiye'yi öyle bir kutuplaştırdınız ki kutuplaşmış olan bu ülkenin insanları birbirlerini dinlemiyorlar, saygı göstermiyorlar, konuşmuyorlar, hatta hatta selam vermiyorlar. Şimdi, böyle bir ülke -değerli arkadaşlar- böyle felaketlerin önlenmesi için gerekli olan doğru ve anlamlı kararları alamaz. Şimdi, ben yine mesela bir öneride bulunayım yani bir anlamı yok biliyorum ama değerli arkadaşlar, eğer bir şey yapacaksanız kararların alınmasını yerele göçermeniz lazım; ne kadar yerele geçirirseniz karar alma yeteneklerini, o kadar sağlıklı kararlar verme şansına sahip olabiliriz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Kavuncu…

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin açıklaması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ederim Başkanım.

Dünya nüfusunun yarısı kadındır ve diğer yarısını da kadınlar yetiştirir. Kadınlar, anneler toplumumuzun temel taşı, başımızın tacıdır. Aileyi ayakta tutan, aile birliğinin teminatı ve mimarları kadınlardır, analardır. Vatan ve millet müdafaası için eşlerini, ciğerpare evlatlarını siper eden merhamet abidesi kadınlar, anneler en kutsal değerlerimizdir. Emekleri, sevgi dolu yürekleri ve fedakârlıklarıyla dünyayı daha da değerli kılan, ülkemizde birlik ve beraberlik ruhunu mayalayan; millî, manevi değerlerimizi yücelten ve gerçek beka meselemiz ailenin temeli, esası annelerimizi, eşlerimiz, kız çocuklarımızı, kardeşlerimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Başta şehit, gazi anneleri, eşleri ve kızları olmak üzere tüm kardeşlerimizin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tebrik ediyor, Rabb'imden sağlıklı, huzurlu ve mutlu bir ömür diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TIĞLI (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 70’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Devam)

BAŞKAN – 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“(1) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %60 ı ile bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25’inin; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50’sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75’inin, vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süre içinde tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin anılan bentte belirtilen süre içinde, başvuru süresi otuz günden az kalmış ise otuz gün içinde başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarların ilk taksitini 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede, izleyen taksitleri aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödemeleri şartıyla maddeden yararlanılır.”

Emine Gülizar Emecan	Erkan Aydın	Cavit Arı
İstanbul	Bursa	Antalya
Mehmet Bekaroğlu	Özkan Yalım	Mehmet Güzelmansur
İstanbul	Uşak	Hatay
Süleyman Girgin		Abdüllatif Şener
Muğla		Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurunuz Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle, depremde hayatını kaybeden tüm yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum, kalan vatandaşlarımıza da Allah sabırlar versin diyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, "Hatay hoşgörü kenti, Hatay medeniyetler kenti, Hatay gastronomi kenti." derlerdi ama şu an ne yazık ki Hatay yıkık, harabe ve çaresiz bir kent. Biz bunun çaresizliğini yaklaşık otuz gündür yaşıyoruz; depremin ilk anından, ilk saniyelerinden itibaren biz bunu yaşadık ve kalan vatandaşlarımıza merhem olmaya çalışıyoruz.

Hatay'da yıkık bina sayısı 12.741, acil yıkılacak bina sayısı 7.245, ağır hasarlı bina sayısı 59.283, orta hasarlı bina sayısı 9.550, az hasarlı bina sayısı 88.800, hasarsız bina sayısı ise 157 bin yani toplam 350 bin bina stokunun yarısı hasarlı, yıkık veya az hasarlıdır. Hatay ne yazık ki şu an bu durumda. Antakya'da 66 bin olan toplam yapının 31 bini yani yüzde 47'si orta ve ağır hasarlı, Defne'de 22.500 toplam yapının 9.200'ü yani yüzde 41'i orta ve ağır hasarlı, Hassa'da 12.700 binanın 5 bini yaklaşık yüzde 40'ı orta veya ağır hasarlı, Samandağ'da 28 bin toplam binanın 9.200'ü yani yüzde 35'i orta veya ağır hasarlı, Kırıkhan'da 33.500 toplam yapının 8.500'ü yani yüzde 35'i ağır veya orta hasarlı. Ne yazık ki Hatay'da tablo bu şekildedir ama Hatay'da ikinci bir dram yaşanıyor şu anda. Siz hiç, seranın altında 15 kişilik ailenizle birlikte otuz gündür yaşadınız mı? Siz, hiç bir arabanın içinde eşinizle, çocuklarınızla otuz gündür yaşadınız mı? Sizin, hiç otuz gündür bir banyo yapmadığınız oldu mu? Sizin bir tuvalete gitmek için 500-600 metre yürüdüğünüz oldu mu? Ne yazık ki Hatay'da tablo budur. Hatay'da, biliyorsunuz, şu ana kadar yaklaşık 100 bin çadır dağıtıldı ama Hatay'da evsiz kalmış hane sayısı 302 bin yani acilen bizim 200 bin çadıra ihtiyacımız var. Biz, bunu, diğer vekil arkadaşlarla birlikte her gün, her gün söylüyoruz ama biz söylüyoruz, biz duyuyoruz. Ne yazık ki bugün Hatay'daki insanımız çaresiz, Hatay'daki insanımız perişan hâlde. Buradan diyoruz ki: Lütfen çadır, çadır, çadır…

İki gün önce Hatay'da yağmurlu bir hava vardı, rüzgârlı bir hava vardı ve ne yazık ki bu yağmurlu havada bile benim Hataylı hemşehrilerim dışarıda kalmak zorunda kaldı. Ne yazık ki Hatay bu durumda.

Hatay'da küçük sanayi sitesi ve mobilyacılar sitesi, biliyorsunuz, yine ağır hasarlı ve yıkık vaziyette. Hatay'da 5 bin ile 12 bin arasında iş yeri yıkıldı. Bunlar şu an çaresiz durumdalar. 600-700 bin civarında insanımız eğitim için Hatay'ın dışına çıktı; sadece eğitim için değil, bu çaresizlikten bir an önce kurtulmak için. Bunların dönmeleri için diyoruz ki: Lütfen, bunlara en azından acilen çadır, acilen konteyner. Sadece 50 bin özürlü vatandaşım var benim Hatay'da, 50 bin ve bu özürlü vatandaşlarımız ne yazık ki ya arabanın içerisinde veya sefalet içerisinde. Bari bunlara acilen konteyner gönderelim.

Hatay'da otuz bir gündür insanlar sebze meyve yiyemiyorlar, hep kuru erzakla geçinmek zorunda kalıyorlar, protein alamıyorlar -lütfen ama lütfen, sebze meyve ve protein almaları için- gerçekten artık insanlar bu durumdalar ve açlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) - Diyorlar ki: "Biz deprem bölgesindeki borçları öteliyoruz." Evet, öteliyorsunuz ama bu bir çare değil ki. Sizin bu borçları değil ötelemek, bunun en azından yarısını silmeniz lazım. Niye söylüyorum? Çünkü Hatay'da şu an bir iş yeri bile açık değil, tek bir iş yeri bile. Esnaf battı gitti, fabrika sahipleri battı gitti, insanımız orada perişan ama diyorlar ki: "Efendim, biz borçlarınızı altı ay öteledik." Onu da bazı bankalar faizli olarak öteliyorlar. Bu mu Hatay'a layık gördüğünüz durum?

Ben buradan değerli büyükşehir belediye başkanlarıma, başta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanıma, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanıma, benim partimden veya partimden olmayan tüm büyükşehir belediye başkanlarına teşekkür ediyorum, Allah razı olsun diyorum. Türk milleti büyük millettir, Hatay'a otuz bir gündür gereken yardımlar yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Kim Hatay'a bir nebze yardımda bulunmuşsa ondan Allah razı olsun diyorum ve inşallah -bu yardımların sadece Hatay için değil- bir an önce Hatay'ı toparlamak için daha da iyi yardımların olmasını bekliyorum.

Sayın Meclis Başkan Vekilim, özellikle -bu çadır konusunda muhtarlarımız sürekli arada kalıyorlar- tekrar diyoruz ki bize çadır verilmiyor ama vatandaş gelip benden çadır bekliyor, telefonlarım susmuyor. Her zaman diyor ki: "Ben Hatay'a geri dönmek istiyorum ama çadır bulamazsam nerede kalacağım?" Ben buradan tüm milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Lütfen, elinizi taşın altına koyun ve Hatay'a bir an önce gerekli çadırları gönderin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "yayımı tarihine" ibarelerinin "yayımlandığı tarihe" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş	İmam Hüseyin Filiz	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Konya	Gaziantep	Adana
Ayhan Erel		Hüseyin Örs
Aksaray		Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurunuz Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 4'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın hemen başında şunu ifade etmek isterim ki bugün burada görüştüğümüz kanun teklifi, milyonlarca insanımızı ilgilendiren ve etkileyen bir tekliftir. Getirilen bu teklifi içerik olarak yetersiz ve bazı maddelerini eksik bulmakla beraber, önerilen değişiklik ve düzenlemelerin milletimizin beklentilerine bir nebze de olsa karşılık vereceği düşüncesiyle teklife olumlu yaklaştığımızı da ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ iktidarı içinde bulunduğumuz ekonomik şartların sorumluluğundan kaçmayı âdet hâline getirmiştir. Algı operasyonlarıyla siyasi başarısızlıklarını örteceklerini zannetmektedirler ama gerçek şu ki iktidarın söyledikleri ile TÜİK'in verdiği rakamlar vatandaşın yaşadıklarıyla örtüşmüyor; çarşıda, pazarda yangın var, millet feryat ediyor.

Değerli arkadaşlar, bu iktidar devleti dolaylı vergiler üzerinden finanse etmeye çalışıyor. Dolaylı vergilerde zengin de fakir de aynı oranda vergilendiriliyor. Ayrıca, gelir dağılımındaki adaletsizliğe baktığımızda da OECD ülkeleri arasında 4'üncü sırada yer alıyoruz. Vergilendirmede gelir adaletine olumlu yönde katkı sağlayacak, yüksek gelir grupları ile daha düşük gelir grupları arasında dengeyi sağlayacak düzenlemeleri hayata geçirmek zorundayız. Eğer bir düzenleme yapacaksak vergi adaletini muhakkak gözetmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, bu teklif Komisyonda görüşülürken, zamanında ödemesini yapan mükelleflere uygulanan indirimin artırılmasını talep ettik. İYİ Parti olarak verdiğimiz zamanında vergisini ödeyenlerin vergi yükünü hafifletmek yönündeki önergemiz, maalesef, iktidar kanadına mensup arkadaşlarımızca reddedilmiştir.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ sorunları temelinden çözmek ve kalıcı çözümlere kavuşturmak yerine, ortaya çıkan sonuçları ertelemeyi bir alışkanlık hâline getirmiştir. Ekonomideki tıkanıklığı gideren, yapısal sorunları ortadan kaldıran köklü ekonomik reformlar hayata geçirilmeden içinde bulunduğumuz ekonomik kriz aşılamaz. Günlük yapılandırmalar, vergi afları milletin derdine geçici bir çare gibi görünse de kalıcı çözüm asla değildir arkadaşlar. Başta yapılması gereken, israfa son verilmesi, devlet harcamalarına denetim getirilmesidir.

Değerli arkadaşlar, merak ettiğim bir hususu da sizlerle burada paylaşmak isterim. Peş peşe gelen zamlarla girdi maliyetleri artan ve ekonomik krizden en fazla etkilenen kesimlerin başında gelen çiftçilerimizin, üreticilerimizin Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan ve ödeyemedikleri borçlarıyla ilgili bir düzenleme neden bu kanun teklifinde yer almamıştır? İYİ Parti olarak Komisyonda bu doğrultuda verdiğimiz önerge neden reddedilmiştir? Bunları da öğrenmek isteriz işin açıkçası.

Değerli arkadaşlar, 6 Şubat deprem felaketinden bu yana bir ay hatta bir aydan fazla geçti. Her an büyük depremlerin yaşanabileceği büyük bir coğrafyadayız. Deprem bir afettir, doğrudur ancak ülkemizin bir gerçeği olan depreme rağmen yapılaşmada gerekli tedbirler alınmazsa, gerekli denetimler yapılmazsa; bilimden uzak bir şekilde, zemine uymayan, yanlış ve eksik malzemeyle inşa edilen binalara müsaade edilirse buna kader diyemeyiz. Üç kuruş fazla para kazanmak için çürük binalar yapılmasına izin vermek, yıkılması gereken binaları yıkmamak, deprem riski apaçık ortadayken rant sevdasına bu riski görmezden gelmek kader değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, kader olmadığı gibi, yaşanan acılara sebebiyet veren çok büyük bir ahlak sorunudur. Derdini, acısını, öfkesini haykıran insanları deftere not ettiğini söyleyerek tehdit eden bu iktidar gerçekleri örtemez "kader" diyerek de sorumluluktan kaçamaz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan ilk "ile" ibaresinin "ve" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Mahmut Celadet Gaydalı	İmam Taşçıer
Gaziantep	Bitlis	Diyarbakır
Zeynel Özen	Ali Kenanoğlu	
İstanbul	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen.

Buyurunuz Sayın Özen.

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de, Suriye'de, Rojava'da ve Afrin'de on binlerce insanımızı, canımızı kaybettik; kaybedilenlerin yakınlarına başsağlığı diliyorum, yaralılara acil şifa diliyorum.

Şimdi, ben, burada, sizin duymak istediklerinizi değil gözümle gördüklerimi anlatacağım size. Şimdi, depremin üzerinden otuz gün geçti; büyük bir felaketti ama buna yeni bir kavram ürettiniz: "Asrın felaketi" Bu, asrın felaketi değil arkadaşlar; bu, bu iktidarın basiretsizliği, beceriksizliğidir arkadaşlar.

99 depreminden sonra vergiler topladınız, sizler "kentsel dönüşüm" adıyla rantsal dönüşüm yaptınız ve imar affıyla dünyanın parasını topladınız. Deprem toplanma alanlarına AVM'ler yaptınız. Bu paralar nerede? Nerede bu paralar? Şunu biliyoruz: Siz insanı merkeze koymadınız, rantı merkeze koydunuz, bunun sonucu olarak da bu afette büyük bedeller ödedik. "Almanya tarihinin en büyük yolsuzluğu" denen Deniz Fenerinin yöneticilerini getirdiniz, AFAD'a, Kızılaya ve çeşitli kurumlara genel müdür yaptınız. Bu, kul hakkı yemektir, kul hakkı yediniz arkadaşlar, kul hakkı yediniz. Bu depremde sorumluluğunuzu unutmayın.

Diğer taraftan, ben depremin ilk gününde oradaydım ve yirmi gün orada kaldım, ben yaşadıklarımı anlatacağım. "2'nci, 3'üncü gün kimse yoktu." deniliyor, yerinizden hopluyorsunuz arkadaşlar; yoktunuz, yok, ben yaşadım diyorum. 2'nci günde Pazarcık'ta bir kadın saçını başını yoluyor; kadın dedi ki: "2 yaşında çocuğum var, üç saat ağladı enkazın altında, şimdi sesi kesildi, yardım edecek bir Allah'ın kulu yoktu. Olanların da -gönüllüler vardı- elinde bir alet yoktu, edevat yoktu, kırıcı yoktu, kaldırıcı yoktu." Bir de Elbistan'da… Depremin ilk günü -telefonumda hepsi var bunların arkadaşlar- bana Grand Elbistan Otel'in bitişiğindeki binadan mesaj geldi Hatice ve Günay Sarı kardeşlerden "Biz yaşıyoruz, kurtarılmayı bekliyoruz." diye. Üç gün sonra oraya müdahale edildi, cesetleri çıktı arkadaşlar. Bunun sorumlusu kim? Bunun sorumlusu iktidardır, bunların katili iktidardır, bunu iyi bilesiniz.

Diğer taraftan, en iyi yaptığınız neydi? Yaptığınız şu oldu: İki üç gün orada olmayan görevliler daha sonra geldi, ilk yaptıkları iş gönüllülere müdahale etmek oldu arkadaşlar, gönüllülere, sivil toplum örgütlerine müdahale etmek oldu. Biz 1999 depreminden biliyoruz, biz Almanya Dışişleri Bakanlığıyla, Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonuyla ortak bin kişilik bir çadır kenti oluşturmuştuk. O zaman yetkililer bize yardımcı oluyordu, bize destek oluyordu ama bu depremde gördük ki iktidarın görevlendirdiği herkes buna köstek oldu, gönüllü yardım kuruluşlarını engelledi. Ben size şöyle söyleyeyim: Orada bizim özellikle de gençlik teşkilatımız -yüzlerce gençlikten gelen- Pazarcık'ta, Elbistan'da, Adıyaman'da, Narlı'da bu gençler özverili ve disiplinli çalıştılar. Ne yaptı? 9'uncu gün bir kaymakam bir tabur askerle geldi "Ben buraya el koyuyorum." dedi. En iyi yaptıkları zorbalık. Niye? Asayiş sorunu mu var? Burada bir asayiş sorunu varsa müdahale et "Yok, bunu devlet yapar…" 9'uncu güne kadar neredeydin? Kimse yoktu. Siz "Vardı." demeyle şey yapamazsınız. Gittiniz bazı bölgelere, Elbistan'a Cumhur İttifak'ı gitti, halkın nasıl karşıladığını gördük ekranlarda. Yine de gidin, aynı karşılamayı göreceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Şimdi, algı operasyonlarına başladınız, Kâhta'daki yıkılmayan yerleri gösteriyorsunuz; Adıyaman ayağa kalktı. Neden Adıyaman ayağa kalktı? Gösteriyorsunuz, iş makineleri temel atıyor. Arkadaşlar, ben bir inşaat mühendisi değilim ama bölgede artçı depremler oluyor, 4-5 şiddetinde artçı depremler oluyor; beton yetmiş iki saatten önce donmaz, eğer siz oraya temel atarsanız o temel ölür. Milletin aklıyla dalga geçmeyin, milletin acılarıyla dalga geçmeyin.

Şimdi, çadır vermiyorsunuz, biz gönüllü kuruluşlar… Ben bölge valisiyle, olağanüstü hâl valisiyle görüştüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave ettim efendim.

Buyurunuz.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Teşekkürler.

Dedik ki: Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu, biz konteyner kentler kurmak istiyoruz; Hatay'da 200, Pazarcık'ta 200, Adıyaman'da 200, Elbistan'da 200... "İzin vermem, izin vermem." diyor böyle kovboy edasıyla. Niye vermezsin? Biz gittik, imardan çıkardık hep yeşil alanları, boş alanları. "Bunu ancak devlet yapar, siz yapamazsınız bunu." diyor. Tavrınız bu oldu.

Bugün, milletin bu acısının, bu can kayıplarının, insanların sokaklarda kalmasının sebebi sizsiniz.

Bir de size şunu söylüyorum: Ayrımcılık da yapıyorsunuz. Benim köyüm bir Alevi köyü, 6 cenaze vardı orada. Gidin -resimlerini şimdi size gösteririm- AFAD'ın, Kızılayın bir tane çadırı var mı? Yok.

Diğer taraftan "Terörist." dediğiniz belediyelerimize…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Başkanım, bir dakika…

BAŞKAN – Vekilim, bu 3'üncü dakika oluyor.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Bir dakika daha verirseniz…

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Şimdi "Terörist." dediğiniz belediyelere kayyum atadınız. Bizim 6 tane küçük belediyemiz kaldı. Çınar ve Silopi Belediyeleri geldi, Pazarcık'ta, Narlı'da ve Adıyaman'da aşevi açtı, günde on binlerce insana yemek veriyordu. Burada resimler var, utanılacak resimler. Görevlileriniz, AFAD görevlileri, Kızılay görevlileri hatta asker o çadırlarda kuyruğa girip yemek yiyordu. Bunlara teşekkür edeceğiniz yerde oradaki görevliler "Siz ne iş yapıyorsunuz burada? Niye geldiniz buraya?" diye o insanları taciz ediyordu. Bırakın bunları arkadaşlar. Bu toplum büyük bir toplum. Eğer el ele verirsek hep birlikte bu yaraları sararız ama engel olmayın, engel.

Ve şunu da unutmayın: Bunun hesabını halk size soracak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Necdet İpekyüz
Gaziantep	İstanbul	Batman
Ali Kenanoğlu	İmam Taşçıer	Mahmut Celadet Gaydalı
İstanbul	Diyarbakır	Bitlis

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, büyük yıkım, büyük acı ve herkes depremden söz ediyor. İlk dönemki şok hâli, imdat çığlığına ses vermeler dışında, şimdi, gerçek yas süreci, yüzleşme ve gelecekle ilgili ne yapılacağı merakla bekleniyor. İnsanlar moralsiz, çaresiz, güvensiz; bir belirsizlik söz konusu. Peki, bu travmaya bir cevap var mı? Hayır. Bu yaraya bir cevap var mı? Hayır. Peki, neler yapılıyor? Bir taraftan vergi affıyla ilgili düzenleme getiriliyor, bununla ilgili düzenlemelerle beraber, sanki deprem bölgesinde normal yaşam sürüyormuşçasına ve her şey yerli yerine oturmuşçasına, mesele bitmiş gibi düşünülüyor.

Bakın, bu sabah bankalara bir talimat geldi. Neydi? Depremin ilk günleri iktidar şöyle bir açıklama yaptı: Kamu bankalarından altı ay ödemesiz, otuz altı ay vadeyle, 0,99 faizle 100 bin liraya kadar ihtiyaç kredisi; deprem bölgesinde etkilenen iller için. Bir taraftan insanlar çadır, barınma, gıda, yas bunlarla uğraşırken banka önlerinde kuyruklar oluştu. Neden? Bir para çekeyim diye. Banka kredisi çekmek için neydi düzenleme? Tekrar normal zamanda bankanın vereceği gibi kredi düzenlenmesi isteniyordu, tekrar kefil isteniyordu, tekrar borç olmaması isteniyordu. Birçok düzenlemeyle beraber tek madde şuydu: Deprem bölgesinde oturması. Peki, bu sabah ne yapıldı? Bu sabah, bu paranın faiz oranını -belli illerde tekrar 0,99 ama- 6 ilde 1,59'a yükseltildi. Bu ayrım yapılırken o kuyruklar peşinde koşan…

Peki, çekenlerle ilgili düzenleme yapıldı mı, parayı çekenlerle ilgili? Çektiler, gittiler. Çadır arayan, barınma arayan, yasını tutan, haberi dinlemeyen, buna bir şekilde ulaşamayanlar para çekebildi mi? Hayır. Amacına ulaştı mı? Hayır. Faizi niye yükselttiniz? Bu adaletsizliği niye yaptınız? Bir açıklama yok, bir izah yok ama faiz konusunda çok beceriklisiniz. Burada vergi düzenlemesi yapılırken diğer süreci görmüyorsunuz ama burada yaptığınız aslında, nasıl yoksulları görmediyseniz gibi depremde çıkan çığlıklara da "Yoksun." diyorsunuz, algı operasyonu yapıyorsunuz, algı operasyonunu yönetmeye çalışıyorsunuz.

Bir taraftan, diğer bir konu: Cezasızlık. Her seferinde birkaç göstermelik gözaltı, göstermelik tutuklama, sonra, süreç unutulduktan sonra istenilen şey yapılıyor. Cezasızlığın ne olduğunu bizler çok iyi biliyoruz bölgeden. Cezasızlığın nelere mal olduğunu birçok işkence dosyasından, birçok faili meçhul cinayet dosyasından biliyoruz ve nitekim son günlerde Bursaspor-Amedspor maçında çıkan tablolardan da çok iyi biliyoruz; nitekim o maçta gözaltına alınanlar bile bırakıldılar. Biz cezasızlığın ne olduğunu biliyoruz.

Şimdi depremle ilişkili… Ya depremle ilişkili, 99 depreminden sonra Sabah gazetesinin manşeti şu; nedir Sabah gazetesinin manşeti? "Talancı müteahhit olarak tanınan Hamza Cebeci 3 katlı yapılması gereken yere 7 katlı bina yaptı." Peki, Hamza Cebeci şu anda nerede? Cumhurbaşkanlığında danışman. Ortağı ne? Ortağı Düzce'den daha önce parlamenterlik yapmış, dokunulmazlıktan yararlanmış. Peki, bu bina ne olmuş? Bu bina daha sonra, Kocaeli depreminde değil, Marmara depreminde değil, Düzce depreminde yıkılmış, 20 insan yaşamını yitirmiş. Siz mi ceza vereceksiniz, siz mi bu düzenlemeyi yapacaksınız? Siz yaraya merhem olamazsınız, yaraya derman olamazsınız ama kendi çevreniz için, nemalanma konusunda, ayrıcalık konusunda birçok olanak yaratabilirsiniz. Ve öyle bir hâle geldi ki kırk sekiz saattir olmayanlar… Sonra, Cumhurbaşkanı "Deprem engellenemez." dediğinde ama önlenme ve korunma konusunda bir tek açıklama yapılmadığı gibi, işte bu cezasızlıklar önlemediği gibi, korumadığı gibi imar affına "imar barışı" dediniz, televizyonlara reklam verdiniz ve insanların yaşamına mal olduğu gibi, dalga geçer gibi, bakanlar yokken… Tatbikatta "Çök, kapan, yaşama tutun." diyorlardı; çöken, kapanan, yaşama tutunan şu anda deprem bölgesinde çaresiz olanlardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ve nedense, herkes Cumhurbaşkanının talimatıyla oraya gitmeyi bekliyordu. Aslında, yapılması gereken, oraya bir an önce gidip yaraya merhem olmaktı, ateşin düştüğü yerde çare olmaktı, ateşin düştüğü yerde sorunlara ortak olmaktı, dinlemekti, paylaşmaktı, duyguya ortak olmak, dokunmaktı.

Şimdi, Diyarbakır'da argo bir deyim değil, bir deyiş var fakat asıl çağrısı 1939 Erzincan depremine gider. 39 Erzincan depreminden sonra ağıtlara da söz konusu olan "…"(*) Erzincan diye bir laf var. "…"(*) "Yazıklar olsun, yazık oldu, ah vah!" anlamında ama Diyarbakır'da, Amed'de argoda da şöyle bir şey konuşulur: Bir taraftan çok hava atıp birden o havalar bittiğinde "…"(*) Erzincan! "…"(*) AKP!

Sağ olun.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Sayın Filiz…

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, ücretli öğretmenlerin yaşadıkları mağduriyete ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Devlete bağlı eğitim kurumlarında ek ders karşılığı çalışan ücretli öğretmenler hiçbir özlük haklarına sahip olmadan asgari ücretin altında maaşla, yarım sigortayla çalıştırıldıklarını, ara ve yaz tatillerinde maaş alamadıklarını, yıllardır maddi manevi mağduriyetler yaşayarak devlete hizmet etmeye çalıştıklarını, aylık 2.500-4.600 TL arası maaş aldıklarını, beş yıl çalışsalar bile sigorta prim günlerinin bir buçuk yıla tekabül ettiğini, yaşanan hak kayıplarının telafi edilmesini ve ek ders ücretlerinin artırımlı ödenmesini talep etmektedirler. Millî Eğitim Bakanlığına sesleniyorum: Eğitimin kanayan yarası olan ücretli öğretmenlerin mağduriyetlerini giderin diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede, 2018 takvim yılı için %30, 2019 takvim yılı için %25, 2020 takvim yılı için %20, 2021 takvim yılı için %15 oranından az olmamak üzere artırırlar.

Emine Gülizar Emecan	Süleyman Girgin	Abdüllatif Şener
İstanbul	Muğla	Konya
Erkan Aydın	Cavit Arı	Özkan Yalım
Bursa	Antalya	Uşak
	İlhami Özcan Aygun	
	Tekirdağ	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun.

Buyurunuz Sayın Aygun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü de tebrik ediyorum.

Aynı zamanda, 6 Şubatta ülkemizde birilerinin "büyük felaket" dediği ama tedbirsizliklerle gelen Kahramanmaraş depreminde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, yakınlarına sabır diliyorum. İlk anlardan beri de oradaydım, oradaki insanlarımızın feryadını yaşamış bir kardeşiniz olarak şu anda kürsüdeyim. Bizim Trakya'da bir söz vardır: Kurbanı kesen kasap acemiyse eğer kurban bağıra bağıra can verir. Maalesef, aynı şekilde, orada insanlarımız devletin geç kalmasıyla, oraya gitmemesiyle enkazların altında bağıra bağıra can verdi, hepimiz bu vebalin altındayız diyorum. Bu geldiğimiz noktada -alışıktık- Hükûmet sıkıştığı zaman af getiriyor ve bir sürü af geldi, gitti ama sonuçta oluşan bir şey yok, hiçbir zaman sonuca ulaşamadık. Ha, teklifi destekliyoruz, onu da bilmenizde fayda var.

Bu 24 maddelik teklif 12 ayrı yasada değişiklik yapıyor. Bu, tamamen, sizlerin 14 Mayıstaki seçime hazırlık yaptığınız bir kanun teklifi. Mali af niteliği taşıyan bir düzenleme bu. Kamu alacaklarının yapılandırılması konusunda bugüne kadar ortaya konulan en kapsamlı düzenlemelerden bir tanesi olarak görülüyor. Bütçemizin de gelir kalemini büyük ölçüde etkileyecektir. Zira bu teklif, vergi, prim borçlarını yapılandırmakta, vergi cezaları, idari para cezaları, gecikme zammı, gecikme faizi ve gecikme cezalarına af niteliğinde indirimler getiriyor. Bazı meslek örgütlerinin alacakları başta olmak üzere, kamu alacağı niteliğinde olmayan alacakları da tekrar yapılandırıyoruz.

Esasında, vergi hukuku bakımından af, vergi cezalarını ortadan kaldıran bir düzenlemedir. Kanuna aykırı hareket edenlere idari ve hukuki yaptırımları ortadan kaldırıyoruz, bu da vergi ödeme bilincine zarar vermekte; burada vergilerini düzenli şekilde ödeyen vatandaşlarımızı cezalandırıyoruz. Nitekim, 2002-2023 döneminde tam 12 adet yapılandırma ve vergi borcu affı yaptınız ama sonuçta, maalesef hiçbir zaman sonuca ulaşamadık.

Ödenecek tutarlar tahakkukun yüzde 10'u ile tamamı arasında değişmekte olup en son aşamadaki kararla belirlenecek Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi'ne göre yapılacağını söylüyoruz. Bu madde kapsamında vergi dairelerinde 215.511 tane dava olduğu görülüyor; ihtilaf konusu ceza tutarı ise 181,2 milyar olarak görülüyor.

Yine, düzenlemede kamu alacaklarının tasfiyesi gibi bir amaç var ama bu yine gerçekleşmeyecek. Nitekim, daha önce çıkarmış olduğunuz 12 düzenlemede de hiçbir zaman hedefe ulaşamadınız. Bu kadar sık varlık barışı yapılan bir ülkeye hiç kimse güvenmez değerli arkadaşlar. Bu yüzden yurt dışındaki varlıkların Türkiye'ye getirilmesi de hiçbir zaman gerçekleşmedi, gerçekleşmiyor. İstikrarı olmayan bir yere hiç kimse gelmez.

5'inci maddede, gelir vergisi, gelir stopaj dâhil kurumlar vergisi, kurumlar stopaj dâhil katma değer vergisinde matrah ve vergi artırımı düzenlemeleri yapılmakta. 2022 yılı için matrah artırımına izin verilmemesi ise teknik nedenlere bağlanmıştır. Burada soru işaretleri vardır. Ya, daha biz matrahları, vergileri vermedik, siz burada matrah artırımına gidiyorsunuz. İşte, ne kadar duyarlı, tutarsız işlemler yaptığınız da burada ortaya çıkıyor.

Düzenlemenin bütünü yanlış olmasına rağmen en önemlisi de şu: Yabancıların gelip ülkemizdeki yapmış olduğu işlemlerden almış olduğu cezaları da burada siliyoruz. Yabancılar Türkiye'de bedava tedavi olup kaçıyorlar. Bunlara ilişkin önlem alınmazken af kapsamını genişleterek yabancıların tedavi ücretlerini de bizim gariban Mehmet amcaya yüklüyoruz.

Değerli arkadaşlar, buradan baktığımızda bir de günün en önemli konularından bir tanesi Türk Kızılay. Evet, Türk Kızılayın kuruluş ayarlarına getirilmesi gerekiyor, ticari bir kuruluş hâline getirilen yapının yeniden afet döneminde vatandaşın yanında olan yapıya dönüştürülmesi gerekmektedir. Bugün Kızılayın Uluslararası Kızılhaç Örgütü yapısından çıkarılması tartışılmakta olup, ulusal itibarımızı yerle bir ettiniz değerli arkadaşlar. Toplanacak paraların devlet bütçesinin yeni depremlere karşı kullanılması gerekirken maalesef başka yerlere harcadınız. Okul ve hastaneler depreme karşı güçlendirilmeli, fay "zone"unda yer alıyorsa taşınmalıdır. Vekil olduğum 2018 yılından bugüne devamlı uyardım. Pandemi dönemi bomboş geçti, çocuklar uzaktan eğitim alırken özellikle seçim bölgem Tekirdağ'da okulların depreme karşı güçlendirilmesini buradan haykırdım ama AK PARTİ iktidarı ağustos böceği gibi yan gelip yattı, Maraş depremiyle uykudan uyandık ama 50 bine yakın vatandaşımızı kaybettik. Bunun vebali siz iktidarındır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bir de geçtiğimiz günlerde deprem bölgesindeki çiftçilerimizin gübre, mazot desteklerini nakdî olarak hesaplarına yatırdınız ama devlet gene bir şey yaptı, Yargıtayın, Danıştayın kararları olmasına rağmen gitti, çiftçinin desteklerine DEDAŞ el koydu, haciz işlemi başlattı. Ya, siz bir defa şu çiftçinin yanında olamadınız mı? Çiftçi orada enkazın altında, traktörü, ilaçlama makinesi, gübre makinesi, tüm ekipmanı enkazın altında, üretim yapmak için çırpınıyor.

Bugün Adıyaman Kâhta'dan bir çiftçi kardeşimiz diyor ki: "Sayın Vekilim, bana Tekirdağ'dan araç bulur musunuz? Gübre buldum, Adıyaman Kâhta'ya Tekirdağ'dan gübre gelecek." Ya, bağırıyoruz, gübre ihtiyacı var bu çiftçinin. Ama siz neredesiniz? Siz sadece birilerini kurtarmak için uğraşıyorsunuz. Sadece dilinizi kötüleştirdiniz. Birileri bize su attı, aslında ben derdim ki o suyu Hatay'daki o vatandaşlara götürmesi gerekiyordu o Şanlıurfalı Vekilimizin ama gitti, Tarım Komisyonundaki biz Komisyon üyelerine fışkırttı.

Takdir sizlerin.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4901) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendinin son cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Bu oranlar 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 inci maddesi ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanlar için %50 indirimli uygulanır."

Fahrettin Yokuş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ayhan Erel
Konya	Adana	Aksaray
İmam Hüseyin Filiz	Yasin Öztürk	Hüseyin Örs
Gaziantep	Denizli	Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Önergemizle, vergi yükümlülüğünü zamanında yerine getiren mükelleflerin matrah artırımı uygulamasında daha avantajlı şartlardan yararlanması ve ödüllendirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 5’inci maddesinin;

a) Dördüncü fıkrasının;

- (a) bendinde yer alan “on iki eşit taksitte bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmesi şarttır.” ibaresinin “on iki eşit taksitte, matrah ve vergi artırımı dolayısıyla verilen beyannamelere ait damga vergisinin ise ilk taksit ödeme süresi içinde, bu Kanunda belirtilen şekilde ödenmesi şarttır.” şeklinde,

- (d) bendinde yer alan “bu vergilerden %10 indirim yapılır.” ibaresinin “bu vergilerden (damga vergisi hariç) %10 indirim yapılır.” şeklinde,

b) Sekizinci fıkrasında yer alan “damga vergisi alınmaz.” ibaresinin “damga vergisi 1.000 TL olarak alınır.” şeklinde,

değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş — Kayseri
Mihrimah Belma Satır — İstanbul
Ramazan Can — Kırıkkale
Bahar Ayvazoğlu — Trabzon
Semra Kaplan Kıvırcık — Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önerge kapsamında yapılan düzenlemeyle, kanun teklifinin matrah ve vergi artırımını düzenleyen 5’inci maddesinde değişiklik yapılmakta olup maddenin (4)’üncü fıkrasının (a) bendinde; matrah ve vergi artırımı dolayısıyla verilen beyannamelere ait damga vergisinin matrah ve vergi artırımı sonucu tahakkuk eden vergilere ilişkin ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi sağlanmaktadır.

Diğer taraftan mezkûr maddede yapılan bir diğer düzenleme de matrah ve vergi artırımlarıyla ilgili beyannamelerden 1.000 TL damga vergisi alınması ve bu verginin indirim hesaplanmasında dikkate alınmayacağına ilişkindir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 5’inci madde kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Ali Kenanoğlu	Zeynel Özen
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
İmam Taşçıer	Mahmut Celadet Gaydalı	
Diyarbakır	Bitlis	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurunuz Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat günü Türkiye'nin 11 ilinde katliam yaşandı, öyle bir katliam ki resmî rakamlara göre 50 bin insanımızı kaybettik. Unutulmasın ki bu katliam ihmal zinciriyle planlanarak, tasarlanarak gerçekleşti. Katliamın planı sarayda, tasarısı bakanlıkta, onayı ise Türkiye Büyük Millet Meclisinde AKP-MHP aracılığıyla yapıldı; bu katliam planının adı da "imar affı." Son olarak, 2018 yılında imar affı için büyük bir keyifle kalkan elleriniz bugün 11 ilde insanlara mezar olan, birçok kaçak ve mevzuatlara uygun olmayan yapıların denetlenmeden resmiyet kazanmasına sebep oldu. 6 Şubat tarihinde bu korkunç felaket olmasaydı, belki de 8 Şubatta yeni bir imar affıyla birçok insanı yuva diye yeni mezarlara mahkûm edecektiniz. Burada, sizleri defalarca uyardık, halkın bize verdiği muhalefet görevini en onurlu şekilde yerine getirebilmek adına bilimin yol göstericiliği ve tavsiyeleri ışığında sizleri aydınlatmaya, yaptığınız yanlışların nelere mal olacağı konusunda uyarmaya çalışmamıza rağmen sarayın korkusuyla ellerinizi kaldırdınız. Sarayın ihtişamından korkacağınıza Allah'ın büyüklüğünden korksaydınız denetimsiz bir tane binaya onay vermezdiniz. Bu yüzden, ölen herkesin vebali sizin üzerinizedir. Kısacası, çiçek gibi insanların kalbini kırdınız, bahçeniz bahar görmesin.

Soruyorum, bu deprem Türkiye'nin yaşadığı ilk deprem mi ya da son deprem mi olacak? 1939 yılında Erzincan'da, 1999'da Gölcük'te; Van'da, İzmir'de yaşanılanlardan hiçbir ders alınmadığı, bırakın ders almayı daha da geriye gidildiği ortada. 1999 depreminden yirmi dört yıl geçmiş, sanki yirmi dört saat geçmiş gibi hiçbir hazırlık yoktu. Yirmi iki yıldır yönettiğiniz, aslında yönetiyormuş gibi yaptığınız memlekette yirmi iki gündür sağlayamadığınız müdahaleyi, planlamayı, organizasyonu bu halk ilk günlerde ve saatlerde kendi ferasetiyle elinden geleni yaptı. "Devlet yoktu, iktidar yoktu." diyenlere neden kızıyorsunuz? Olmadığınızı kendi ağzınızla itiraf edip üstüne helallik istemiyor musunuz? Bundan dolayı "Hükûmet istifa!" diyenlere "Kalkan kaldıracağız." tehditleriyle utanmadan yoksun duygunuzu göstermek yerine başınızı eğmeniz gerekirdi. Bunca insanın ölümünün nedeni deprem değil, depreme karşı alınmayan önlemlerdir. Bu insanlar gözünü ranttan, aklını paradan alamayan iktidar yüzünden öldü. "Ustalık dönemi" diye övündüğünüz bu dönem binlerce insana mezar, milyonlarca aileye keder oldu. İktidarınız bilime ve akla kapılarını kapatmıştır, deprem ve yönetmeliği var ama uygulanmıyorsa bunun sorumlusu yürütmeden sorumlu olan iktidarınızdır. Bu rant ve saltanat düzenine karşı çıkan meslek örgütlerine etmediğiniz hakaret, yapmadığınız tehdit kalmadı; yetkilerini kısıtladınız, denetim görevlerini önlediniz. Bilimle denetlenmesi gereken binaları

müteahhidin insafına bıraktınız. Sermaye-iktidar iş birliğiyle kent rantını organize ettiniz. Sembolünüz olan ampul ışık vereceğine bilimi karartan, aklı karartan, demokrasiyi karartan, özgürlükleri karartan, hukuku ve adaleti karartan, eğitimi ve ekonomiyi karartan ampul işlevini yitirmiş, patlamış, sönmüş bir ampuldür. Dokunduğu her şeyi ve herkesi karanlığa mahkûm ettiniz ama bir tek istisna, koruma şemsiyeniz altında tuttuğunuz, ballı ihalelerle beslediğiniz müteahhitleriniz üzerine ışığınızı, nurunuzu, rahmetinizi hiç eksik etmediniz. Sizin döneminiz liyakatsizlikle, denetimsizlikle, etik değerlerin yıkılması, yitirilmesiyle, bilim ve tekniğin dışlanmasıyla, her şeyin sonunda derin ve geçmeyen acı dolu bir ülke gerçekliğiyle hatırlanacaktır.

Değerli milletvekilleri, bilimden nasibini almamış şehirleşme, rant iştahı, denetimsizlik, önlemsizlik ve cezasızlık maalesef doğal bir afeti acı bir afete dönüştürdü. Öyle bir partiye dönüştünüz ki çadır ihtiyacı olanları, konteyner ihtiyacı olanları, para ihtiyacı olanları, eşya ihtiyacı olanları, konut ve iş yeri ihtiyacı olanları not alacağınıza siz eleştirenleri not etmeyi görev edindiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Bu saldırgan tutumunuzu anlamak mümkün değil.

Ben size bir şey hatırlatmak isterim: Herkes zirve olmayı hedefler ama kimse bilmez ki zirve yükselişin sonu, inişin başlangıcıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrasının (b) bendinde yer alan "%3" ibaresinin "%5" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Emine Gülizar Emecan	Abdüllatif Şener	Erkan Aydın
İstanbul	Konya	Bursa
Süleyman Girgin	Özkan Yalım	Mehmet Bekaroğlu
Muğla	Uşak	İstanbul
Cavit Arı		Tekin Bingöl
Antalya		Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurunuz Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – 12 yapılandırma gerçekleştirildi yirmi bir yıl içinde yani kaba bir hesapla baktığımızda bir buçuk yılda 1 yapılandırma gerçekleştirmiş Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı. Peki, niçin bu kadar yoğun bir şekilde yapılandırma ihtiyacı duyuluyor? Çünkü vatandaşların içine sokulduğu ekonomik darboğaz, sıkıntılar maalesef geçinmekte dahi zorluk çeken insanların vergi ve sigorta borçlarını, primlerini yatırmaktan alıkoyuyor ve ne ilginçtir bu yapılandırmaların birçoğu seçim arifesinde, seçime bir ay kala, bir buçuk ay kala, iki ay kala gündeme getiriliyor. Niçin? E, akıllarınca böyle bir yapılandırmayla vatandaşın gönlünü fethedip oy devşirecekler, bir de para toplayacaklar; mantık bu. Ama gelin görün ki vatandaşın vergilerini yapılandırırken taksitlendiren bu zihniyet kendi yandaşlarının vergilerini ise bir çırpıda affediyor; onlarda taksitlendirme falan yok, affediyor vergiyi. "Senden vergi almıyorum kardeşim; sen benim canım ciğerimsin, benim dostumsun, benim yandaşımsın, benim ortağımsın." diyor, affediyor. Garibana ne yapıyor? "Ya, sen bana oyunu verirsin, şu vergiyi taksitlendireyim, rahat rahat öde." diyor. Nasıl ödeyecek? Ekonomik sıkıntı devam ediyorsa, çarkı dönmüyorsa o taksiti nasıl ödeyecek? Ödeyemeyecek.

Şimdi, biz bu yapılandırmayı destekliyoruz. Halkın yararına olan her işe imza atarız, yeter ki halkın yararına olsun.

Ama bir şey var, çok zor günlerden geçiyoruz, bir büyük acı yaşandı 6 Şubatta ve bu acı yaşanırken bu iktidar işgal altına aldığı kurumlarıyla tümüyle iflas etmiştir. Kızılay… Ya, büyük bir pişkinlik var, her gün skandal ortaya çıkıyor Kızılayla ilgili; her gün yolsuzluk, usulsüzlük ortaya çıkıyor, hiç bana mısın diyen yok. Şimdi, bu kurumların Onursal Genel Başkanı dönüp de "Ya, ne oluyor burada, basında Kızılayla ilgili bu kadar çok ilginç usulsüzlüklerden bahsediliyor; getirin bakalım şunları, bir bakayım." demez mi? Şu yolsuzluklarla ilgili, usulsüzlüklerle ilgili bir komisyon kurdurulup araştırılmaz mı? Hiç umurlarında değil, hiç umurlarında değil. Peki, ne yapıyorlar? "Deprem, acı, büyük felaket" diyorlar, akıllarınca felakete yönlendirip kendilerini kurtaracaklar! Ve kadere bağlıyorlar. Kaderin, kader planınızın içinde Kızılaydaki yolsuzluklar, usulsüzlükler de mi var? Kader planınızın içinde, kurulan AFAD'ın yaptığı bu olumsuzluklar, bu koordinasyonsuzluklar, bu başıbozukluklar da mı var? Kader planınızın içinde o masum insanların günlerce çürümeye yüz tutmuş cesetlerinin oralarda kalması da mı var? Bütün bunlar bir gerçek ve hâlâ kayıp aileler var. Konut ihalelerini yandaşlarınıza peşkeş çekmeyi bırakın, şu kayıp ailelerin acılarını dindirin. Çocuklar kayıp, çocuklar! Ve siz o çocukları belli birtakım vakıflara peşkeş çekiyorsunuz, ailelerinden koparılan o masum çocukları karanlık ellere teslim ediyorsunuz! Sizin bakış açınız bu ve siz bu bakış açısıyla bu acının, tamamen çürümüşlüğün müsebbibisiniz.

Kader… Elbette deprem bilimsel yöntemlerle tespit edilebilir, elbette bilimsel yöntemlerle… Akademisyenler her gün bas bas bağırıyor, iktidara âdeta yalvarıyorlar, diyorlar ki: "Bakın, deprem geliyor." Siz "Kader…" Yahu, tamam, depremi siz önleyemezsiniz de deprem planlamasını da mı yapamazsınız? Sizin bilimsel anlayışınızın dışında kaderci anlayışınız on binlerce vatandaşımızın hayatına mal oldu.

Büyük dramlar yaşanıyor, büyük acılar var ve o dramlar hâlâ yaşanmaya devam ediyor; siz kıkır kıkır gülüyorsunuz, umurunuzda değil! İşte, biz burada anlatıyoruz. Ya, başınızı ellerinizin arasına koyun da düşünün; bu söylenenlerin hepsi mi yanlış, hepsi mi yalan, hiç mi doğru tarafı yok? Dinleyen yok, Grup Başkan Vekilleri keyfekeder gülüyorlar, sohbet ediyorlar, biz de burada kime konuşuyoruz, kime konuşuyoruz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAMER DAĞLI (Adana) – Senin Grup Başkan Vekilin telefonla konuşuyor!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sen kendininkilere bak!

TAMER DAĞLI (Adana) – Telefonla konuşuyor!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Şu yüz ifadelerine bak!

TAMER DAĞLI (Adana) – Telefonla konuşuyor!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sen kendi Grup Başkan Vekilinden mesulsün; onlara bakacaksın, onların tavrına bakacaksın!

TAMER DAĞLI (Adana) – Telefonla konuşuyor senin Grup Başkan Vekilin de!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sizin umurunuzda değil, 50 bin kişi ölmüş.

TAMER DAĞLI (Adana) – Senin umurunda değil!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – İşine bak sen!

BAŞKAN – Sayın Bingöl…

TAMER DAĞLI (Adana) – Saygısızlık yapıyorsun!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Adamın asabını bozma!

BAŞKAN – Sayın Bingöl…

TAMER DAĞLI (Adana) – Ne diyorsun ya!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sen ne diyorsun lan, ne diyorsun!

BAŞKAN – Sayın Bingöl, Sayın Bingöl…

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri)

TAMER DAĞLI (Adana) – Ne yapıyorsun ya!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Adamın asabını bozma, oturduğun yerden laf atıp durma! Şuna bak ya!

TAMER DAĞLI (Adana) – Laf atan sensin!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Ben laf atarım, kürsüdeyim; adam gibi konuşuyorum, kendine gel!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.22

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TIĞLI (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 70’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

6’ncı madde üzerindeki Tekin Bingöl ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin 6’ncı maddesinin 1’inci fıkrasında yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda yer alan” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş	İmam Hüseyin Filiz	Ayhan Erel
Konya	Gaziantep	Aksaray
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Arslan Kabukcuoğlu	
Adana	Eskişehir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Hukuk devletleri kurallara uygun cereyan eder, vatandaşlar için belirsizlik yoktur. Popülist hükûmetlerin iktidarda bulunduğu ülkelerde yanlış yanlışı düzeltmeye harcanır, hatalar silsilesi devam eder gider. Yerinde ve uygun projeler uygulamaktan uzak, liyakatsiz, adaletsiz AK PARTİ Hükûmeti varlığını popülist politikalara bağlamıştır. Zaman içinde yanlış kararların sonuçlarının cezasını vatandaşlarımız çekmektedir. Örneğin, imar affı bunlardan biridir. Hükûmet, çıkardığı imar affıyla mekânları vatandaşa mezar yapmıştır. Yapılan düzenlemelerle 521 milyar Türk lirası vergi borcunun kapsama alındığı bildirilmektedir. Hazineye bunun ne kadarının geçeceği bilinmez. Vergi affı silsilesi de yanlış kararlardan biridir. Peş peşe çıkan vergi aflarıyla, vergiyi toplamaktan sorumlu Hükûmet tarafından, vatandaş vergi vermekten menedilmektedir. Vergi affının peşinden stok affı, onun peşinden alet edevat affı… Nihayetinde, aflar böyle peş peşe sıralanıyor, hepsi atbaşı ilerliyor. Kayıt dışı olarak işletmeye giren para işletme içerisinde makine ve teçhizat yatırımına dönüyor. İşletmede bir makine

bulunuyor. Biraz önce Sayın Bakanlık yetkililerine de tekrardan teyit ettirdim; mevcut, olması gereken KDV'nin yarısı kadarıyla oradaki alet edevat envantere kaydedilebiliyor. Tespit edilen KDV'nin yarısıyla makine ve teçhizat ekonomiye giriş yapıyor. Ayrıca, envanterine kayıtlı ama şu anda işletmede bulunmayan makine ve teçhizatın da KDV'sini ödemek kaydıyla o da envanterden düşülebiliyor.

Bazen kullanılan ham maddenin birkaç misli stokta gösterilebilir, böylece gelecekteki ihtiyaç da stok affına dâhil edilebilmektedir. İşletme sahipleri, buna "Devlet bize fatura veriyor ağabey." diyorlar. Hükûmet, vatandaşını yolsuzluğa teşvik ediyor. An itibarıyla alması gereken vergiyi almadığı gibi, gelecekte alacağı vergiden de vazgeçiyor.

Günümüzde AK PARTİ Hükûmeti devlet eliyle servet aktarımında bulunmaktadır; TÜİK raporlarında bunu görmekteyiz. 2019-2022 yılları arasında ücretlilerin millî gelirden aldıkları pay yüzde 24 azalmıştır. 404 sıra sayılı Yasa Teklifi de belli ki bu servet aktarımını dört başı mamur hâle getirecektir. Bu neviden iş dünyasına haksız müdahaleler, kayıt dışı istihdama da neden oluyor. Kayıt dışının olduğu yerde finansman kaynağı belli değildir, muhasebeleştirilemeyen bir sermaye vardır.

Gelişmekte olan ülkelerde kayıt dışı ekonominin yüzde 1 artması genel ekonominin yüzde 5 küçülmesine neden olmaktadır. 2015 yılı itibarıyla, OECD ülkeleri arasında kayıt dışı ekonomilerin millî gelire oranı ortalama yüzde 16'dır. OECD ülkeleri arasında Türkiye millî geliri en kötü olan ve kayıt dışının en kötü olduğu 2'nci ülkedir. Bizde OECD raporuna göre kayıt dışılık yüzde 28 civarındadır. Kayıt dışı ekonominin ortadan kaldırılması gerektiği aşikârdır. Yalnız mali olarak değil, idari olarak da birtakım tedbirlerin alınması gereklidir. Örneğin, vergi idaresinin bağımsızlığı olması gerekirken Merkez Bankasının bağımsızlığına son veriliyor. Aslında, bakarsanız, kayıt dışı ekonomi topyekûn ülke idaresindeki hukuksuzlukla ilgilidir. Kanun ve kuralların hâkim olduğu ülkelerde kayıt dışı ekonomi beklenmez. Ülkemizde yasal ve idari düzenlemeler yapılmalıdır. Kayıt dışı ekonomi sonuçları bakımından da önemlidir. Kayıt dışı ekonomi, iktisadi gelişmemişlik, gelir eşitsizliği, kamusal hizmetlerin kalitesinin düşmesi gibi pek çok alanda olumsuzluğa neden olmaktadır. Kayıt dışı ekonomi, bir ülkenin habasetidir. Sağlıklı ekonomi, sağlıklı ülke idaresi için kayıt dışı ekonomi ortadan kaldırılmalıdır. AK PARTİ hükûmetleri yaptığı vergi afları, stok afları ve şimdi de makine ve teçhizat, emtia aflarıyla kayıt dışı ekonominin yaratıcısıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Görüşülmekte olan yasa teklifi, aslında iktidarını kaybettiğini anlayan bir hükûmetin ülkeye vermeye çalıştığı bir tahribattan ibarettir.

Hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını, diğer fıkraların bu duruma göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Emine Gülizar Emecan	Erkan Aydın	Cavit Arı
İstanbul	Bursa	Antalya
Özkan Yalım	Abdüllatif Şener	Mehmet Bekaroğlu
Uşak	Konya	İstanbul
Süleyman Girgin	Turan Aydoğan	
Muğla	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurunuz Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Halkımıza geçmiş olsun diyorum, başsağlığı diliyorum.

Çok ilginç bir iktidarsınız. Bugün burada her partiden milletvekilleri, özellikle kadın milletvekilleri 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü üzerine konuştu. Ama şu anda deprem bölgesindeki kadınların hijyenden hak ihlaline, hak kaybına kadar sorunlarını dile getirmek için İstanbul'da Taksim alanına çıkmak isteyen kadınlar polis ablukası altında. Güvenlikçi politikalarınız kadın tanımıyor, çocuk tanımıyor, insan tanımıyor; herkesi bir şekilde, bir dar alanın içerisinde kıskaca almaya çalışıyorsunuz. Sakın bundan sonra bu kürsüye çıkıp "Kadın hakları, şu bu…" falan filan demeye kalkmayın, 8 Martta bile galiba biraz sonra kadınları döveceksiniz siz yine, galiba öyle olacak. Ama bu işten vazgeçemiyorsunuz ki öyle bir diliniz, öyle bir uygulama pratiğiniz var ki. Mesela, "istifa" kelimesinden de çok korkuyorsunuz. Bir demokratik tepki statlarda dile getirildi diye, il güvenlik kurulları valinin başkanlığında ulusal güvenlik sayıyor. 81 ile monte ettiğiniz AK PARTİ tandanslı valiler var ya, vatandaşı stada sokmuyor.

Öğrencileri okula bırakmıyorsunuz, üniversiteleri kapattınız. Deprem bölgesiyle ilgili ağzını açıp eleştiri yapana hakaretin bini bir para. Televizyon kanallarına ceza yağdırıyorsunuz depremle ilgili konuşulduğu zaman, sonra da diyorsunuz ki: "Efendim, kullandığımız lügate dikkat edelim, depremden geçiyoruz, asrın felaketinden geçiyoruz." Asrın felaketi sizsiniz ya, milletin başındaki en büyük felaket sizsiniz.

"Hak, hukuk" demediniz, yok ettiniz, üstüne kurduğunuz yirmi yıllık yolsuzluk ekonomisiyle deprem anında, afet anında vatandaşı enkazın altında bıraktınız. Size bir şey söyledik, dedik ki: Bu antidemokratik uygulamalarınız, bu hukuksuzluğunuz, bu neoliberal, saldırgan, doymak bilmez iştahınızın arkasında durmaktan başka işi gücü olmayan iktidarınız, halkımızın cebinin üzerindeki külfettir; çekilirseniz her şey güzel olacak. Söyledik hatta bunu bir örnekle anlattığımız zaman, yandaş basınınız ayağa kalktı "Bu Turan Aydoğan ne diyor?" diye. Selahattin Demirtaş'la alakalı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi "İhlal var." dediğinde, uygulayın kardeşim, uygulamazsanız vatandaşın cebindekini

eriteceksiniz, faiz baronlarına peşkeş çekeceksiniz, ekonominin üzerine çullanacak dediğimiz zaman, yandaş basınınız ayağa kalktı, hamaset edebiyatı yaptı. Ben size şimdi bir örnek vereyim mi bununla ilgili? Sayın 13'üncü Cumhurbaşkanımızın, Sayın Genel Başkanımızın adaylığının deklare edildiği dakikada Türkiye'nin kredi notu yükseldi, haberiniz var değil mi? CDS notu neredeyse tepetaklak aşağıya doğru geldi. Daha ucuza borçlanabilirsiniz bu altmış yedi gün içerisinde, size bir kıyak yaptı Sayın Genel Başkanımız, Eurobond'daki fiyatlar yükseldi, faizler düştü, ekonomi kendi kendine refleks verdi. Ya, ben, sizin yerinizde olsam var ya, bunu değerlendiririm. "Bu neydi?" diye bakmayın; bu, işte, bu söylediğimizdi. Hukuka dayalı demokratik bir devlet algısının kırıntısı bile ortaya çıktığı zaman, piyasalar bile refleks veriyor. Ha, bunu anlayamadınız yirmi yılda, bu saatten sonra anlayacağınızı da zannetmiyorum.

Deprem bölgesiyle ilgili size şunu söyleyeceğim: Kimin parasını kime veriyorsunuz da vatandaşa, yapılan konutların yüzde 40'ını ödettirmeye kalkıyorsunuz? Bedava vermeniz lazım, bedava vermeniz lazım! Kıyakmış gibi konuşuyorsunuz: "Konutun yüzde 40'ını vatandaş ödeyecek." Algı yönetiyorsunuz. Ekranları başındaki vatandaşlarımız duysun: Afet hâli sosyal devletin çözmesi gereken bir iştir kardeşim, bedava verilmesi lazım, geldiğimizde bedava yapıp vereceğiz. Hadi, çıkın, söyleyin bakalım tekrar yüzde 40'ı. Deprem bölgesindeki vatandaşın vergilerini erteliyorsunuz. Neyi erteliyorsunuz? Kime kıyak yapıyorsunuz siz ya? Silmeniz lazım kardeşim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Buyurunuz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – İnsanlar aç, yoksul; 35 milyar dolar deprem vergisini iç ettiniz. Erteliyorsunuz, öyle mi? Üretemeyen insanların, neredeyse sadece mintanıyla beraber kurtulmuş olan insanların borcunu erteliyorsunuz. Devlet gibi durun, silin; yandaşlarınıza sildiğinizin onda 1'ini silseniz yeter.

Size söyleyecek olduğum tek bir şey var: Farkındayım; siz de eziliyorsunuz, büzülüyorsunuz, çocuklarınızın yüzüne bile bakamıyorsunuz, farkındayım. Bu eziklik aslında sarayın üzerinize yıktığı bir eziklik, azınlık iktidarının yıktığı bir eziklik; sanıyorum bundan kurtulmak istiyorsunuz. Bu ezikliği size sizin de bizim de sevdiğimiz bir şairin sözleriyle anlatayım: "Dünyanın en uzun hüznü yağıyor/ Yorgun ve yenilmiş insanlığımızın üzerine." diyor Erdem Bayazıt. Bunu yaşatıyorsunuz bize.

Kurtuluşu ben size söyleyeyim, farkına varın; siz de Kemal Kılıçdaroğlu'na oy verin, kurtulun.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan ilk "ve" ibaresinin "ile" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz	Mahmut Toğrul	Zeynel Özen
Şırnak	Gaziantep	İstanbul
Ali Kenanoğlu	İmam Taşçıer	Mahmut Celadet Gaydalı
İstanbul	Diyarbakır	Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurunuz Sayın Kaçmaz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, hepimizin tanık olduğu bu ağır felaket sonrasında çoğumuz hemen deprem bölgesine koştuk ve deprem bölgesindeki durumu, yaşadıklarımızı kısaca özetlemek istersek; değerli milletvekilleri, ilk gittiğimizde ses varken ekip yoktu, ekip varken bu sefer ekipman yoktu, ekipman varken de bu sefer artık ses yoktu; tam da yaşadığımız durumun özeti buydu.

Tabii, depremde gördük ki dört bir yanımız düşmanlarla çevrili değilmiş meğer. "Bir gece ansızın…" diye efelendikleriniz en önce yardımımıza koşanlar arasındaydı. "Musluğu kapatır, sizi aç bırakırız." diye efelendikleriniz yine yardımınıza ilk önce koşanlar arasındaydı. Yine, bu depremde gördük ki düşmanımız da dış güçler değil, sizin ihmalleriniz, doymak bilmeyen açlığınız, ihtiraslarınız ve kendi hırsızlarınızmış yani dışımızda değil, içimizdeymiş yıkıcılar.

Tabii, birçok görüntü, birçok olay, birçok acı yansıdı, sadece birini paylaşmak istiyorum. Hatay'da, Özel Defne Hastanesi -biliyorsunuz- yoğun bakım ünitesinde 1'i bebek 14 hasta cihazlara bağlı bir şekilde, ölü bir şekilde bulundu. Depremin 3'üncü gününe ait görüntüler çıktı ve insanlar orada ölüme terk edilmişti. Tabii, sadece bu skandalla bitmiyordu, Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesinde de bu skandalın benzeri, bu katliamın benzeri yine meydana gelmişti. On yıllık bir hastane olan Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi de büyük hasar almıştı ve iddiaya göre doktor ve hemşireler de hastanede yoktu. Elektrikler kesilince, jeneratörler çalışmayınca yoğun bakımda, acil serviste ve çocuk doğumda tedavi gören hasta ve bebekler kaderine bırakılmıştı. Hastanede hayatını kaybedenler ve hastalar ancak bir gün sonra çıkarılmaya başlandı. Bir UMKE görevlisinin hem şahitliği, tanıklığı hem de çektiği görüntüler aslında bu vahşeti gözler önüne seriyordu çünkü çıktığı her katta hastalar, ölenler ve ölüme terk edilenler bulunuyordu. Yoğun bakım ünitesinde jeneratörler çalışmadığı için soğuktan ölen bebekler vardı. Yine, diğer katlarda da bu şekilde ölüler görülüyor görüntülerde. Tabii, Sağlık Bakanlığı bu duruma dair bir açıklama yapmadı.

Sadece şunu söylemek istiyorum değerli milletvekilleri: Bakın, birkaç gün önce Yunanistan'da bir tren kazasında 36 kişi hayatını kaybetti diye bakan hemen çıkıp istifa edebiliyor, bürokratlar istifa edebiliyor ama bu vahşet karşısında, bu ihmaller karşısında, bu tedbirsizlikler karşısında şu ana kadar iktidar kanadında ya da bakanlar arasında istifa eden tek bir kişi yok.

Filozofları kıskandıracak yüksek bir kavrayış gücüne sahip Ingmar Bergman'a sormuşlar "Gidişat çok kötü, dünya nasıl kurtulacak?" diye. "Utanç." demiş Bergman, "Dünyayı bir tek utanan insanlar kurtarabilir çünkü utanmak 'kibir' denilen en büyük günahın panzehridir." demiş. Ne güzel söylemiş değil mi değerli milletvekilleri? Bence de utanmak yalanın, iftiranın, hırsızlığın, pişkinliğin, arsızlığın önündeki en büyük engeldir. Toplumun gerektiğinde başını öne eğebilen, yüzü kızaran, özür dileyebilen insanları görmeye ihtiyacı var artık. Maalesef ki iktidarın ihmalleri, yetmezlikleri, koordinasyonsuzluğu karşısında pratiklerinde özür yok, mahcubiyet yok, utanma yok; iktidarın pratiklerinde hakaret var, "Not aldık." diye tehdit etmek var.

Değerli iktidar vekilleri, biliyoruz, vicdanınız tertemiz çünkü onu bir kez bile kullanmadınız. Az biraz vicdanınızı kullanmaya davet ediyorum çünkü deprem bölgesinde gördüklerimiz, yaşadıklarımız sadece bir doğa olayıyla açıklanabilecek bir durum değildi; sizin ihmalleriniz, sizin hırslarınız, sizin yönetememeniz ağır bedellere sebep oldu. Bu sebeple sorumlular derhâl istifa etmeli ve yargılanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 7’nci maddesinin (6)’ncı fıkrasında yer alan “30/6/2023” ibaresinin “31/7/2023”, (7)’nci fıkrasında yer alan “31/7/2023” ibaresinin “31/8/2023” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş	Ramazan Can	Semra Kaplan Kıvırcık
Kayseri	Kırıkkale	Manisa
Mihrimah Belma Satır	Bahar Ayvazoğlu	
İstanbul	Trabzon	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, kanundan yararlanmak için başvuru ve 1’inci taksit ödeme sürelerinin birer ay uzatılmasına yönelik yapılacak düzenlemeye paralel olarak bu maddenin (6)’ncı ve (7)’nci fıkralarında yer alan sürelerin birer ay uzatılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Ali Kenanoğlu
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı		İmam Taşçıer
Bitlis		Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın İmam Taşçıer.

Buyurunuz Sayın Taşçıer.

İMAM TAŞÇIER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla emekçi kadınlarımızın bu gününü de kutluyorum.

Diyarbakır, on iki bin yıllık tarihe sahip bir yerleşim yeri. Diyarbakır'ın bu son adı olan Diyarbakır seksen, doksan yıl önce verilmiş. Bundan önce değişik isimleri vardı ama en son isimlerden biri Amed'di. Onun için, ben Amedliyim ve Amedsporluyum, Amedspor taraftarıyım, onu burada belirterek konuşmama başlamak istiyorum.

Sporda, özellikle futbolda iller arası gerginlikler vardır. Bu, çok yerde var. Bu gerginlikler taraftara bir şekilde yansıyor. Diyarbakırspor ve Amedspor ile Bursaspor arasındaki bu gerginlikler son yirmi yıldan beri devam eden gerginliklerdir; bunu hepimiz biliyoruz sporla ilgilenen arkadaşlar olarak. Benim asıl dikkat çekmek istediğim nokta, bu gerginliklerden yararlanmak isteyen bazı karanlık güçlerin ırkçı, faşist ideolojilerini burada kullanmalarıdır, bilerek ve isteyerek Kürt düşmanlığı yapmalarıdır. Şöyle ki: Günler öncesinden Bursa'da Amedspor aleyhine propagandalar organize edilmişti. Maçtan önce gece yarısı ise Amedspor'un kaldığı otelin etrafının kuşatılıp, ırkçı, faşist sloganlar atıldığını hepimiz canlı yayınlarda dahi izlemiştik. Valiliğin önlem almaması maçta bazı mesajların verilebileceğinin habercisiydi. Bu mesajları kamuoyunun dikkatle izlemesini sağlamak için de maçtan önce gerginlikler yaratıldı istenerek ve bilerek maça dikkat çekmek için.

Ben, Bursaspor taraftarlarının 1993 yılında Ankara'nın Elmadağ ilçesinde elleri bağlı bir şekilde kafasına 2 kurşun sıkılarak öldürülen Cem Ersever'i tanıdıklarını kesinlikle düşünmüyorum, tanımazlar.

Yine, ben, JİTEM'ci, JİTEM elemanı, kontrgerilla, Kürt halkının düşmanı olan "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım'ı, 1996 yılından sonra sırra kadem basıp kaybolan bu faşisti tanıdıklarını da düşünmüyorum. Hani Bursaspor taraftarı bunu da tanımıyor.

Yine, ben, Kürtlerin katledilmesinde kullanılan beyaz Torosları da tanıdıklarını düşünmüyorum, Bursalıların, Bursaspor taraftarlarının.

Peki, kim yaptı bunu? Bu fotoğrafları kim astı oraya Yeşil'in, Cem Ersever'in, Beyaz Torosların? Ne amaçlaydı? Ne mesaj verilmek istendi? Bunu biz Kürtler çok iyi biliyoruz. 1990'lı yılların canlı tanıklarından biri de benim ve benim yaş grubumdaki diğer arkadaşlar. Hiç fark gözetilmeksizin önce, 1991 yılının başında, Vedat Aydın, HEP İl Başkanı evinden alınarak bir Toros araca bindirildi ve götürüldü, üç gün sonra cenazesi bir derenin kenarında bulundu. Sonrasında, 17.500 faili meçhul –aslında Kürtler tarafından faili belli olan- cinayet işlendi 1991-1997 yılları arasında. Bunu işleyenler kimler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) - İşte, sözünü ettiğim beyaz Toroslar ile JİTEM'ci Cem Ersever, "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım ve diğerleriydi. Peki, bunların fotoğraflarını, bunların posterlerini Bursaspor-Amedspor maçında asmanın amacı neydi? Amaç şuydu, Kürtler bunu çok iyi biliyor, o mesaj tekrar verilmek isteniyor: Yani 1991 ile 1997 yılları arasına Türkiye'yi döndürmek isteyen, oraya getirmek isteyen karanlık güçlerin olduğu mesajı var. Vali, İçişleri Bakanı bu olayla ilgilenmiyorsa bunlar buna göz yummuşlardır. Bir an önce İçişleri Bakanı ve Valinin bu olayı açığa çıkarması gerekiyor. Kim o fotoğrafları, o resimleri oradaki seyircinin eline verdi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Bundan kimseye fayda çıkmaz, bunu bilmenizi istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının teklif metninden çıkartılmasını, diğer fıkraların bu duruma göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu	Abdüllatif Şener	Erkan Aydın
İstanbul	Konya	Bursa
Emine Gülizar Emecan	Cavit Arı	Özkan Yalım
İstanbul	Antalya	Uşak
Burhanettin Bulut	Süleyman Girgin	
Adana	Muğla	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Burhanettin Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem felaketinin üzerinden bir ay geçti, acılar sarılmaya çalışılıyor elbette, Türkiye'nin dört bir yanından da yardım yapılıyor. Biraz önce Hatay milletvekilleri bölgedeki durumu anlattı, o yaşananlardan, o derin acılardan etkilenmemek mümkün değil ama bu, bizim kendi sorumluluğumuzu, kendi görev alanımızı konuşmamıza engel değil çünkü bu çatı aynı zamanda bir hesap sorma, aynı zamanda iktidarın yaptıklarını deşifre etme yeridir. Bu tür afetler bir daha başımıza geldiğinde -adı üzerinde doğal afet olduğu için- en azından tedbirimizi almamız gerekiyor. Burada bir doğal afet yaşandı ama afet sonrası maalesef kurumların ne kadar itibarsızlaştığını, iktidarın, örneğin, Kızılayı, yüz elli beş yıllık kurumu nasıl yirmi yılda itibarsız hâle getirdiğini gördük. Burada hep eleştiriyoruz, hep söylüyoruz, işte, bir itibar üzerinden gidiliyor, her seferinde ülkenin, milletin itibarı söyleniyor ama her seferinde de şirketlere o itibar teslim ediliyor. Örneğin, şehir hastaneleri yapılıyor, bir bakıyorsunuz, o hastanelerin arkasında 5'li çeteden müteahhitler var. Ya da ondan da vazgeçtik; itibarı tariflerken en çok tartışma saraylar üzerinden oluyordu. Kışlık saray, yazlık saray dediğiniz saraylar yılda en fazla üç gün, beş gün kalınan yerler; diğer itibar diye sayılan saray da uçan saray, o itibarı da Katar'dan aldılar, Katar'ın hediyesiyle itibar sayıyorlar. İşte, bir anlamda bu deprem bunların makyajını, bu iktidarın makyajını da alaşağı etmiştir.

Burada itibar, "millî ve yerli" diye ifade eden iktidarın itibarı hediyelerden gelen ya da bir ay bile kalmayacağı yerlere milyarlarca para aktarması olarak kalmış ama asıl itibar şudur: Örneğin, Adana'da Çukurova Üniversitesi Hastanesi var; elli yıllık bir hastane, binlerce hekim yetiştirdi, bölgenin en önemli hastalıklarının tedavisi o hastanede yapılıyor. Uzun zamandır o bina, Çukurova Üniversitesinin

bulunduğu bina hasarlı; bunu herkes biliyor, yıllardır da konuşuluyor ancak yapılmadı. Ne zaman boşaltıldı? Depremde tehlike arz ediyor diye depremden hemen sonra. Hâlbuki, o yöneticiler daha önceden oranın tedbirini almış olsalardı, hani "itibar" dediklerini şehir hastanesinde, başka şirketlerin yaptığı yerlerde aramasalardı, itibarı üniversite, itibarı hastanelerimiz olarak görmüş olsalardı o hastaneleri yaparlardı.

Ya da işte "Şimdi hesap sorma zamanı." diyoruz ya, her yerde müteahhitlerin adı konuşuluyor ama AFAD'ın yıkılan binasının hesabı kimseye sorulmuyor. AFAD ya; bu tür olağanüstü dönemlerde, afet dönemlerinde müdahale etmesi gereken kurumun binası Hatay'da yıkılmış durumda. Keza aynı şekilde Hatay Devlet Hastanesi yıkılmış durumda, kullanılamaz durumda. 2007 yılında TOKİ tarafından yapılmış ama onun hâlâ hiçbir tarafta konuşması olmuyor ya da yine aynı şekilde Kızılay. Kızılay, sürekli laf söylediği Ahbapa, insanların titreyerek, donarak öldüğü dönemde… Hani Kızılayın Başkanı "Ya kardeşim, ben sana bu çadırı niye satayım, bu benim görevim, madem yardım topluyorsunuz, bana yardım yapılmıyor sana yardım yapılıyor, benim imkânlarım dışında siz bulun çadırınızı, insanlara yardım edin." diyeceğine bir tüccar edasıyla Ahbapı böyle iyi bir müşteri, ballı bir müşteri olarak görüp çadırları ona satabiliyor. Böylesi bir anlayışın, böylesi bir AKP zihniyetinin bizi getirdiği durum şirketlere teslimiyettir.

Bir başka örnek daha vereceğim, o da Adana Havalimanı. Adana Havalimanı deprem zamanı resmen bölge havalimanı oldu çünkü depremde hasar gören diğer havalimanları çalışmayınca tüm yardımlar Adana Havalimanı'na geldi. Adana Havalimanı'na sadece ülkemizden değil, dünyanın her tarafından yardımlar geldi. Oradan deprem bölgesine taşımak yine bizlere düştü ama Adana Havalimanı'nın ne kadar kıymetli olduğunu o gün yine gördük. Fakat yine aynı zihniyet yani şirketlere itibarlarını teslim eden zihniyet Adana Havalimanı'nı kapatacak ve uzun zamandır bu konuşuluyor. Kapatma gerekçeleri de yine bir şirketin yaptığı ve yüklenici şirketin yöneticisinin "Adana Havalimanı'nın kapatılması gerekiyor." diye ifade bile kullanıp gazetelerde bunu boy boy ilan etmesine rağmen Adana Havalimanı yine kapatılacak. Niye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Tarsus'ta yapılan, bir şirketin yaptığı havalimanına teslim edilecek. Ben buradan soruyorum: Ya, hadi siz devletin itibarını şirketlere devlettiniz; peki, Adanalılık ruhu nerede? Adana en fazla milletvekilini iktidar partisine veriyor yani AK PARTİ'ye veriyor, 5 milletvekili var. O partinin içerisinde Adana'dan, Adanalılardan aldığı oylarla bakanlık yapan insanlar var. Bunların hiçbiri Süleyman Kozuva'nın açıkladığı "Adana Havalimanı kapatılacak." açıklamasına "Sen kimsin kardeşim, bunu nasıl söylersin?" bile diyemediler, kapatmaya itiraz bile edemediler, ağızlarını açamadılar.

Ben buradan son olarak şunu söyleyeyim: "İtibar" dediğiniz yaptıklarınızdır, "itibar" dediğiniz kişiliğinizdir; yoksa "itibar, itibar" diye şirketlere teslim ederseniz ancak ve ancak bugünkü yolsuzluğa, bugünkü yoksulluğa burada sıradaki bulunanlar olarak dâhil olursunuz, ortak olursunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 9'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasının (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, aynı bendin (2) numaralı alt bendinde yer alan "dönemler hâlinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "yüz yirmi eşit taksitte" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"d) Bu kanun kapsamındaki belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğine haiz kuruluşlar ile bunların, sermayesinin en az yüzde 50'sine doğrudan ya da dolaylı olarak sahip bulundukları şirketlerce ödenmesi gereken tutarlar aylık dönemler halinde azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilir."

Emine Gülizar Emecan	Abdüllatif Şener	Erkan Aydın
İstanbul	Konya	Bursa
Süleyman Girgin	Cavit Arı	Özkan Yalım
Muğla	Antalya	Uşak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın.

Buyurunuz Sayın Aydın.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

404 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü tebrik ediyorum ancak 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde bile sadece İstanbul'da 3 kişi, 3 kadın cinayete kurban gitmiştir. Buradan da ülkemizin gerçeğini göstermek istiyorum.

Konumuz deprem. Öncelikle, hayatını kaybeden 50 bine yakın yurttaşımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifa, ulusumuza da geçmiş olsun diyorum.

Depremin 1'inci günü Bursa'dan hareket ettik, ancak 2'nci günü hava şartlarından ve yol koşullarından dolayı Elbistan'a ulaştık. Gittiğimizde gerçekten hava çok soğuk, eksi 21 derecelere ulaştı. Her bir apartmandan, binadan sesler geliyor ve maalesef çok büyük bir faciayla karşılaştığımızı anladık. 2'nci günü akşamı devletin 4 valisi, 4 kaymakamı, bütün mülki idari amirleri, siyasi parti temsilcileri de dâhil olmak üzere bir toplantıya katıldık ve burada gerçekten irkildik. Gerçekten, Hükûmetin, devleti yönetenlerin böyle bir faciaya hiçbir hazırlık yapmadığına bizzat şahit olduk. O saatte, depremin 48'inci saatinde, nerede toplanacağız, nereye yardım gelecek, koordinasyonu kimler yapacak; hiç kimsenin bir şey bildiği yok. Krizden önce, afetten üç yıl önce Kahramanmaraş afette öncelikli bölge seçilmiş ve tatbikatlar yapılmış. Koordinatör valiler soruyor: "Yardımı kim alacaktı?" "Ben." "Nereye toplanacaktık?" "Şurası, belki burası." "Olmaz, şurası." "Arama kurtarma ekipleri nerede?" "Gelecekler, belli değil." "Asker var mı?" "Yok." "Ekip, ekipman?" Bilen yok, her şey Allah'a emanet; hepsine şahit olduk. Bunları niye söylüyoruz, önce onu söyleyelim. Sizleri eleştirmek, "Hükûmet şöyle yaptı." demek için değil, zaten bütün kamuoyu gördü. Şimdi, büyük depremler bekleniyor, Bursa'da bekleniyor, Marmara'da bekleniyor, İstanbul'da bekleniyor; bari orada hazır olalım, bunlardan ders alalım diye. 99 depreminden kimse ders almadı, alsaydı bugün 50 bin kişi ölmezdi.

Çadır… Pazartesi günü bölgeden geldim arkadaşlar, hani "Çadır dağıttık." diyorsunuz ya… Bakın, şurada, şu amca 23 kişiyle 25 metrekarelik bir çadırda yaşıyor, kendi anlattı. Yerlerde muşambalar, muşamba rutubetten mantar kaplamış, kokudan içeriye giremiyorsunuz. Teyzeye sordum: Nasıl yatıyorsunuz burada? "Evladım, yatmıyoruz, sadece sığınıyoruz, sabahı ediyoruz." dedi ama Kızılay ne yapmış? Çatır çatır parayla çadır satmış. Yetkililer "Çadır dağıtıyoruz." diyor ama öyle olmadığını yine size Bursa'dan skandal bir olayla anlatayım.

Millî Eğitim Bakanı -aynı devletin bütün kurumları seferber oldu ya- çadır gönderecek, o da söz vermiş "Haftada bin çadır bizden." diye. Kim üretecek çadırı? Bursa'da Şehit Ömer Halisdemir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi gönderecek; onlar demir aksamını yapacaklar, çadır kısmını da Bursa Osmangazi Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yapacak. Güzel, baktığınızda "tweet"ler atmışlar, reklam çekmişler; şu şekilde, burada, Ömer Halisdemir Anadolu Lisesinde çadırın demirleri yapılmış; şurada, Osmangazi Borsa İstanbul Anadolu Lisesinde çadırlar yapılmış, arkadaşlar da boy boy poz vermiş. Peki, işin gerçeği bu mu? İşin gerçeğini söyleyeyim arkadaşlar size.

Dün EĞİTİM-İŞ Sendikası Başkanı Yeliz Hanım, üyeleri açıklama yaptılar. İşin gerçeği ne biliyor musunuz? Gaziantep'ten çadırı almışlar, her bir tır için 25 bin lira nakliye vermişler; getirmişler, Bursa'daki bu mesleki ve teknik liselerinde amblemi basmışlar; Bursa'dan almışlar, tekrar deprem bölgesine göndermişler yani ne yapmış bu arkadaşlar biliyor musunuz? Bin kilometre yoldan sadece Millî Eğitim Bakanlığının mührünü, amblemini basmak için getirmişler, bunun parasını Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden ödemişler, yetmemiş, boy boy reklam yapmışlar. Aynı işi dört beş günde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Gaziantep'ten aldıkları çadırı yarım saat uzaklıktaki Nurdağı'na, İslâhiye'ye, Kahramanmaraş'a gönderseler belki de günlerce o yurttaşlarımız soğuğun altında, karın, yağmurun altında eziyet çekmeyeceklerdi.

Buradan soruyoruz bu Millî Eğitim Bakanına: Sırf saraya şirin görünmek için, sırf oradaki karar vericilerin kendi adlarına algı yaratmaları için bin kilometre öteye götürüp bir MEB amblemi basıp tekrar geri getirirken hiç vicdanınız sızlamadı mı? Bu işlemi de devlet bütçesinden yaparken tüyü bitmemiş yetimin hakkını hiç düşünmediniz mi? Düşündüklerini sanmıyorum çünkü şu kadar vicdanları olsa çoktan istifa ederlerdi. Komşumuz Yunanistan'ı görüyoruz, 50 kişi öldü, Ulaştırma Bakanı istifa etti; Türkiye'de…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Son, toparlıyorum Sayın Başkan. Son olarak toparlıyorum.

BAŞKAN – Depremin yaşandığı illerle ilgili…

ERKAN AYDIN (Devamla) – Hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Onlara özgüydü.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Ben de depremde…

BAŞKAN – Buyurun efendim, buyurun.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Yarın gene deprem bölgesine gidiyoruz, biz de deprem bölgelerinde bayağı kaldık Sayın Başkanım.

Azıcık vicdan olsa… 50 kişi tren kazasında öldü, Ulaştırma Bakanı istifa etti; burada 50 bin kişi öldü, ne çadırı parayla satan istifa etti ne bunları önlemekle, tedbir almakla ilgili bakanlar istifa etti; hadi onları geçtik, bir tane bürokrat dahi istifa etmedi ama bu ayıp size yeter. 50 bin yurttaşımızın -ki çok daha fazla olduğunu biliyoruz- orada kendi ailelerinin, yakınlarının içleri, vicdanları rahat olsun, inşallah altmış yedi gün sonra yirmi bir yıllık bu zulüm iktidarını hep birlikte sonlandıracağız ve önlemleri, aklı, bilimi, liyakati kullanarak güzel bir gelecek yaratacağız diyorum.

Saygılar sunuyorum.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş'un, milletvekillerinin süre tahdidine uymalarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, affınıza sığınıyorum, bu süre tahdidiyle ilgili depremin yaşandığı illerde tabii teeddüp ediyoruz, müdahale edemiyoruz ama bizim normal işleyişimize riayet edilirse işimiz kolaylaşır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan ilk "ve" ibaresinin "ile" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Zeynel Özen	Ömer Faruk Gergerlioğlu
Gaziantep	İstanbul	Kocaeli
İmam Taşçıer	Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
Diyarbakır	İstanbul	Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kaç gündür depremi konuşuyoruz ama herkes çok iyi biliyor ki millet, bina enkazının altında kalmadı, AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakının yirmi yılda oluşturduğu enkazın altında kaldı; bunu herkes net bir şekilde görüyor. Gezdiğimiz illerde AK PARTİ'li vatandaşlar da bunu söylüyordu; bakın, çok net bir şekilde bunu söylüyordu. Hiç üstü örtülemeyecek bir gerçek var.

Bakın, doğal afetlerde 3 unsur önemlidir: 1'incisi, yapısal hazırlık; 2'ncisi, ani müdahale; 3'üncüsü, koordinasyonun sağlanması. 3'ü de yoktu bu depremde, 3'ü de yoktu. Yapısal hazırlık var mıydı? Bakın, Adıyaman'da binaların ancak yüzde 5'i yönetmeliğe uygunmuş arkadaşlar. Yapısal bir hazırlık olabilir mi ya? Hâl bu. İmar afları; toplanma alanlarının binaya, ranta çevrilmesi; bütün bunları bir Kocaeli Milletvekili olarak her 17 Ağustosta hatırlattık, bu Mecliste deprem komisyonları kuruldu, yine elde var sıfır! Yönetmeliklere uygun olmayan bir bina, yapı stoku ve yapısal hazırlık sıfır!

İkincisi, ani müdahale; var mıydı? Kesinlikle yoktu. Biz hangi ile gitsek inanın ki herkes şunu çok net söylüyordu: "İlk üç gün devlet yoktu. İnsanlar enkazların altından feryat ediyordu, herkes de bunu duyuyordu ama hiç kimse bir şey yapamıyordu."

Bakın, Adıyaman'daki bir kadını anlatayım size: Konya'dan gelmiş, pazartesi sabahı doğum yapacak ve depreme yakalanıyor, enkazın altında kalıyor. Üç gün boyunca mesaj yolluyor, diyor ki: "Kurtarın beni, kurtarın!" Hiç kimse bir şey yapamıyor. Sordum köylüye: Ne oldu sonrasında? "4'üncü gün onları enkazın altında bulduk." dedi. "Onları" derken kimleri? "Enkazın altında doğum yapmış. Bebeği ile annesini bulduk, çıkardık." diyor. Arkadaşlar, bunlar vebaldir, vebal! Bakın, ani müdahale yapmadığınız için bir kadın enkazda doğum yaptı, enkazda ve o bebeğiyle o enkazın altından ani müdahale olmadığı için kurtarılamadı, hayatını kaybetti.

Koordinasyon var mıydı? Sıfır. Kesinlikle hiçbir koordinasyon yoktu, kim ne yapacağını bilemiyordu. Ekip oluyordu, ekipman yok; ekipman var, ekip yok. Büyük bir koordinasyonsuzluk vardı.

Şimdi, bakın, burada asıl önemli husus şudur: Maddi bir enkaz yok ortada, bu ittifakın oluşturduğu manevi bir enkaz var, bunu görmek lazım. Bu enkaz karşısında suskun kalma depremi var aslında, bunu görmek lazım. Şimdi, bu depremde herkes çok iyi biliyor ki millet sınıfı geçti, devleti elinde bulunduranlar sınıfta kaldı, çok net bir şekilde bu ortadadır arkadaşlar ve bütün bu yetkililer istifa etmelidir ama pişkin pişkin beklemektedirler. Bakın, bütün bu hazırlıksızlıklarına rağmen ilk yaptıkları iş ne oldu? Sosyal medyayı, Twitter'ı kısıtlamak, vatandaşların kurduğu aşevlerini kapatmak ve en sonunda Sayın Erdoğan işi yine, her zaman olduğu gibi, tüm doğal afetlerden sonra olduğu gibi kadere bağladı. Ne kaderi ya! Allah'a iftira etmeyin Allah aşkına. Siz tedbire uygun davransaydınız, imar afları çıkarmasaydınız "Ey Maraş halkı, ey Hatay halkı, imar affı çıkardık, alkışlayın bizi." demeseydiniz bu yıkımlar olur muydu?

Ve arkadaşlar, bakın, şu anda çadır ihtiyacı hâlâ bitmiş değil, yüz binlerce insan göç ediyor ve bu göç eden insanlar perişan ama öylesine zalim ve vicdansız bir iktidarsınız ki… Bakın, bugün oldu, Maraş'tan depremden kaçmış, Adana'ya gelmiş ve Niğde'ye yurda gitmiş KHK'yle ihraç edilmiş bir öğretmene -4 kişi- yurt görevlileri diyor ki: "Hayır, seni almayız." Vatandaş "Cehennemi yaşadığım yerlere dönmek zorunda kaldım, 7,7 şiddeti bile bu zalimliği bitirememiş." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, bu zalimliği nasıl bitirememişsiniz size bir başka örnekle anlatayım: Şu gördüğünüz insan bir akademisyen; çok başarılı, zeki, çalışkan bir insan; lise ve üniversitede dereceleri var; Fehmiye Çelenk. ÖYP sınavında Türkiye 3'üncüsü olarak Sakarya Üniversitesine girmiş -coğrafya bölümüne- ardından KHK'yle ihraç edilmiş ve öylesine bir çıkmaz sokağa itilmiş ve oradan çıkmasına müsaade edilmemiş ki en sonunda ne oldu biliyor musunuz? Bu zalimliğinizin sonucunda, daha yeni, dört gün önce, 3 çocuk annesi Fehmiye Hanım, işte sizin bu AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakının oluşturduğu KHK enkazı yüzünden evinde kendisini astı. İşte, bakın, 3 çocuk annesi kadının hâli ortada. Mezarlıkta en son…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Siz bir OHAL ve KHK depremi oluşturdunuz. İnsanları işte böyle mahveden bir iktidarsınız. Babaları, kardeşleri, çocukları mahveden ve insanları perişan eden bir iktidarsınız. Böyle bir iktidarın enkazının olmaması, bu depremin olmaması mümkün değil.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 9'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendinde yer alan "30/4/2023" ibaresinin "31/5/2023", (b) bendinde yer alan "31/5/2023" ibaresinin "30/6/2023" şeklinde değiştirilmesini ve (18)'inci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve diğer fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(19) 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre, Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde bu halin, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirlenen başvuru süresince devam etmesi durumunda, bu yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) yapılacak başvurunun süresi mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil) uzar, bu takdirde Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların ilk taksiti; başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitler ise bu taksiti takip eden aylık dönemler hâlinde bu Kanun hükümlerine göre ödenir. Şu kadar ki, bu Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında ödenmesi gereken tutarlar beyanname verme süresi içinde, taksitle yapılacak ödemelerde ise ilk taksit beyanname verme süresi içinde, diğer taksitler izleyen aylarda ödenir."

Mustafa Elitaş	Ramazan Can	Bahar Ayvazoğlu
Kayseri	Kırıkkale	Trabzon
Mihrimah Belma Satır	Semra Kaplan Kıvırcık	
İstanbul	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Malum olduğu üzere, 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 15'inci maddesi kapsamında depremlerden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas ilinin Gürün ilçesinde bulunan mükelleflerin vergi kanunları uygulaması bakımından 6/2/2023 ile 31/7/2023 -bu tarih dâhil- tarihleri arasında mücbir sebep hâlinde oldukları ilan edilmiştir.

Depremlerin oluşturduğu etkiler dikkate alınarak önergeyle, bu kanunun kapsamında yapılacak başvuruların ve ödenecek taksitlerin sürelerinin birer ay uzatılması ve mücbir sebep hâli ilan edilen illerdeki dairelere -meslek odaları dâhil alacaklı idarelere- borçlu olanların, mücbir sebebin sona erdiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar başvurmalarına ve ödemelerini de bu süreyi takip eden aydan başlamak üzere kanunda belirtilen süre ve şekilde yapmalarına imkân sağlanmaktadır. Ancak, kanunun 6'ncı maddesi kapsamında ödenmesi gereken tutarlarla ilgili olarak anılan maddede öngörülen beyan ve ödeme yapısı korunmakta, bu fıkra kapsamında uzatılan başvuru süresi içinde beyanların verilmesi ve ödenmesi gereken tutarın bu sürede ödenmesi, taksitle ödenmesi gereken tutarların ise ilk taksiti bu sürede, diğer taksitleri ise bu taksiti izleyen aylarda ödenecek şekilde düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

"(1) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacaklardan, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 1/1/2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve bir amme borçlusu adına tahakkuk etmiş asli ve fer'i alacakların toplamı tüm tahsil daireleri itibarıyla 5.000 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir. Bu tutarın tespitinde 1/1/2023 tarihi itibarıyla tahsil dairesi kayıtları esas alınır. Bu fıkra kapsamında tahsilinden vazgeçilen alacaklar ile ilgili açılmış davalar, alacaklı tahsil dairesinin alacağın terkin edildiğine ilişkin bildirimi üzerine mahkemece sonlandırılır, bu davalar ile ilgili yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri karşılıklı olarak talep edilmez. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olan tutarlar iade edilmez."

Süleyman Girgin	Mehmet Bekaroğlu	Emine Gülizar Emecan
Muğla	İstanbul	İstanbul
Cavit Arı	Özkan Yalım	Erkan Aydın
Antalya	Uşak	Bursa
	Abdüllatif Şener	
	Konya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurunuz Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar; şimdi bu kanun teklifini görüşürken bir taraftan da iktidarın önceki düzenlemelerindeki eksiklikleri görmesi nedeniyle bir önerge verdiklerini görmüş bulunmaktayız. Ben özellikle bu önerge üzerine konuşmak istiyorum.

Şimdi, verdikleri önerge de esnafların esnaf odalarına olan borçlarıyla ve faizleriyle ilgili. Yani deprem bölgesinden bahsediyorum; deprem bölgesindeki esnafların esnaf odalarına olan aidat ve borçlarının, esnaf odalarının bir üst birliğe olan borç ve faizlerinin silinmesiyle ilgili bir teklifleri var. Biz, esnafın lehine olduğu için öncelikle bu düzenlemeyi olumlu görüyoruz ancak burada şöyle bir durum olduğunu da bu teklifi hazırlayanlara hatırlatmak isterim: Burada "Tahsilden vazgeçmeye 31/12/2023 tarihine kadar ilgili yönetim kurulu karar verir." denilmektedir. Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, depremden etkilenen 11 ilde, 11 ayrı oda yönetimi var. Dolayısıyla bu yönetimler arasında farklı uygulamalar yaşanması muhtemel. Yani her şeye rağmen, depreme rağmen, diyelim ki odanın biri "Ben

aidatı alacağım.” derse burada “alabilir” sonucu çıkıyor. Dolayısıyla iller arasında ve esnaflar arasında farklı uygulamalar olabileceği için bunun “silinmesi” şeklinde düzenlenmesi sanki daha adil olacaktır, odaların inisiyatifine bırakılmaması gerekir diye buradan ifade etmek istiyorum.

Yine, burada dikkatimizi çeken konulardan bir tanesi de özellikle depremden etkilenen taşınmazlar ve depremden zarar gören araçlarla ilgili. Şimdi, bu araçların bir taraftan bandrolleriyle ilgili gecikme borçları silinirken bir taraftan da trafik cezalarının silinmesiyle ilgili bir düzenleme getirilmekte; biz bunu da olumlu görüyoruz. Depremden zarar görmüş vatandaşımızın aracının bandrolleriyle ilgili gecikme borçlarının, emlak vergilerinin silinmesini olumlu görüyoruz. Bununla birlikte şunu söylemek zorundayım: Bakın, deprem sürecinde oraya yardım için giden araçlar var, bu araçlara trafik cezaları uygulandı, bunların da silinmesi gerekir; oraya yardım için hızlı bir şekilde giden araçlara uygulanan cezalar var, bu cezaların silinmesi gerekir.

Değerli arkadaşlar, bakın, yine, kurumlar vergisinde indirim ve istisnalar var, biliyorsunuz; işte bu istisnadan yararlanan mükelleflerden yüzde 10 istisna kısmının geri alınması bu teklifle getirilmekte yani aslında bir anlamda burada bir deprem vergisi uygulamasına geçilmekte. Yani siz mükellefe bir istisna tanıyorsunuz -bu, yasamızda var- bu istisna ve indirimlerin bir kısmını, yüzde 10’unu geri alıyorsunuz.

Şimdi, bu dönemde şunu söylemek lazım: Evet, depremden ülkemiz etkilendi; işte, yüzde 10 istisnanın geri alınması uygun olabilir mi? Bu, tartışma konusu ancak bununla beraber bu kadar istisnadan siz yüzde 10’u geri alırken bir şeyden herhangi bir şekilde vergi almaya teşebbüs dahi etmiyorsunuz. O da nedir? Kur korumalı mevduattan elde edilen faizden -deprem de olsa- herhangi bir şekilde vergi almaya teşebbüsünüz yok. Değerli arkadaşlar, bakın, diğer teşviklerden ve indirimlerden yüzde 10 alıyorsunuz ama kur korumalı mevduata gelince herhangi bir vergi alma gibi bir girişiminiz yok; bunu söylemek isterim.

Yine, bakın, burada, şu an almaya kalkıştığınız, indirimlerden almaya kalkıştığınız vergi, o yüzde 10’luk dilimler 2022 yılı için. Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, 2022 defterleri kapandı; herkes o yılla ilgili, 2022 yılıyla ilgili tüm hesaplarını kitaplarını kapadı; vergi politikalarını, yatırım politikalarını düzenledi; artık o yıl geçti. Dolayısıyla geriye dönük bir vergi alınması vergi tekniğine ve Anayasa’ya aykırılık teşkil edebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAVİT ARI (Devamla) – O yüzden bunu da yeniden gözden geçirmenizde fayda var. Bu düzenleme, olsa olsa 2023 yılı için olabilir. Dolayısıyla, bu düzenlemeniz de doğru bir düzenleme olarak gözükmüyor çünkü artık bizim şirketlerimiz 2022 defterini kapamış, bilançolarını kapatmış; şimdi siz geriye dönük, teşviklerden yüzde 10 vergi almaya kalkışıyorsunuz; bakın, bu doğru değil. Bunun -dediğim gibi- hem mali politikalara, mali kurallara ve hem de Anayasa’ya aykırı olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bu çekincelerimizin de bu şekliyle kayda geçmesi hususunu talep ediyorum ve hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (9)'uncu fıkrasının üçüncü cümlesinin, (17)'nci fıkrasının altıncı cümlesinin ve (18)'inci fıkrasının altıncı cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine ve (10)'uncu fıkrasına aynı cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Bu kapsamda, tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez."

Zeki Hakan Sıdalı	Fahrettin Yokuş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Mersin	Konya	Adana
İmam Hüseyin Filiz	Hüseyin Örs	Ayhan Erel
Gaziantep	Trabzon	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her zamanki gibi "Hiç yoktan iyidir." denilen bu kanun teklifine "evet" diyeceğiz. Şunları da söyleyeceğiz: İktidarsınız ama 27'nci Dönemde de ekonomik sorunlara hiçbir çözüm üretemediniz, tek becerdiğiniz "yapılandırma" diyerek borca borç eklemek veya ötelemek. Basitçe, vatandaş sizden bugünün sorunlarını çözerken "mış" gibi yaparak yarın için daha büyük sorunlar yaratacak palyatif çözümler değil, istikrar ve güveni tesis edecek doğru adımlar bekliyordu; yapmadınız, yapamadınız. Bugün iktidarınızın 10'uncu ve aslında sonuncu vergi affı kanun teklifini getirdiniz. Vergiye gönüllü uyumu yıpratan bu uygulamanın sıklığı, vergi tahsilat oranlarında da düşüş yaratıyor. Ödeyenin de ödemeyenin de kendini suçlu hissettiği, dünyada eşi benzeri olmayan başarısız bir maliye yönetimi yarattınız. Bu durum yalnızca vergi ödemesinde değil, yapılandırma ödemelerinde bile azalmaya neden oluyor. Nasıl mı? Bakın, on yıl önce yapılandırmaların tahsilat oranları yüzde 50'nin üzerindeyken son yıllarda bu yüzde 10'a kadar geriledi yani yapılandırmanın bile yapısını bozdunuz. Yani hem kötü ekonomi politikalarınız hem de bunu telafi etmek için getirdiğiniz yapılandırmalarınız yalnızca vergiye uyumu değil aflara uyumu bile kontrolden çıkardı. İktidarınızda verginin temel ilkeleri olan genellik, eşitlik, adalet ve mali güce göre vergilendirme kavramları tamamen yok edildi. Bu kavramlar ülkede yok olunca maliyede de yok olması gayet doğal. Şimdi aflarla bu durumu tersine çevirip bir de bunu tam seçim öncesinde müjdeymişçesine yapıyorsunuz ama artık çok geç. Müjde, adil gelir paylaşımıdır. Müjde, kazanca göre vergilendirmektir. Müjde, vergi tabanını genişletmektir. Her neyse, bozduğunuz her şeyi İYİ Parti düzeltecek, kapsamlı ve gerçekçi bir vergi reformunu hayata geçireceğiz; gelir adaletine olumlu katkı sağlayacak, vergiye uyumu artıracak, vergi tabanını genişletecek uygulamalarla hem millet hem devlet kazanacak ve devletin kazandığı doğrudan millete hizmet için kullanılacak.

Kıymetli milletvekilleri, depremin üzerinden bir ay geçti ama acılar hepimiz için ilk günkü tazeliğini koruyor, sorun ve problemler ise artarak büyüyor. Bir gecede hayatı altüst olan depremzedelerimizin ihtiyaçlarının eksiksiz bir şekilde giderilmesinin takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Aynı zamanda, depremi yaşayan illerden sonra depremden en çok etkilenen yer, memleketim Mersin oldu. Depremzedelere kucak açan Mersin'in nüfusu en az 400 bin kişi arttı; en az diyorum çünkü hiç kimse bilmiyor, hesaplayamıyor. Domino taşı gibi artarak büyüyen koordinasyonsuzluk burada da devam ediyor. Yaşanan bu yoğun göç dalgası altyapı, ulaşım ve barınma başta olmak üzere, olanaklarımızın kapasitesinin üzerine çıktı. Hemşehrilerimizin ve göç eden vatandaşlarımızın ihtiyaçlarının sürdürülebilir bir şekilde karşılanabilmesi ve kentin daha dirençli hâle gelmesi için hemen şimdi bir önlem paketi gerekiyor. Depremin ilk günlerinden beri söylüyoruz, doğal afetin sosyal afete dönüşmesinin de önüne geçilmeli. Geçtiğimiz günlerde Mersin'de yaptığım görüşmelerde bu önlemlerin bir tercih değil, bir mecburiyet olduğuna bir kez daha kendi gözlerimle şahit oldum. Mersin'in tüm STK'leri bu konuda açıklamalar yapıyorlar. Bir kez de buradan kayıtlara geçsin diye tekrarlıyorum: Mersin özel bir destek statüsü kapsamına alınmalı. Merkezî bütçeden Mersin'deki kayıtlı nüfusa göre aktarılan kaynaklar fiilî durum dikkate alınarak yeniden hesaplanmalı ve acilen kullanıma açılmalı. Yardımlarda Mersin'deki depremzedeler de dikkate alınmalı. Kamu hizmetlerinin sürdürülebilir bir şekilde devamı için gerekli altyapı ve personel sayısı yeniden düzenlenmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Yatırım teşvik sisteminde 3'üncü bölgede yer alan Mersin, olağanüstü koşullar dâhilinde 5'inci bölgeye alınmalı. Yıllardır billboardlarda resim olarak kalan, taahhüt ettiğiniz, söz verdiğiniz ekonomik ve sosyal hayatı etkileyecek projeler gerçekten ivedilikle tamamlanmalı. Bu zorlu süreçte Mersin ve Mersinliler üzerine düşeni fazlasıyla yaptılar, yapmaya da devam ediyorlar ve büyük bir özveriyle de devam edecekler. Zira, depremzedeler bizim dostlarımız, kardeşlerimiz, akrabalarımız. Buradan iktidara tekraren çağrımız, kendi üzerine düşeni yapması ve Mersin'in yükünü hafifletmesidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde yer alan "ilk esas" ibaresinin "temel" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
Gaziantep	İstanbul	Bitlis
İmam Taşcıer	Zeynel Özen	Filiz Kerestecioğlu Demir
Diyarbakır	İstanbul	Ankara
	Rıdvan Turan	
	Mersin	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerine söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emniyet güçleri ortaya çıkmadığı ya da müdahale etmediği zaman gerçekten yürüyüşler çok güzel oluyormuş. Ankara'daki feminist yürüyüşten geliyorum ve büyük bir kalabalık. Gerçekten Türkiye'nin her yerinde kadınlar direniyor. Ben bir kez daha direnen bütün kadınları selamlıyorum.

Sadece sermaye sahiplerini düşünen ve onlar için seçim müjdesi olarak da okunan, son altı yılda 5 kez çıkarılan yapılandırma ve af içeren kanunlara bir yenisini daha eklediniz. Bu teklif, ekonomistler tarafından, sermaye sahipleri için tasarlanan şu ana kadarki en geniş kapsamlı mali aflardan biri olarak yorumlanıyor. Teklifle 521 milyar liralık vergi borcu kapsama alınırken asıl amacın hemen seçim öncesi kasaya 300 milyar kadar bir para akışı sağlamak olduğunu biliyoruz. Bunca yıldır vergi politikalarını hep servet sahiplerinin hizmetine soktunuz, şimdi de devam ediyorsunuz. Örneğin, 2016 yılının 1.000 lirası bugün yaklaşık olarak 8.000 liraya karşılık geliyor. Düzenlemeyle, geçmiş dönem borçların tahsili söz konusu olduğunda zaten enflasyon karşında servetlerini katlamış olan zenginler, kamuya olan 1.000 liralık vergi borçlarını aslında 8.000 lira olarak ödemeleri gerekirken 1.050 lira olarak ödeme şansı ve lütfuna sahip olacaklar. Bu af niteliğindeki düzenlemeden, 2.000 liraya kadar olan vergi borçlarının silinmesinden yararlanacak olan küçük esnafın dışında asıl olarak sermaye sınıfı yararlanacak. Toplumun ancak yüzde 10'u kadar bir kesiminin kamu borçları neredeyse sıfırlanacak.

Bakın, çoğu seçim öncesine denk gelecek şekilde 10'u vergi yapılandırması teklifi, 6'sı uzatma teklifi olmak üzere 16 adet vergi affı teklifiyle aralarında 5'li çetenin de olduğu şirketlere en az 128 kez vergi ve harç indirimi yapıldı. Bir şirkete 30 kez, diğer bir şirkete 36 kez, diğerine 24 kez, bir diğerine 19 kez vergi muafiyeti tanındı. Son iki yılda iktidar bloğu patronlara aylık bin liralık işveren primi desteği sağladı, varlık barışı uygulamasını uzattı, şirketlerin kâr payı dağıtımında uygulanan gelir vergisi stopajını yüzde 15'ten yüzde 10'a indirdi, asgari ücreti vergi dışı bırakırken emekçilerin yararlandığı asgari geçim indirimi uygulamasına son verdi, ihracatçıların ihracattan elde ettikleri kazançlara uygulanan kurumlar vergisi oranını 1 puan düşürdü, şirketlerin yurt dışı işlerde çalıştırdığı işçiler için gelir vergisi ve SGK istisnası getirdi. Son depremlerin ardından düzenlenen ve aslında bir şova dönüştürdüğünüz bağış kampanyasında bile durmadınız, depremzedeler için değil sermaye sahipleri için çalıştınız. Bağışların vergiden düşülmesini sağlayarak ayrıca bir kıyak geçildi. Gelir İdaresi Başkanlığı sosyal medya üzerinden açıklama yapıp bağış ve yardımların vergiden değil matrahtan düşürüldüğünü söyleyerek halkı ikna etmeye çalıştı ama nafile. Eğer yapılan bağış tutarı kadarı kazançtan düşüldükten sonra vergi oranının uygulanması söz konusuysa bu, apaçık, bağışların vergiden düşülmesi demek.

İnsanların depremden önce belki bir evi, bir arabası vardı; şimdi artık onlar da yok. Bu vaziyette bile depremzede yurttaşın vergisini yapılandırma, gayrimenkul zenginin ve onlarca arabası olanın vergisini affetme peşindesiniz. Toplumun yüzde 90'ı borçlanarak yaşıyor, attığı her adım için doğrudan veya dolaylı vergi ödemek zorunda kalan yurttaşlar hayatta kalmak için sürekli çalışmak zorunda.

Bakın, ne olmuştu? 26 Aralık 2003, Kemal Unakıtan: "Bundan sonra vergi affı yok." 30 Nisan 2013, Mehmet Şimşek: "Hiçbir şekilde içeriye dönük vergi affı gündemde değil." 3 Mart 2016, Naci Ağbal: "Vergi affı asla söz konusu değil." 17 Temmuz 2018, Maliye Bakanı Berat Albayrak: "31 Temmuz son fırsat, başka yapılandırma yok."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Şimdi, bunlar bir yana, bizim mutlaka uygulamak istediğimiz servet vergisi asla gündeme bile gelmediği gibi yurttaşın sırtına yüklenen ve sürekli artan tüketici vergileri, ÖTV'si, KDV'si de cabası.

Peki, gelelim hep soracağımız ve aslında cevabını da sadece bizim bulacağımız soruya: 1999'dan beri toplanan deprem vergileri ne oldu, nerede kullanıldı? Şayet toplanan deprem vergileri amacı doğrultusunda kullanılsaydı bugün 800 bin konut inşa edilirdi. Sonuçta, vergi düzenlemesiyle ilgili bir genel ahlaktan bahsedemiyoruz ne yazık ki. Vergiler kendi bekanız için sarıldığınız en önemli araçlardı fakat bu bölüşüm ilişkileriniz de sizinle beraber tükenecek.

Üzerimizdeki bu yükü hep birlikte kaldıracağız ve vergi politikalarını sosyal adalet ilkesi çerçevesinde değerlendirirken toplanan vergilerin ve kamu gelirlerinin de nereye harcandığı bildiğimiz bir düzen yaratmamız mümkün; bunu başaracağız.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, sıradaki önerge 500 kelimeyi geçtiğinden İç Tüzük'ün 87'nci maddesi gereği önergenin özeti okunacak, önergenin tamamı tutanağa eklenecektir. Ayrıca, önergenin tam metni siyasi parti gruplarına da dağıtılmıştır.

Şimdi önergenin özetini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına(*)

Görüşülmekte olan Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (13)'üncü fıkrasına aşağıdaki cümlenin, maddeye aşağıdaki fıkraların eklenmesi arz ve teklif ederiz.

"Depremler nedeniyle 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; faaliyet gösteren ve depremden zarar gören esnaf ve sanatkârların aidat borçları ve gecikme zamları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birliklerin Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonuna olan katılma payı ve mesleki eğitim fonu borçları ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçmeye ilgili yönetim kurulu yetkilidir.

(21) Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde;

a) Depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan ayni yardımlar ile 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar prime esas kazanca dâhil edilmez, bu yardımlar üzerinden gelir vergisi ve damga vergisi alınmaz.

b) Yerleşim yeri bulunan gerçek kişilerin, ikamet etmeleri amacıyla bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara ilişkin olarak 2023 yılı gelirlerine uygulanmak üzere emsal kira bedeli esası uygulanmaz.

c) Depremlerde vefat edenlerin mirasçılarına, sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden, yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmaz.

ç) Depremlerde vefat edenlerin mirasçılarına veraset yoluyla intikal eden mallar veraset ve intikal vergisinden müstesnadır.

(22) Tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile belgeleri depremler nedeniyle zayi olan mükellefler, 31/7/2023 tarihine kadar yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilir. Bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir.

(*) Önergenin tam metni tutanağa eklidir.

(23) Ticaret sicili müdürlüklerine kayıtlı ticari işletme, ticaret şirketleri ve şubelere ilişkin olarak; merkez nakli, tasfiye ve terkin işlemlerinden, ticaret sicil harçları ile herhangi bir ücret alınmaz.

(24) Depremden zarar gören esnaf ve sanatkârlara ilişkin olarak; aynı il sınırları içindeki tescil, tadil ve terkin işlemleri ile sicil tasdiknamesinden 31/7/2023 tarihine kadar harç, herhangi bir ücret alınmaz.

(25) Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; alacağı bulunan mükellefler, açılan tespit davası üzerine bu alacakları için pasifte karşılık ayırabilir.

(26) Depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ve ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin emlâk vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, çevre temizlik vergisi ve motorlu taşıtlar vergisi ile bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı terkin edilir.

(27) Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle, kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ile indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden, dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin %10 oranında, 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen istisna ile yurtdışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı tevsik edilen istisna kazançlar üzerinden ise %5 oranında ek vergi hesaplanır ve bu verginin ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde, ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda ödenir.”

Mustafa Elitaş — Kayseri
Bahar Ayvazoğlu — Trabzon
Ramazan Can — Kırıkkale
Sabahat Özgürsoy — Hatay
Atay Uslu — Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçenin özetini okutuyorum:

Gerekçe:

Hazırlanan önergeyle, deprem nedeniyle bazı kolaylıklar ve ek gelir düzenlemesi yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Yokuş — Konya
Mehmet Metanet Çulhaoğlu — Adana
İmam Hüseyin Filiz — Gaziantep
Ayhan Erel — Aksaray
Hüseyin Örs — Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurunuz Sayın Filiz.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili İYİ Parti Grubunun önergesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu'na geçici madde eklenerek kredi geri ödemelerinde bazı kolaylıklar sağlanmaktadır. "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, geri ödemesi başlamış veya takip için vergi dairesine bildirilmiş olan öğrenim ve katkı kredilerinden vadesi geldiği hâlde ödenmemiş bulunanların asıllarına vade tarihleri ile 9 Kasım 2022 tarihleri (bu tarih dâhil) arasında gecikme zammı, Yİ-ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacaklar hesaplanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar iade edilmez." hükmü eklenmiştir. Bu, olumlu yönde, önemli bir gelişmedir ancak ödeme gücü olmayan mezunlarımızın sorunlarını yine çözmeyecektir.

Değerli milletvekilleri, öğrenim ve katkı kredilerinin geri ödemelerine ilişkin taksitlerinin ödenmesi konusu yüce Mecliste birçok kez dile getirilmiş, en son 26 Ekim 2022 tarihinde 351 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde öğrenim ve katkı kredisi borcu taksitlerinin son tarihine kadar ödenme imkânının verilmesiyle ilgili bir düzenleme yapılmıştı. Görüşmelerde o düzenlemenin yeterli olmadığını söylemiştim. Ülkemizde işsiz üniversite mezunu sayısının 1,5 milyonu aştığını, mezun olduktan sonra uzun süre iş bulamadığı için kendisini ailesine karşı mahcup hisseden gençlerimizin olduğunu, iş bulanların çok büyük bir kısmının asgari ücretle eğitimleri dışında değişik işlerde çalıştıklarını söyleyerek bu şartlarda öğrenim ve katkı kredilerinin geri ödemesi mezuniyetten iki yıl sonra da başlasa, üç yıl sonra da başlasa ertelemelerin parası olmayanlara bir fayda getirmeyeceğini; bu nedenle, işsizlik ve maddi nedenlerle ödeme yapamayacak mezunların öğrenim ve katkı kredisi borçlarının terkin edilmesi gerektiğini söylemiştim. Borçları terkin edilemeyecekler için ise aylık taksit miktarlarının yarıya bölünerek kredi ödeme süresinin 2 katına uzatılmasını yani dört yıl kredi alan bir öğrenciye öğrenim ve katkı kredi borcunu faizsiz olarak sekiz yılda ödeyebilme imkânı getirilmesini önermiştik ancak teklif, virgülünün dahi yeri değişmeden yasalaşmıştı. Bugün de aynı şeyleri söylüyorum. Mevcut değişiklikte ise en önemli nokta, belirtilen tarihler arasında gecikme zammı, Yİ-ÜFE ve katsayı tutarı gibi kalemlerin alınmayacak olması ama sorun yine esastan çözülmemektedir.

Değerli milletvekilleri, o günden bugüne ne değişti diye düşünüyorum. İşsiz yine işsiz, fakir yine fakir, ödeme gücü olmayanın yine ödeme gücü yok. 5 müteahhide toplamda 128 kez vergi muafiyeti tanıyan; 9,5 milyar liralık vergi borçlarını tek kalemde silen AK PARTİ iktidarının, gençlerimizin kredi geri ödemeleriyle ilgili sorununu bölük pörçük çözmek yerine, bir kere de ihtiyaç içinde olanların borçlarının üzerini çizmelerini istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi bir de Kahramanmaraş depreminin getirdiği sonuçlar var. Önerimiz, ödeme gücü olmayan gençlerimizle birlikte, bölgedeki depremzede öğrencilerimizin de KYK borçlarının tamamının faiz ve anaparalarıyla birlikte silinerek zor günler yaşayan bölge insanımızın rahatlatılmasıdır.

Değerli milletvekilleri, konu depreme gelince, depremin hemen ardından YÖK'ün eğitim ve öğretim yılı bahar döneminin uzaktan öğretim yoluyla tamamlanması kararıyla ilgili görüşlerimi belirtmek istiyorum. En başta, uzaktan eğitimin toptancı bir görüşle ele alınamayacağını, hazırlık sınıflarından başlayarak son sınıfa kadar çeşitli programlardaki tüm öğrencilerin eğitimlerinin değişik şekilde etkileneceğini belirtmek istiyorum. Pandemi döneminde uzaktan eğitimle, uygulamalı bölüm öğrencileri gerekli uygulamaları yeteri kadar yapmadan doktor, mühendis, mimar, diş hekimi, veteriner hekim, hemşire, ebe, sağlık teknisyeni oldular. Zaten eğitimin kalitesi düşüktü, uzaktan eğitim nedeniyle kalite daha da düştü. Şimdi de aynı durumla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Uygulamalı eğitimi aksatmamak adına sorun şöyle çözülebilir: Öğrencilerimizin psikolojik olarak toparlanmaları için üniversitelerimizde eğitim öğretime bir ay ara verilip bahar yarıyılı nisan, mayıs, haziran aylarında tamamlatılabilir ya da üniversitelerimiz yaz okuluna benzer şekilde bahar yarıyılını haziran, temmuz, ağustos aylarında tamamlayabilirler. Bu şekilde, bütün öğrencilerimiz, zaman kaybına uğramadan 2023-2024 eğitim öğretim yılına Ekim ayında başlayabilirler. Sağlıklı bir eğitim için benzer seçenekler de üretilebilir.

Değerli milletvekilleri, eğitim bir disiplin işidir ve siyasi popülizme ve kolaycılığa feda edilmemelidir. İyi eğitilmiş liyakatli kadrolar yetiştirmek için bu tür yanlışlardan bir an önce dönülmeli, gerekli önlemler alınarak üniversitelerimizdeki yüz yüze eğitim hiçbir surette sekteye uğratılmamalıdır diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.51

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TIĞLI (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 70’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Mart 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.53

Ek 2

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve arkadaşları tarafından 393 S. Sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu Maddesi üzerinde verilen önergenin tam metni

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 10 uncu maddesinin on üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümlenin, maddeye aşağıdaki fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş
Kayseri M.

Ramazan Can
Kırıkkale M.

Sabahat Özdemir
İzmir M.

Atay Uslu
Antalya M.

"6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş olan, 5362 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyet gösteren ve depremden zarar gören esnaf ve sanatkârların aidat borçları ve gecikme zamları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birliklerin Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonuna olan katılma payı ve mesleki eğitim fonu borçları ve gecikme zamlarının tahsilinden vazgeçmeye 31/12/2023 tarihine kadar ilgili yönetim kurulu yetkilidir.

(21) 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde;

a) Depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan ayni yardımlar ile toplam tutarı 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar 5510 sayılı Kanuna göre prime esas kazanca dâhil edilmez, bu yardımlar üzerinden 193 sayılı Kanun uyarınca gelir vergisi ve 488 sayılı Kanun uyarınca damga vergisi alınmaz.

b) 6/2/2023 tarihi itibarıyla yerleşim yeri bulunan gerçek kişilerin, ikamet etmeleri amacıyla bedelsiz kullanımına bırakılan konutlara ilişkin olarak 2023 yılı gelirlerine uygulanmak üzere 193 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinde belirtilen emsal kira bedeli esası uygulanmaz.

c) Depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına, tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden, 6/2/2023 tarihinden itibaren yapılan ve 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerinde sayılan menkul sermaye iradı kapsamındaki ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmaz.

ç) Depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki tarihlerde vefat edenlerin mirasçılarına veraset yoluyla intikal eden mallar ile vefat eden hizmet erbabının eş, çocuk, anne ve babasına işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) yapılan yardımlar veraset ve intikal vergisinden müstesnadır. Bu intikaller nedeniyle veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmez, ilişik kesme belgesi aranmaz.

Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(22) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ve 213 sayılı Kanuna göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgeleri 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle zayi olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilir. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşür ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir. Ancak bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir. Böyle bir belge almamış olan mükellef, defterlerini ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Defter veya belgelerinin işyerinde veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayi olduğunu beyan eden mükellef, ilgili Mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabilir. Şu kadar ki ilgili mahkeme veya kurullarca defter ve belgelerin zayi olmadığına karar verilmesi halinde mükellef, defter ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Bu fıkra kapsamında yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden 492 sayılı Kanun hükümlerine göre noter harcı, 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmaz. 6102 sayılı Kanun ve 213 sayılı Kanun kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmaz. Mükelleflerin talebine istinaden bu defterlerin teslimine ilişkin usul ve esaslar, Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(23) 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde bulunan ticaret sicili müdürlüklerine kayıtlı ticari işletme, ticaret şirketleri ve şubelere ilişkin olarak;

a) Adres değişikliği, aynı il sınırları içindeki ticaret sicili müdürlükleri arasında yapılacak merkez nakli, tasfiye ve terkin işlemlerinden,

b) Deprem nedeniyle vefat edenlerin işletmenin sahibi, yönetim organı üyesi veya işletmeyi temsile yetkili olduğu hallerde, ticaret sicilinde bu kişilere ilişkin yapılacak değişikliklerden ve vefat eden kişilerin sahibi olduğu payların miras nedeniyle geçişine ilişkin yapılacak tescil işlemlerinden,

c) (a) ve (b) bentlerinde sayılan işlemler sonucunda düzenlenecek ticaret sicili kayıtlarına ilişkin belgelerden,

31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) 492 sayılı Kanuna göre ticaret sicil harçları ile 5174 sayılı Kanunda öngörülen herhangi bir ücret ve gerçekleştirilen tescil, değişiklik ve terkin işlemlerine ilişkin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanacak ilanlardan ilan ücreti alınmaz.

(24) 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde 5362 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyet gösteren ve depremden zarar gören esnaf ve sanatkârlara ilişkin olarak; aynı il sınırları içindeki tescil, tadil ve terkin işlemleri ile sicil tasdiknamesinden 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) anılan Kanunda öngörülen harç, herhangi bir ücret ve gerçekleştirilen tescil, tadil ve terkin işlemlerine ilişkin Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinde yayımlanacak ilanlardan ilan ücreti alınmaz.

(25) 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; gelir ve kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet kaydı bulunan kişilerden veya gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan ancak yerleşim yeri bu yerlerde olan gerçek kişilerden ya da kuruluş ve faaliyet yeri bu yerlerde bulunan kurumlar vergisi mükellefiyeti olmayan teşekküllerden alacağı bulunan mükellefler, açılan tespit davası üzerine Mahkeme tarafından borçlunun mal varlığının en az üçte birini kaybettiğine yönelik verilmiş bir karar bulunması şartıyla, deprem tarihinden önce doğmuş olan ve varlığı 213 sayılı Kanunda sayılan belgeler ile tevsik edilen alacaklarını aynı Kanunun 323 üncü maddesinde yer alan hükümlere göre dava veya icra safhasında bulunan alacak kabul ederek, bu alacakları için pasifte karşılık ayırabilir. İşletme hesabı esasında defter tutan mükellefler, bu fıkra kapsamında tespit edilen şüpheli alacaklarını defterlerinin gider kısmına kaydederler. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(26) 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, depremlerde yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı binalara ve ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin olup 6/2/2023 tarihinden önce tahakkuk eden ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan emlâk vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, çevre temizlik vergisi ve motorlu taşıtlar vergisi ile bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı terkin edilir ve taşıtlar üzerinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi dairelerince tatbik edilmiş hacizler kaldırılır. Bu hüküm, fıkra kapsamına giren taşıtlara 6/2/2023 tarihinden önce 2918 sayılı Kanunun 116 ncı maddesine göre verilen trafik idari para cezası ile 6001 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre verilen idari para cezaları ve bu cezanın verilmesine ilişkin geçiş ücreti ile gecikme zammı alacakları için de uygulanır. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(27) Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle, 5520 sayılı Kanun ile diğer Kanunlarda yer alan düzenlemeler uyarınca kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ile aynı Kanunun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden, dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin %10 oranında, 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen istisna ile yurtdışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı tevsik edilen istisna kazançlar üzerinden ise %5 oranında ek vergi hesaplanır ve bu verginin ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde, ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda ödenir. Özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerde bu vergi, 2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi için verilmesi gereken beyannamelerde gösterilmek suretiyle uygulanır. Bu vergi gider ve indirim olarak dikkate alınamaz ve hiçbir vergiden mahsup edilemez. Şu kadar ki 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının; (i), (j) ve (k) bentleri ile geçici 14 üncü maddesi kapsamındaki istisnalar, aynı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının; (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g) ve (h) bentleri kapsamındaki indirimler, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi kapsamında tevkifata tabi yatırım indirimi istisnası ile ilgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar üzerinden bu vergi hesaplanmaz. 6/2/2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar ek vergiden muaftır. Tahsil edilen ek vergi, genel bütçe geliri olarak kaydedilir ve 5779 sayılı Kanun ile diğer kanunlara göre mahalli idarelere verilecek payların hesabında dikkate alınmaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir."

GEREKÇE- Hazırlanan önergeyle;

- İşverenlerin, depremden etkilenen çalışanlarına yardım amacıyla sağladıkları menfaatler üzerinden vergi ve prim kesintisi yapılmaması sağlanmaktadır.

- Depremden etkilenen vatandaşlara, sahibi oldukları konutları ikamet amacıyla bedelsiz olarak tahsis eden konut sahipleri için emsal kira bedeli uygulanmaması sağlanmaktadır.

- Depremde vefat edenlerin mirasçılarına hayat sigortaları ile BES sisteminden yapılan ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılmaması öngörülmektedir.

- Depremde ölenlerin mirasçılarına veraset yoluyla intikal eden mallar ile bunların eşine, çocuklarına, anne ve babasına işverenlerce yapılan yardımların veraset ve intikal vergisinden istisna tutulması ile bu şekilde gerçekleşen intikaller nedeniyle veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmemesi ve ilişik kesme belgesi aranmaması suretiyle işlem kolaylığı sağlanmaktadır.

- Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tutulması, muhafazası ve ibrazı mecburi olan defter ve belgeleri depremde zayi olan mükelleflerin, zayi belgesi için yetkili mahkemeye başvuru süresi 31/7/2023 tarihine kadar uzatılmakta, bu belgenin il veya ilçe idare kurullarından alınabilmesine imkan sağlanmakta, yeni defter açılışları kolaylaştırılmakta ve yeni defterlerin tasdiki işlemlerinde noter harcı ve noterlik ücreti alınmaması sağlanmaktadır. Ayrıca, elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere Bakanlığa elektronik ortamda iletilenler bakımından defterler zayi olmadığından bu defterlerin mükelleflere Bakanlığın belirleyeceği usullerle verileceği hususları düzenlenmektedir.

- Deprem nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde faaliyet gösteren kişilerle iktisadi ve ticari ilişkisi bulunan mükelleflerin alacaklarının tahsilinde ortaya çıkan zorluklar nedeniyle şüpheli alacak karşılığı ayrılması ile ilgili şartlar hafifletilmektedir.

- Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki ticari işletme, ticaret şirketleri ve şubelerin, deprem nedeniyle ticaret sicili müdürlükleri nezdinde gerçekleştirecekleri maddede sayılan işlemlerde 31/7/2023 tarihine kadar harç ve bu işlemlere bağlı olarak 5174 sayılı Kanunda öngörülen ücret ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ilan ücreti alınmaması sağlanmaktadır.

- Mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde depremden zarar gören esnaf ve sanatkârların ekonomik faaliyetlerine devam etmelerine katkıda bulunmak amacıyla 31/7/2023 tarihine kadar, esnaf sicil müdürlüklerinde yapacakları tescil, terkin, tadil, sicil tasdikname işlemlerinden harç ile sicil gazetesi ilan ücreti alınmaması sağlanmaktadır.

- Depremde yıkılan veya ağır hasar gören binalar ile kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin vergi ve katkı payları ile varsa bu alacaklara ilişkin feri alacakların terkin edilmesi ve taşıtlar üzerindeki vergi dairelerince konulmuş hacizlerin kaldırılması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Kahramanmaraş depreminin oluşturduğu etkilerin giderilmesini temin etmek amacıyla, 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde, "Zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirimler" ile "Kazancın bulunması halinde indirilebilecek istisna ve indirimler" bölümlerinde gösterilerek kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ve 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden tek seferlik ek vergi alınması öngörülmektedir.

Hesaplanan söz konusu verginin; gider ve indirim olarak dikkate alınmasına ve kurumlar vergisi, geçici vergi ve tevkif suretiyle kesilen vergiler ile varsa yurtdışında ödenen vergiler dahil hiçbir vergiden mahsup edilmesine imkan verilmemektedir. Söz konusu verginin, ilk taksiti kurumlar vergisi ödeme süresi içinde, ikincisi ise bu süreyi takip eden dördüncü ayda olmak üzere iki taksitte ödenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemede ayrıca, tam mükellef kurumlardan elde edilen risturn istisnası, bağış ve yardımlar gibi bazı istisna ve indirimler kapsam dışında tutulmakta ve ek vergi kapsamına girmeyen mükellefler belirlenmektedir.

DÖNEM: 27 **YASAMA YILI: 6**

70'İNCİ BİRLEŞİM
8 MART 2023 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mart 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

8 Mart 2023 Çarşamba günkü Birleşiminde 404 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

9 Mart 2023 Perşembe günkü Birleşiminde 407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

404 ve 407 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

404 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün 13 ila 24 üncü maddelerden oluşması;

407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil 8 ila 13 üncü maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.02.2023 tarihli 66'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu**
08.03.2023 Çarşamba - Saat:11.00

***Dışişleri Komisyonu**
08.03.2023 Çarşamba - Saat:14.00

***Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyon**
08.03.2023 Çarşamba - Saat:14.30

***Çocuk İstismarının Araştırılması Komisyonu**
08.03.2023 Çarşamba - Saat:15.00

***Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu**
08.03.2023 Çarşamba - Saat:16.30

***İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu**
09.03.2023 Perşembe - Saat:10.30

***Plan ve Bütçe Komisyonu**
09.03.2023 Perşembe - Saat:11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

70'İNCİ BİRLEŞİM 8 MART 2023 ÇARŞAMBA SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❊ ❊ ❊

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❊ ❊ ❊

3 – SEÇİM

❊ ❊ ❊

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❊ ❊ ❊

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❊ ❊ ❊

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❊ ❊ ❊

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 404)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.02.2023) **(*) (**) (X)**

2.- **(S. Sayısı: 407)** İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.02.2023) **(**) (X)**

3.- **(S. Sayısı: 375)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 114)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 373)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2984) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 371)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 376)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.
(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

10.- **(S. Sayısı: 127)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 378)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

12.- **(S. Sayısı: 332)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 377)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4689) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 379)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 154)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 309)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 291)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 136)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 153)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 148)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 152)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 179)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 257)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 290)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 307)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 329)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 330)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 331)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 333)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 334)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 347)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 348)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 349)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 350)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

53.- **(S. Sayısı: 351)** Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

54.- **(S. Sayısı: 352)** Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

55.- **(S. Sayısı: 353)** Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

56.- **(S. Sayısı: 354)** Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

57.- **(S. Sayısı: 355)** Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

58.- **(S. Sayısı: 356)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 357)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 358)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 359)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 360)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 372)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 374)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 382)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 383)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 384)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 385)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1776) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 386)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 387)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 388)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Çad Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 389)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 390)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 391)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022)

75.- **(S. Sayısı: 397)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 398)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4766) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 399)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4856) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 400)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 401)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3718) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 402)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4097) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 408)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop; Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli; Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ve Grup Başkanvekilleri Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 325 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4779) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.02.2023)

TBMM Basımevi / 2023